

บทที่ 5

วิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสาร

ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาเอกสารข่าวผู้ค้ายาเสพติด เพื่อวิเคราะห์หาปริบทต่างๆ ได้แก่ ปัจจัยการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ที่เข้ามาเป็นอุปสรรคหรือมีผลต่อการรายงานข่าวสืบสวนจากข่าวผู้ค้ายาเสพติด

นอกจากนี้ยังได้วิเคราะห์ถึงเนื้อหาข่าวด้านองค์ประกอบข่าวสืบสวนว่า ข่าวกรณีศึกษามีองค์ประกอบข่าวสืบสวน ด้านความลึก ความกว้าง ความซับซ้อน ความสำคัญ หรือไม่และมีผลกระทบต่อผู้ตกเป็นข่าวอย่างไรบ้าง

และยังได้วิเคราะห์ถึงรูปแบบการนำเสนอ ในเรื่องวิธีการอ้างแหล่งข่าว การคาดเดาเหตุการณ์ การหยิบยกประเด็น แนวทางการเขียนเพื่อหลีกเลี่ยง กฎหมายว่า เนื้อหาข่าวที่ศึกษามีรูปแบบการนำเสนอเช่นไร

ซึ่งการวิเคราะห์เนื้อหาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกหนังสือพิมพ์ 4 ฉบับมาศึกษา ได้แก่ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ หลักไทย มติชนรายวัน และไทยรัฐ ในเหตุการณ์ข่าวผู้ค้ายาเสพติด นายณรงค์ วงศ์วรรณ ตั้งแต่วันที่ 3 เมษายน ถึง 6 พฤษภาคม 2535 เหตุการณ์นายทอง ศิริปรีชาพงษ์ ตั้งแต่วันที่ 11 พฤษภาคม ถึง 15 ธันวาคม 2537 และเหตุการณ์นายวัฒนา อัสวเหม ตั้งแต่วันที่ 8 กันยายน ถึง 23 ธันวาคม 2537

โดยมีหลักการวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์เหตุการณ์ว่า ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ภายใต้สถานการณ์อย่างไร

เหตุการณ์สมัยพรรค วงศ์วรรณ

ความเป็นมา

จากการศึกษาเนื้อหาข่าวนายณรงค์ วงศ์วรรณในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มีเนื้อหาพอที่จะสรุปเหตุการณ์ทางการเมืองก่อนเกิดเหตุการณ์ข่าว นายณรงค์ ได้ดังนี้

ปุมหลังของนายณรงค์ วงศ์วรรณก่อนเกิดเหตุการณ์ข่าวว่าสหรัฐอเมริกา วิชา เข้าประเทศในข้อหามีส่วนพัวพันกับขบวนการค้ายาเสพติด

ภายหลังจากรัฐบาลชาติชาย ถูกคณะรักษาความสงบเรียบร้อย ภายในประเทศ (รสช.) ยึดอำนาจ แล้วแต่งตั้งรัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน เข้ามาบริหารประเทศและดำเนินการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อการเลือกตั้งในครั้งใหม่

ในช่วงที่รัฐบาลชาติชาย บริหารประเทศ ได้มีเหตุการณ์สำคัญ เกี่ยวกับนายณรงค์ วงศ์วรรณ (หัวหน้าพรรคเอกภาพ) ช่วงนั้นนั่งตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ได้ระบุไว้ว่ากลุ่มนายทุนที่หนุนพรรคเอกภาพเป็นกลุ่มที่ทำธุรกิจค้าไม้ และได้อาศัย ตำแหน่งของนายณรงค์ยุบป่าสงวนที่เชียงราย และป่าสงวนที่เมืองกาญจน์ และที่ เมืองกาญจน์ยังได้มีการเผาเพื่อทำลายป่าอีกด้วย

จากข่าวดังกล่าวนายณรงค์ได้ออกมาโต้ตอบว่า ตนเพียงแต่ให้เอกชนมา เข้าปลูกป่าชุมชนเท่านั้น ซึ่งเหตุการณ์นี้มีผลให้นายณรงค์ เสียภาพพจน์มาแล้วครึ่ง หนึ่ง

เมื่อรัฐบาลชาติชาย ถูกโค่นล้มนายณรงค์ วงศ์วรรณ ได้ลาออก จากพรรคเอกภาพ และได้รวมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) ทางภาคเหนือ มี น.ต. ฐิติ นาครทรรพ มาร่วมเป็นแกนนำ ซึ่ง น.ต. ฐิติ นั้นเดิมมีความใกล้ชิด

กับพล.อ.อ. เกษตร โรจนนิล ซึ่งมีความสนิทสนมกับพล.อ. สุจินดา คราประยูร

น.ต.ฐิติ ได้เข้าเจรจากับพล.อ.อ. สมบุญ ระหงษ์ เพื่อชวนให้มานั่ง
ตำแหน่งหัวหน้าพรรคชาติไทย เพราะคาดว่า พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ
จะสละเก้าอี้และได้ตกลงร่วมเป็นพันธมิตรในการจัดตั้งรัฐบาลผสม มีแกนนำ
3 พรรค คือพรรคสามัคคีธรรม ชาติไทยและประชากรไทย โดยจะตัดพรรค
ความหวังใหม่ทิ้งไป เพราะต้องการตัดเส้นทาง การขึ้นสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
ของหัวหน้าพรรคความหวังใหม่พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธหัวหน้าพรรคความหวังใหม่
ผลการเลือกตั้งออกมาพรรคสามัคคีธรรมได้คะแนนเสียงข้างมาก และ
ได้เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล โดยตำแหน่งนายกรัฐมนตรีจะต้องเป็นของ
หัวหน้าพรรคที่เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล คือนายณรงค์ วงศ์วรรณ

แต่เหตุการณ์กลับไม่เป็นเช่นนั้นแต่มีการกล่าวขานกันว่าพรรคสามัคคีธรรม
เป็นพรรคเงาของนายทหารที่ต้องการมีอำนาจทางการเมืองมา ตั้งแต่ก่อน
การจัดตั้งพรรค ดังนั้นเมื่อพรรคสามัคคีธรรมได้เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล
แกนนำของพรรคเช่น น.ต.ฐิติ นาครทรรพ จึงได้เตรียมการดึงนายทหารที่
หลังขึ้นนั่งตำแหน่งทางการเมือง นายทหารท่านนั้นคือพล.อ.สุจินดา คราประยูร

จากข้อมูลที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ ยังได้ระบุเนื้อหาในเชิงลึก
เกี่ยวกับกลุ่มอำนาจทางการเมืองที่ต้องการเข้ามาบดขยี้ทางการเมืองไว้ดังนี้
กลุ่มอำนาจทหารในชุดปฏิบัติการกลุ่มคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ
(รสช.) ต้องการกลับเข้ามาอำนาจทางการเมืองและทางเศรษฐกิจ กลุ่มอำนาจ
ทหารเหล่านี้จะเข้ามาแทรกแซงทางการเมืองโดยผ่านพรรคสามัคคีธรรม
พวกที่เป็นนักการเมืองเพื่อสืบฐานอำนาจของกลุ่มทหารเดิมที่เคยมีอำนาจมาใน
ช่วงหนึ่ง กลุ่มนักการเมืองดังกล่าวคือ นักการเมืองในพรรคสามัคคีธรรม

ดังนั้นแผนการตอบโต้หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรมจึงเกิดขึ้น ด้วยการ
ปล่อยข่าวว่าสหรัฐฯสั่งขึ้นบัญชีดำนายณรงค์ วงศ์วรรณ เพราะสงสัยว่ามีส่วนพัวพัน
กับการค้ายาเสพติด กล่าวกันว่า มีการดึงสื่อมวลชน เข้ามาเป็นเครื่องมือในการ

ด้วยการส่งข่าวนี้มายังสำนักข่าวของหนังสือพิมพ์ Strait Times ประจำประเทศไทย ก่อนหน้าที่นายณรงค์ จะเปิดการแถลงข่าวความพร้อมในการจัดตั้งรัฐบาลภายหลังจากผลการเลือกตั้งออกมาว่าพรรคตนเองได้คะแนนเสียงมากจึงมีสิทธิจัดตั้งรัฐบาล ผู้สื่อข่าวเมื่อได้ทราบเรื่องก็นำประเด็นนี้ถามนายณรงค์ในวันแถลงข่าว ซึ่งมีสื่อมวลชนไทยมากมายเข้าร่วมงานแถลงครั้งนั้น และคำถามนี้จึงกลายเป็นประเด็นสำคัญที่สื่อมวลชนไทยนำมาประโคมข่าวจนมีผลให้นายณรงค์ต้องหันหลังให้กับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

จากแรกคือการให้ข้อมูลผ่านสื่อมวลชนและให้ยิงคำถาม นายณรงค์ วงศ์วรรณในขณะที่ทำการแถลงข่าวการจัดตั้งรัฐบาลหลังจากที่แน่ใจว่า พรรคสามัคคีธรรมจะได้เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลและตนเองก็จะได้นั่งตำแหน่งผู้นำประเทศ (นายกรัฐมนตรี)

หลังจากกระแสข่าวเรื่องนายณรงค์ มีส่วนพัวพันค้ายาเสพติดหลุดออกมาแล้ว นายณรงค์ ได้ออกมาตอบโต้กระแส โดยการยืนยันว่าตนเองบริสุทธิ์และพร้อมที่จะพิสูจน์ แต่กระแสสื่อมวลชนในประเทศ ประโคมหนักว่า คนที่จะขึ้นมาเป็นผู้นำประเทศจะต้องเป็นผู้ที่ไม่มีมลทินและสามารถเดินทางไปสหรัฐอเมริกาได้อย่างไม่ตำหนิ หรือมีคดีพัวพันกับการค้าสารเสพติด ซึ่งเป็นคดีที่สังคมทั่วโลกประณาม ซึ่งผลที่สุดนายณรงค์ก็ไม่สามารถรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้ พรรคสามัคคีธรรมจึงเชิญพลเอกสุจินดา คราประยูรขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรีแทน

2. พิจารณาจากสถานการณ์ข่าวผู้ค้ายาเสพติดเหตุการณ์ข่าวเพื่อศึกษาถึง
ปริบทต่างๆทั้งทางด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม ที่เข้า
มาเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์เชิงข่าว

ปริบททางการเมือง

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

ในการศึกษาเรื่องปริบททางการเมือง ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดจาก การสัมภาษณ์กลุ่มผู้ปฏิบัติงานข่าวและกลุ่มผู้บริหารงานนโยบายข่าวแล้วพบว่า ปริบททางการเมืองที่เกิดจากกลุ่มอำนาจทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการให้ข้อมูล ของหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ปราบปรามยาเสพติด คือเจ้าหน้าที่ ไม่กล้าให้ข้อมูลเพราะเกรงกลัวผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหรือเกรงว่าเมื่อนักการเมือง ที่เป็นข่าวขึ้นเป็นใหญ่แล้วจะเดือดร้อนหรือเกิดการแก้แค้น หรือบางครั้งกล้าให้ ข้อมูลแต่ไม่กล้าเปิดเผยตัวตน

สิ่งเหล่านี้เข้ามาเป็นอุปสรรคต่อการหาข้อมูลเพื่อนำมารายงานข่าวทั้งสิ้น เพราะนอกจากจะไม่ได้ข้อมูลในเชิงลึกแล้ว ข้อมูลที่ใช้รายงานยังไม่น่าเชื่อถือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวนายณรงค์ ในสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์เป็น รายงาน 10 ชิ้น บทความ 4 ชิ้น รายงานพิเศษ 6 ชิ้นแล้วพบว่า การเขียน โดยไม่อ้างอิงแหล่งข่าวและระบุชื่อแหล่งข่าว เป็น รายงาน 8 เรื่อง เป็น บทความ 4 เรื่อง และรายงานพิเศษ 6 ชิ้น ส่วนเรื่องที่มีการอ้างอิง แหล่งข่าวอย่างเป็นทางการมีเพียงเรื่องชนิดรายงาน 2 เรื่องเท่านั้น

นอกจากเป็นเรื่องเขียนที่ไม่ระบุชื่อแหล่งข่าวยังไม่มีการอ้างอิง เอกสาร ซึ่งผู้วิจัยจะได้ยกตัวอย่างรายงานเรื่อง "เส้นทาง สุจินดา 0143 - พรรคทหาร รหัสลับนิ้วมือเดียว สู่เก้าอี้นายกฯ" ดังนี้

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ฉบับประจำวันที่ 23-29 มีค. 2535

"ความเคลื่อนไหวครั้งสำคัญ"พิเศษ" อีกครั้งหนึ่งอันทรงพลัง
ของทหารภายใต้รหัส 0143 จะเป็นสัญญาณที่ก่อให้เกิดกระแสความปรับเปลี่ยน
อย่างสำคัญอีกด้านหนึ่ง ท่ามกลางข่าวว่า"บิ๊กสุ"จะ"ลาออก"ก่อนเกษียณในเดือน
กันยายน 35 (ตามอายุราชการต้องเกษียณในปลายปี 36) เพื่อผันตัวเองไปสู่
ถนนการเมือง โดยขึ้นรั้งตำแหน่ง"นายกรัฐมนตรี" ตามที่มีเสียง
เรียกร้องอย่างกว้างขวาง อีกทั้งยังเป็นการเปิดทางให้เพื่อนร่วมรุ่น ได้
ชัชชัชชัชเติบโตขึ้นมาเป็นการระบายช่องอากาศให้กองทัพ ตามแบบประเพณีที่
พลเอกชวลิต เคยทำมาก่อนหน้านี้

เหตุผลอันน่าสนใจอีกประการหนึ่ง กล่าวคือ กระแสความเคลื่อนไหวใน
หมู่ทหาร "0143"และข่าวการเตรียมตัว"ลาออก"ก่อนเกษียณ 1 ปีของ
พลเอกสุจินดา ดำเนินไปพร้อมกับการเคลื่อนไหวอย่างแจ่มกระจ่างในความ
พยายามที่จะฟอร์มพรรคการเมืองใหม่ ซึ่งเป็น"พรรคทหาร"ตามที่กล่าวขานกัน
ภายใต้การประสานงานของขุนศึกคนสำคัญนาม น.ต.ฐิติ นาคทรพรพ
นายทหารอากาศนอกราชการผู้มั่งคั่งและกว้างขวางทั้งในวงการธุรกิจ วงการ
ทางการเมือง การทหาร ซึ่งน.ต.ฐิติ เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับ
พล.อ.อ.เกษตร โรจนนิล ผบ.ทอ.นอ.1 ซึ่งเป็น "ขุนพลคู่ใจ"ของ
พลเอกสุจินดา แห่ง จปร.5 ที่กล่าวกันว่ามีเพื่อน ซึ่งเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาที่
ใกล้ชิด"บิ๊กสุ"อย่าง พล.ต. เกษม ไกรสรรม เป็นผู้ประสานงานพรรคทหาร
ร่วมกับ น.ต.ฐิติ อยู่อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องตลอดเวลา โดยพรรคทหาร
ดังกล่าว ตามข่าวระบุในเบื้องต้นใช้ชื่อเพื่อการประสานงานกันว่า
"พรรคสามัคคีธรรม"

การรวมกลุ่ม"สามัคคีธรรม"และข้อตกลงกับระดับนำของพรรคการเมือง
หลายพรรคเพื่อร่วมกันเป็นพันธมิตรในการเลือกตั้ง ก็เพื่อ"สกัด"คู่แข่งที่สำคัญ
ซึ่งกำลังมาแรงอย่าง"พรรคความหวังใหม่"

"คนที่ทาบบารมีตำแหน่งนายกรัฐมนตรีกับบักจิวได้ มีแต่กลุ่มสุจินดาเท่านั้น แต่ยังมีงก้อย่ามองข้ามบักเต้ ก็แล้วกัน"

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่า ผู้เขียนได้ลงเนื้อหาเจาะลึก เกี่ยวกับเบื้องหลังการลงจากตำแหน่งของพลเอก สุจินดา คราประยูร เพื่อต้องการเข้าสู่อำนาจทางการเมือง มีบุคคลในพรรคสามัคคีธรรมชักชวน โดยผู้เขียนได้ใช้ข้อมูลเชิงคาดเดาถึงเหตุผลความเคลื่อนไหวของนายทหารรุ่น 0143 เพื่อต้องการมีอำนาจทางการเมืองผ่านพรรคการเมืองชื่อว่า "พรรคสามัคคีธรรม"

จากเนื้อหาข่าวที่ปรากฏพบว่า ผู้รายงานข่าวจะต้องใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับแหล่งข่าวเพื่อให้ได้ข้อมูลมา แต่ไม่สามารถอ้างอิงแหล่งข่าวได้ เพราะเกรงว่าแหล่งข่าวจะได้รับความเดือดร้อนจากผู้มีอิทธิพลทางการเมืองใน ช่วงนั้น จึงมีการเขียนเรื่องโดยไม่มีการอ้างอิงแหล่งที่มา หรือ เป็นความต้องการของแหล่งข่าว

รูปแบบการรายงานข่าวโดยไม่อ้างอิงแหล่งข่าว ทำให้เนื้อหาข่าวขาดความสมบูรณ์และไม่น่าเชื่อถือ และทำให้ขาดองค์ประกอบข่าวได้ระดับหนึ่ง หรืออาจกล่าวได้ว่า กลุ่มอำนาจทางการเมืองเข้ามามีผลต่อการหาข่าวในเชิงลับสวน เพราะผู้ให้ข่าวไม่กล้าเปิดเผยตัวตน

หลักไท

ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องนายณรงค์ที่ปรากฏในหลักไท เป็นรายงาน 6 ชิ้น บทความ 5 ชิ้น และรายงานพิเศษ 4 ชิ้นพบว่า เป็นเรื่องที่ไม่มีการอ้างอิงแหล่งข่าวหรือระบุชื่อแหล่งข่าวทั้งสิ้น โดยเนื้อหาข่าวนายณรงค์เป็นข่าวที่น่าเสนอเจาะลึกถึงความเคลื่อนไหวและเบื้องหลังของเหตุการณ์ข่าว โดยเฉพาะข้อมูลเจาะลึกในสายทหาร โดยหลักไทจะลงข้อมูลระดับลึก แต่ไม่ได้ระบุชื่อแหล่งข่าวชัดเจน ใช้วิธีการอ้างแหล่งข่าวจากสถาบัน

ซึ่งการลงข้อมูลลักษณะนี้ หลักไทจะต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างผู้หาข่าวและแหล่งข่าว เพราะข่าวเชิงลึกทางสายทหารนั้นหาได้ยาก เนื่องจากทหารมีระบบการปกครองแบบระดับชั้น ข้าราชการชั้นผู้น้อยจะเกรงกลัวข้าราชการชั้นผู้ใหญ่มาก (ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ที่ข้าราชการชั้นผู้น้อย) ซึ่งบางครั้งให้ข้อมูลข่าวมาแต่ไม่กล้าให้อ้างชื่อแหล่งข่าว เพราะเกรงว่าจะได้รับความเดือดร้อน

โดยเฉพาะเรื่องนายณรงค์ เป็นเรื่องเกี่ยวพันทั้งวงการทหารกับวงการทางการเมือง ซึ่งการให้ข่าวจะต้องระวังมาก เพราะกลุ่มอำนาจทั้งสองข้างอาจทำให้ผู้เป็นแหล่งข่าวได้รับความเดือดร้อน ถ้าข่าวนั้นก่อให้เกิดภาพลบต่อกลุ่มอำนาจ

ซึ่งการรายงานข่าวลักษณะนี้ บางครั้งผู้รายงานไม่สามารถอ้างชื่อแหล่งข่าวได้ อาจมีผลให้ข่าวไม่น่าเชื่อถือ หรือขาดความลึกขององค์ประกอบข่าวสืบสวน

ผู้วิจัยจะได้ยกตัวอย่างข่าวนายณรงค์ในหลักไทมาประกอบการวิเคราะห์
ดังนี้

หลักไทฉบับประจำวันที่ 24-30 มีค. 2535

ชุมข่าวจากสายทหารรายงานว่าในวันที่ 22 มีนาคม 2535 เป็นวันเลือกตั้งมีการเสนอชื่อพล.อ. สุจินดา ไปยังที่ประชุม 5 พรรคที่บ้านรับรองกองทัพอากาศ และพล.อ. สุจินดา ได้โทรฯไปบอกที่ประชุมว่าอย่าได้เอาตัวเองเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย ไม่ขอรับตำแหน่ง พล.อ. อิศระพงศ์ หนูนภักดิ์ "ปีกตุ้ย" เป็นผู้เสนอว่า ให้พรรคการเมืองดำเนินการสรรหาเองว่าใครควรเป็นนายกรัฐมนตรี และเห็นควรว่าหัวหน้าพรรคการเมืองที่มีเสียงมากที่สุด คือ นายณรงค์ วงศ์วรรณ หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรม ควรจะได้เป็นนายกรัฐมนตรี

และในคืนวันนั้น 5 พรรคการเมือง (สามัคคีธรรม ชชาติไทย กิจสังคม ประชากรไทย ราษฎร) รวม 195 เสียง รวมตัวกันเพื่อจัดตั้งรัฐบาล โดยมี นายกษคือหัวหน้าพรรคการเมืองที่ได้คะแนนสูงที่สุด คือ นายณรงค์ วงศ์วรรณ และจะเสนอชื่อผ่านประธานสภาผู้แทนราษฎร นายอาทิตย์ อุไรรัตน์พร้อมกันนั้น ยังได้มีการจัดสรรโควตารัฐมนตรี คือ สามัคคีธรรมได้ 16 ตำแหน่ง ชชาติไทยได้ 14 ตำแหน่ง กิจสังคมได้ 6 ตำแหน่ง ประชากรไทย 2 ตำแหน่ง ราษฎร 1 ตำแหน่ง โควตาคณกลาง 3 ตำแหน่ง ที่เหลืออีก 6 ตำแหน่งกันไว้ สำหรับพรรคประชาธิปไตย

แต่แล้วเหตุการณ์ก็พลิกพลิก ระหว่างที่นายณรงค์ พบปะสื่อมวลชนเพื่อ เตรียมแถลงข่าวการจัดตั้งรัฐบาล เมื่อผู้สื่อข่าวหนึ่งสื่อพิมพ์ straighttime ได้ตั้งคำถามถามนายณรงค์ เกี่ยวกับเรื่องสหรัฐฯส่งดิวซ่าเข้าประเทศของ นายณรงค์ ทำให้ข่าวนี้แพร่สะพัดไปทั่วประเทศ และมีการตั้งคำถามเกี่ยวกับ เรื่องนี้ว่านายณรงค์จะรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้หรือไม่

ข่าวได้ระบุว่าพลเอกสุนทร คงสมพงษ์ ประธานสภาฯ.ชี้ชัดว่า หน้าที่ในการเสนอชื่อนายกฯขึ้นทูลเกล้าฯเป็นของตนเอง เพราะในรัฐธรรมนูญ ได้ระบุไว้ และมองว่า นายณรงค์ไม่เหมาะเนื่องจากคนที่จะมาเป็นนายกฯจะต้อง มีความเหมาะสมทุกด้าน และได้บอกให้พรรคสามัคคีธรรม พรรคชชาติไทย พรรคความหวังใหม่ ดำเนินการจัดตั้งรัฐบาล ถ้าไม่มีคนเหมาะสมกับตำแหน่ง นายกษก็จะต้องเป็นของคนกลาง

ท่ามกลางความสับสนของข่าวที่เกิดขึ้น อันเนื่องมาจากความ เหมาะสมในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รายชื่อพรรคร่วมรัฐบาล 5 พรรค ได้ถูกนำไปเสนอต่อบ้านสี่เสาเทเวศน์หรือบ้านขององคมนตรี พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ โดยพลเอกชาติชาย เป็นผู้นำเสนอ ในสูตรไม่มีการเสนอชื่อพลเอกชวลิต เป็นนายกฯ แต่มีการเสนอชื่อพลเอกสุนทร คงสมพงษ์แทน กรณีที่หาคนเหมาะสม ไม่ได้ ซึ่งในขณะนั้น พลเอก สุจินดา ยังปฏิเสธการรับตำแหน่งอยู่

จากข้อมูลดังกล่าว เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวของนายทหารกับการเลือกสรรตำแหน่งนายกรัฐมนตรี้ ซึ่งเป็นการรายงานข่าววงในจากสายทหาร การได้ข่าวระดับนี้มาผู้เขียนจะต้องมีความสนิทสนมกับแหล่งข่าวพอสมควร เพราะไม่เช่นนั้นคงไม่ได้ข่าววงในมา เพราะแหล่งข่าวคงกลัวว่าถ้าให้ข่าวไปแล้วเขาจะได้รับความเดือดร้อน เพราะเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับทั้งแวดวงการเมืองและการทหารซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอำนาจอยู่ในช่วงนั้น

รูปแบบการรายงานข่าว จึงใช้แหล่งข่าวไม่ระบุชื่อ เช่น "ขุมข่าวจากสายทหารรายงานว่าในวันที่ 22 มีนาคม 2535 เป็นวันเลือกตั้งมีการเสนอชื่อ พล.อ.สุจินดา ไปยังที่ประชุม 5 พรรค ที่บ้านรับรองกองทัพอากาศ และพล.อ.สุจินดา ได้โทรฯไปบอกที่ประชุมว่าอย่าได้เอาตัวเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับตัว ไม่ขอรับตำแหน่ง พล.อ.อิสระพงศ์ หนุนภักดี "บิ๊กตู่" เป็นผู้เสนอว่า ให้พรรคการเมืองดำเนินการสรรหาเองว่าใครควรเป็นนายกรัฐมนตรี้ และเห็นควรว่าหัวหน้าพรรคการเมืองที่มีเสียงมากที่สุด คือนายณรงค์ วงศ์วรรณ หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรม ควรจะได้เป็นนายกรัฐมนตรี้" เป็นการรายงานข้อมูลเชิงลึกถึงความเคลื่อนไหวของกลุ่มทหารกับการเลือกสรรตำแหน่งนายกรัฐมนตรี้ และเป็นการรายงานชนิดไม่ระบุชื่อแหล่งข่าว

จากหลักฐานสรุปได้ว่า ปัจจัยการเมืองที่เกี่ยวข้องกับอำนาจทางการเมืองและทางทหารที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการเมืองและเป็นอุปสรรคในการรายงานข่าวสืบสวนเจาะลึกได้ระดับหนึ่ง คือ ไม่เพียงแต่จะเป็นอุปสรรคในการหาข้อมูลแล้ว ยังทำให้รูปแบบการรายงานข่าวไม่สมบูรณ์ หรือขาดที่มาของแหล่งข่าว ซึ่งจะมีผลทำให้เนื้อหาข่าวสืบสวนลดความสำคัญลง

มติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาประเภทข่าว 20 ชิ้น บทความ 8 ชิ้น รายงานพิเศษ 9 ชิ้น แล้วพบว่า เนื้อหาประเภทข่าวส่วนใหญ่มีรูปแบบการรายงานข่าวชนิดไม่ระบุชื่อแหล่งข่าว จะมีเพียง 5 ข่าวที่ระบุชื่อแหล่งที่มาของข่าว

ส่วนรายงานพิเศษและบทความไม่มีการอ้างแหล่งข่าวหรือแหล่งที่มาอย่างเป็นทางการ โดยส่วนใหญ่จะเขียนในภาพรวมแบบสรุป

นอกจากนี้ยังพบว่า การรายงานข่าวของมติชนเป็นเพียงการรายงานข่าว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเท่านั้น ไม่มีการเจาะลึกหรือหาเอกสารข้อมูลมาประกอบการรายงานข่าว เพื่อให้ข่าวมีองค์ประกอบของข่าวในแนวสอบสวน

ผู้วิจัยจะได้ยกตัวอย่างข่าวประกอบการวิเคราะห์ดังนี้

มติชนรายวัน 1 เมย. 2535

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ขณะนี้กระทรวงการต่างประเทศ ได้ดำเนินการเรื่องนายณรงค์แล้ว โดยนายวิทยา เวชชาชีวะ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศเผยว่า กระทรวงการต่างประเทศ ได้พบเอกอัครราชทูตสหรัฐประจำประเทศไทยแล้ว ซึ่งทูตสหรัฐ ได้แจ้งเรื่องที่เกิดขึ้น และจะแจ้งผลการตอบข้อกล่าวหานายณรงค์ มาให้ทราบ แต่ตอนนี้ยังไม่มีความคืบหน้า

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ที่พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นห่วง เรื่องความสัมพันธ์ไทยสหรัฐนั้น กระทรวงฯดูแลอยู่แล้ว ซึ่งเป็นหน้าที่ไม่ใช่ดูแลเพราะพล.อ.ชาติชาย ห่วง และกรณีที่เกิดขึ้น มีการใช้คำพูดรุนแรงว่า สหรัฐฯจะเข้าแทรกแซงกิจการภายใน ของไทย เรื่องนี้จะต้องพิจารณากัน อย่างไรก็ตามเรื่องนายณรงค์ กับสหรัฐ กระทรวงการต่างประเทศจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยว เพราะ ไม่ใช่ข้อพิพาทระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลสหรัฐ

จากข้อมูลเป็นเพียงตัวอย่างหนึ่งของรูปแบบการรายงานข่าวที่ไม่ระบุ แหล่งที่มาชัดเจนใช้เขียนว่า "ผู้สื่อข่าวรายงานว่า" แต่ข้อมูลการรายงานมี เนื้อหาเชิงลึกเกี่ยวกับที่มาของข่าวนายณรงค์ว่ามาจากความต้องการแทรกแซง

กิจการภายในประเทศของสหรัฐฯหรือไม่ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศก็ไม่ได้
ปฏิเสธ แต่กำลังพิจารณาเรื่องนี้อยู่

ดังนั้นจากเนื้อหาข่าววิเคราะห์ได้ว่า ผู้สื่อข่าวจะต้องหา
ข้อมูลเชิงลึกมาได้เกี่ยวกับเรื่องสหรัฐต้องการแทรกแซงกิจการไทยจากกระทรวง
การต่างประเทศแม้แหล่งข่าวจะไม่ได้ปฏิเสธ แต่แหล่งข่าวก็ยอมรับระดับหนึ่งว่า
กำลังพิจารณาเรื่องนี้อยู่ ถ้าว่าข้อมูลนี้เป็นความลับทางการทูต ซึ่งผู้รายงานได้
ข้อมูลมาแต่ไม่ได้ระบุชื่อแหล่งข่าว เพราะเกรงว่าแหล่งข่าวจะได้รับ
ความเดือดร้อนจากกลุ่มอำนาจทางการเมืองที่น่าเรื่องจริงมาเปิดเผย

กล่าวสรุปได้ว่า กลุ่มอำนาจทางการเมืองเหล่านี้เป็นปัจจัยการเมือง
ระดับหนึ่งที่มีผลต่อรูปแบบการรายงานข่าวสืบสวนเพราะทำให้ไม่สามารถอ้าง
แหล่งที่มาของข่าวได้ชัดเจน แม้ว่าเนื้อหาจะมีความลึก

ไทยรัฐ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาไทยรัฐจากข่าว 22 ชิ้น บทความ 6 ชิ้น
รายงานพิเศษ 2 ชิ้น พบว่าเนื้อหาข่าวส่วนมากไม่อ้างแหล่งที่มาของข่าว
อย่างชัดเจน จะมีเพียง 3 ชิ้น เท่านั้นที่ระบุชื่อแหล่งข่าว ส่วนเนื้อหาประเภท
บทความและรายงานพิเศษไม่มีการอ้างอิงแหล่งข่าว จะมีลักษณะการรายงาน
แบบสรุปเหตุการณ์เท่านั้น

ผู้วิจัยจะได้ยกตัวอย่างการอ้างแหล่งข่าวที่ไทยรัฐใช้ในการ
การรายงานข่าว ซึ่งเป็นแหล่งข่าวไม่ระบุชื่อแต่อ้างอิงจากสถาบัน เช่น ในข่าว
เรื่อง "สหรัฐฯแจ้งข้อมูลย้อนหลัง" วันที่ 13 เมษายน 35 ใช้รายงานข่าว
แหล่งข่าวจากพรรคสามัคคีธรรมกล่าวว่า

ส่วนรูปแบบการรายงานข่าวอื่นก็เช่นเดียวกัน ถ้าไม่อ้างแหล่งข่าวจากสถาบันก็ใช้รูปแบบการรายงานข่าว "ผู้สื่อข่าวรายงานว่า"

ซึ่งลักษณะการอ้างอิงแหล่งข่าวเช่นนี้ ใช้หลักการวิเคราะห์เช่นเดียวกันคือ เพราะผู้สื่อข่าวไม่ต้องการให้แหล่งข่าวได้รับความเดือดร้อนจากกลุ่มอำนาจทางการเมืองเพราะจากข้อมูลข่าวที่ปรากฏวิเคราะห์ได้ว่าข่าวนายณรงค์เป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอำนาจทั้งทางทหารและการเมือง

กล่าวสรุปได้ว่า จากการวิเคราะห์เนื้อหาในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับพบว่า ปัจจัยทางการเมืองเรื่องกลุ่มอำนาจทางการเมืองที่เกิดในช่วงเหตุการณ์ข่าวนายณรงค์เข้ามาเป็นอุปสรรคต่อการหาข้อมูลและการรายงานข่าวสืบสวนของข่าวนายณรงค์ ทั้ง 4 ฉบับ ทำให้ข่าวขาดองค์ประกอบข่าวด้านความลึกขาดการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับข่าวและขาดเอกสารอ้างอิงในการรายงานข่าวทำให้ข้อมูลขาดความน่าเชื่อถือระดับหนึ่ง

ปริบททางเศรษฐกิจ

สำหรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจไทยจัดอยู่ในประเภทระบบทุนนิยมส่วนใหญ่เอกชนเป็นเจ้าของกิจการ องค์การหนังสือพิมพ์ก็เช่นเดียวกัน เอกชนจะเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งในการศึกษาเรื่องปริบททางเศรษฐกิจ ผู้วิจัยหมายถึงการศึกษาเรื่องการสนับสนุนของนายทุนองค์การหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการทำข่าวผู้ค้ายาเสพติด เช่น การสนับสนุนทางด้านงบประมาณในการทำข่าวเชิงเจาะลึก มีการจ่ายเงินพิเศษในการหาข้อมูลเชิงลึกหรือไม่

ในการศึกษาถึงปริบททางเศรษฐกิจครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ปฏิบัติงานข่าวและกลุ่มผู้บริหารงานนโยบายข่าวแล้วพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับเรื่องการสนับสนุนเงินทุนในการทำข่าวจะช่วยเสริมให้มีการทำข่าวเจาะลึกมากขึ้น เพราะการเสนอข้อมูลในเชิงลึกจะช่วยเพิ่มยอดจำหน่ายของหนังสือ และนำมาซึ่งรายได้ของแต่ละองค์กร

ซึ่งการวิเคราะห์เนื้อหาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้วิเคราะห์ถึงรูปแบบการรายงานข่าวหรือเหตุการณ์ว่ามีลักษณะของการเจาะลึก หรือได้ข้อมูลเชิงลึกมากน้อยเพียงใดและนำแนวทางจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ปฏิบัติงานข่าวและกลุ่มผู้บริหารงานนโยบายข่าวมาประกอบการวิเคราะห์เนื้อหาในครั้งนี้

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าว การเขียนรายงาน บทความ บทวิเคราะห์ ข่าวนายณรงค์ ในสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์เป็นรายงานข่าว 10 ชิ้น บทความ 4 ชิ้น รายงานพิเศษ 6 ชิ้น แล้วพบว่า รูปแบบการรายงานข่าวเชิงเจาะลึก คือ มีการสัมภาษณ์ผู้ตกเป็นข่าวหรือมีเอกสารอ้างอิงเนื้อหาที่เขียน เพียง 3 ชิ้น ส่วนรายงานพิเศษ และบทวิเคราะห์ข่าวไม่มีรูปแบบการเขียนเชิงเจาะลึก เป็นเพียงการรายงานเหตุการณ์หรือสรุปเหตุการณ์เท่านั้น ไม่มีข้อมูลใดที่เจาะลึกหรือหาเพิ่มเติม เช่น ข่าวนายณรงค์ ถ้าต้องการหาเพิ่มเติมอาจมีความจำเป็นจะต้องเดินทางไปพื้นที่ทางภาคเหนือ เจาะข่าวเกี่ยวกับธุรกิจของนายณรงค์ แล้ววิเคราะห์ว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดหรือไม่ แต่เท่าที่ได้ศึกษาเนื้อหาแล้วไม่ปรากฏข้อมูลในการเจาะลึกมากไปกว่าการสรุปเรื่องที่เกิดขึ้นต่อสัปดาห์เท่านั้น

ผู้วิจัยจะได้ยกตัวอย่างประกอบการวิเคราะห์ดังนี้

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ประจำวันที่ 23-30 พค.2535

ผลการประชุม 5 พรรคการเมืองเห็นว่า ถ้านายณรงค์ไม่สามารถเป็นนายกฯได้ ก็ต้องหานายกฯในพรรคการเมืองเสียงรองลงมา และ พล.อ.อ.สมบุญ ระหงษ์ หัวหน้าพรรคชาติไทยควรจะได้รับ แต่กลับปฏิเสธ ทำให้พรรคสามัคคีธรรมพลิกสูตรให้ บุญแท่ง ทองสวัสด์ ประธานที่ปรึกษาพรรค เป็นแทนหรือให้พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก

แต่ทันทีที่ข่าวปรากฏออกมา พลเอกอาทิตย์ จะได้เป็นนายกฯ เสีย ข้างทหารก็แตกออกมาว่าไม่เห็นด้วย เพราะข่าวอำนาจอยู่คนละขั้ว กลุ่ม นายทหารรชช. จึงเกิดความไม่พอใจ สำหรับนายบุญเท่งนั้น ทหารมองว่าแก่เกินไปที่จะรับตำแหน่งนี้

วันที่ 4 เมษายน คำสัมภาษณ์ของพล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ ยืนยันว่า นายณรงค์หลุดจากเส้นทางสู่นายกฯ นั้นเป็นเรื่องจริง เป็นการสรุปหลังจากที่ กระแสข่าวดำเนินอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ตกเป็นเป้าหมายของสหรัฐฯ ไม่ออกวีซ่าเข้าประเทศเพราะพัวพันเรื่องยาเสพติด

กระแสข่าวนายณรงค์ปิดฉากลงแล้วในวันที่ 4 เมษายน พร้อมกับ ข่าวพล.อ.สุจินดา จะขึ้นเป็นนายกฯ คนใหม่ โดยการสนับสนุนอย่างเต็มที่จาก พล.อ.อ.เกษตร โรจนนิล หลังจากที่ได้มีการประชุมสภาฯ รชช. ที่สวนรื่น โดยมี พล.อ.สุจินดา พล.อ.อ.เกษตร และพล.ร.อ.วิเศษชัย ภาณุวัฒน์ ผู้บัญชาการทหารเรือ พล.อ.อิสระพงศ์ หนุณหักดี เข้าร่วมการประชุม

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า รูปแบบการเขียนเป็นเพียงการรายงานข่าวหรือ เหตุการณ์เกิดขึ้นในช่วงที่ผ่านมาเท่านั้น ไม่มีการสัมภาษณ์ผู้ที่ตกเป็นข่าวหรือ บุคคลที่เกี่ยวข้องหากกล่าวถึง เช่น พลเอกสุจินดา คราประยูร เพราะเป็นบุคคล สำคัญที่เนื้อหาข่าวกล่าวถึงว่า จะขึ้นมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแทน นายณรงค์ วงศ์วรรณที่ถูกสหรัฐฯ สั่งงดวีซ่าเข้าประเทศ

ถึงแม้ว่าข้อมูลที่นำมารายงานจะนำมาจากผลการประชุม 5 พรรค แต่ก็ไม่ได้มีการอ้างระบุแหล่งที่มาอย่างชัดเจน หรือมีการสัมภาษณ์บุคคลใน พรรคร่วมรัฐบาลเพื่อเป็นการยืนยันหรือพิสูจน์ข้อมูลในการเจาะลึก หรืออาจกล่าว ได้ว่าข้อมูลที่นำมาเขียนออกมาในรูปการสรุปเรื่องราวหรือเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แม้ว่าจะมีการคาดเดาเหตุการณ์บ้างเล็กน้อย เช่น คาดการณ์ล่วงหน้าคนที่ จะขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรีแทนนายณรงค์ หรือพลเอก สุจินดา คราประยูร แต่ก็ไม่ได้มีการยืนยันจากแหล่งข้อมูลใดชัดเจน ซึ่งทำให้เนื้อหาที่ออกมามองแล้ว ไม่น่าเชื่อถือ หรือเจาะลึกโดยปราศจากหลักฐานที่ชัดเจน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า แม้ว่าข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ชาวและกลุ่มผู้บริหารนโยบายชาวจะสรุปได้ว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจ (งบประมาณ องค์การ) สนับสนุนการทำงานชาวสืบสวนเพราะก่อให้เกิดจุดขาย แต่เมื่อมีการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วพบว่า เนื้อหาข่าวนายณรงค์ไม่มีลักษณะการเจาะลึก หรือสัมภาษณ์บุคคลที่ตกเป็นข่าว หรือบุคคลที่ข่าวอ้างอิง หรือมีเอกสารอ้างอิงเวลาเขียนข้อมูลข่าว ซึ่งผู้วิจัยมองว่า แม้ว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจจะมีส่วนช่วยหนุนการทำงานสืบข่าว แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า ชาวที่ได้จะมีองค์ประกอบของข่าวสืบสวนทุกครั้งเสมอไป

หลักไท

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวนายณรงค์จากหลักไทเป็นรายงาน 6 ชิ้น บทความ 5 ชิ้น รายงานพิเศษ 4 ชิ้น พบว่า การเขียนเรื่องแม้ว่าจะเป็นเรื่องเล่าเช่นเดียวกับสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์แต่ในเรื่องนั้นจะมีการนำข้อมูลเชิงลึกมาประกอบการเขียน โดยผู้เขียนใช้อ้างอิงแหล่งข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการหรือไม่ระบุชื่อแหล่งข่าว เช่น "ขุมข่าวจากสายทหารกล่าวว่า" หรือ "ขุมข่าวจากสถาบันอื่นๆ"

หลักไทฉบับประจำวันที่ 1-7 เม.ย. 2535

ขุมข่าวจากพรรคสามัคคีธรรมแจ้งว่านายณรงค์ วงศ์วรรณได้ทำจดหมายเปิดผนึกถึงประธานาธิบดีสหรัฐฯและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ เป็นส่วนหนึ่งในการเคลียร์ปัญหา แต่สหรัฐฯไม่ตอบกลับและไม่ส่งหลักฐานมาให้ ก็มีการสรุปว่า เรื่องนี้จบแล้ว นายณรงค์พินมลทินเพราะเรื่องนี้ไม่มีหลักฐาน

รายงานเพิ่มเติมแจ้งว่า ทางสำนักข่าวต่างประเทศแห่งหนึ่งเสนอข่าวไปยังทั่วโลกว่า รัฐบาลออสเตรเลียไม่ออกวีซ่าให้นายณรงค์ เช่นเดียวกับสหรัฐฯ เรื่องที่ปรากฏนั้นทางสถานทูตออสเตรเลียได้ออกมาให้ข้อมูลว่าข่าวดังกล่าวไม่ได้มีข้อมูลมาจากสถานทูต

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า เป็นการรายงานข้อมูลเชิงลึกระดับหนึ่งว่า นายณรงค์ได้เคลื่อนไหวเรื่องนี้ด้วยการส่งจดหมายถึงสหรัฐฯ แต่ไม่ได้รับคำตอบ ซึ่งรายละเอียดความเคลื่อนไหวของนายณรงค์ ผู้วิจัยมองว่า ผู้ทำข่าวจะต้องมีความใกล้ชิดต่อสถานการณ์ หรือสนิมสนมกับผู้ให้ข่าวมาก เพราะเรื่องนี้นายณรงค์ได้กระทำอย่างเงียบ

ข้อมูลเชิงลึกที่หลักไทได้นำมารายงานโดยใช้วิธีเขียนแบบไม่ระบุชื่อแหล่งข่าว ซึ่งผู้วิจัยมองว่า ในการทำงานข่าวของหลักไทจะต้องมีการค้นหาข้อมูลเชิงลึกมารายงานไม่ว่าจะได้มาจากความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งข่าวกับผู้สื่อข่าว ซึ่งในการทำงานของผู้สื่อข่าว ผู้วิจัยมองว่าควรจะได้รับ การสนับสนุนจากองค์กรอย่างเต็มที่ถึงได้ข้อมูลเชิงลึกมารายงาน ซึ่งนั่นก็หมายความว่า การสนับสนุนเรื่องรายจ่ายเพื่อให้ได้ข้อมูลมานั้นเอง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า จากการศึกษาเนื้อหาของนายณรงค์ในหลักไท พบว่ามีการรายงานข้อมูลเชิงลึก แม้ว่าจะไม่สามารถระบุชื่อแหล่งข่าวได้ก็ตาม ซึ่งการทำงานเช่นนี้ควรจะได้รับ การสนับสนุนจากองค์กร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องงบประมาณในการค้นหาข้อมูลหรืองบประมาณการซื้อข้อมูลจากแหล่งข้อมูล จึงกล่าวได้ว่า ปัจจัยเศรษฐกิจช่วยสนับสนุนการทำงานสืบข่าวได้ระดับหนึ่ง

มติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวนายณรงค์ในหนังสือมติชนจากข่าว 20 ชิ้น บทความ 8 ชิ้น รายงานพิเศษ 9 ชิ้นแล้วพบว่า การเขียนบทความและรายงานพิเศษ เนื้อหา มีการเจาะลึกแต่ทั้งหมดไม่ได้อ้างแหล่งที่มาหรือระบุแหล่งที่มาของข่าวอย่างชัดเจน ส่วนข่าว 16 ชิ้นมีการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับข่าวและบุคคลที่ตกเป็นข่าวประกอบการรายงาน แต่เนื้อหาจะมีลักษณะการตามประเด็นที่เกิดขึ้นในแต่ละวันเท่านั้นไม่มีการเจาะลึก แต่มีการกระจายการหาข้อมูลออกไปตามแหล่งต่างๆ เช่น ข่าวนายณรงค์ ก็จะตามสัมภาษณ์ นายณรงค์ วงศ์วรรณ

พลเอกสุจินดา คราประยูร และบุคคลสำคัญอื่นในพรรคสามัคคีธรรม ซึ่งข้อมูล ที่ออกมาแสดงให้เห็นว่ามีการกระจายผู้สื่อข่าวออกไปหาข้อมูลตามสถานที่ต่างๆหรือ มีการค้นหาข้อมูลจากแหล่งอื่นที่เกี่ยวข้องมาประกอบการรายงานข่าวดังตัวอย่างดังนี้

มติชนรายวัน ฉบับวันที่ 30 มี.ค. 2535

ระบุไม่แทรกแซงกิจการไทย

บรรดานักการทูตตะวันตกหลายคนปฏิเสธว่า การชี้แจงของ นางกัตไวเลอร์ดังกล่าวไม่ได้เป็นการแทรกแซงกิจการภายในของไทย นักการทูตรายหนึ่งระบุว่า การพิจารณาเรื่องใดเป็นการแทรกแซงหรือไม่ต้อง พิจารณามากกว่านี้

อนึ่งนักการทูตรายเดียวกันขยายความกนุหมายของสหรัฐที่นางกัตไวเลอร์ หยิกยกขึ้นมาตอบคำถามผู้สื่อข่าวว่า เป็นกนุหมายว่าด้วยการตรวจคนเข้าเมือง และสัญชาติมาตรา 212 เอ. วงเล็บ 2 ซี ซึ่งระบุไว้ว่าชาวต่างชาติผู้หนึ่งผู้ใด ซึ่งเจ้าหน้าที่ศุลกากรหรือเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองทราบหรือมีเหตุผลที่เชื่อว่า กำลังดำเนินการหรือเคยดำเนินการค้าสารต้องห้ามที่อยู่ในความควบคุมโดย ผิดกนุหมาย หรือเป็นที่รับรู้ว่าเคยมีความช่วยเหลือ สมรู้ร่วมคิด หรือพัวพันกับ ผู้ค้าสารต้องห้ามโดยผิดกนุหมายดังกล่าว ทางกาารสหรัฐถือ เป็นสิทธิที่สามารถ จะปฏิเสธการเดินทางเข้าประเทศของบุคคลนั้นๆได้

นักการทูตตะวันตกรายหนึ่งเปิดเผยกับ "มติชน" เกี่ยวกับกรณีนี้ว่า ถ้าหากนายณรงค์ได้เป็นนายกรัฐมนตรีคนที่ 19 ของประเทศไทยจริง จะก่อให้เกิด ความสับสนมากในทางปฏิบัติถึงแม้ว่าจะเป็นผู้นำประเทศก็ไม่สามารถเดินทางเข้า สหรัฐได้ ตราบเท่าที่ยังมีชื่ออยู่ในบัญชีต้องห้าม

จากข้อมูลดังกล่าว นักข่าวได้ทำการเจาะข่าวลึกไปถึงความคิดเห็น ของนักการทูตต่อเรื่องนี้ ซึ่งลักษณะการทำงานเช่นนี้จะต่างจากการรายงานข่าว

ทั่วไปที่มีเพียงการสัมภาษณ์ผู้ตกเป็นข่าวเท่านั้น มติชนยังสัมภาษณ์หรือหาข้อมูลเจาะลึกไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องในข่าวหรือผู้ที่สามารถให้ข้อมูลและเป็นประโยชน์ต่อข่าวซึ่งในข่าวนี้นี้จะเห็นว่า ได้เข้าไปเจาะถึงความคิดเห็นของนักการทูต ซึ่งตามปกติแล้วบรรดานักการทูตจะไม่นิยมให้ข้อมูลข่าวหรือต้องการเปิดเผยตัวตน เพราะจะมีผลเสียมากกว่าผลดี ถ้าเรื่องนั้นต้องการเมืองยังต้องการปกปิดมากเท่านั้น

จากเนื้อข่าวที่ยกมาจะเห็นว่า มติชนได้ตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งอื่นมากกว่า 1 แหล่ง ซึ่งการทำงานเช่นนี้จะต้องมีการกระจายกำลังคนออกไปตามสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับข่าวซึ่งการกระจายผู้สื่อข่าวทำงานเช่นนี้ องค์กรจะต้องมีงบประมาณจำนวนหนึ่งเพื่อจ้างบุคคลากรเอาไว้ให้พอเพียงเมื่อต้องการความช่วยเหลือ

ดังนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์การนำเสนอเนื้อหาข่าว บทความและรายงานพิเศษในมติชนแล้วพบความหลากหลายของข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ทำให้วิเคราะห์ได้ว่าองค์กรมติชนสนับสนุนงบประมาณเพื่อจ้างบุคคลากรเพื่อให้ได้งานตามเป้าหมาย กล่าวได้ว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจขององค์กรมติชนสนับสนุนการทำงานและรายงานข่าวสืบสวนจากข่าวนายณรงค์ วงศ์วรรณ

ไทยรัฐ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวนางณรงค์ วงศ์วรรณที่ลงในไทยรัฐทั้งสิ้น 30 ชิ้น เป็นข่าว 22 ชิ้น บทความ 6 ชิ้น และรายงานพิเศษ 6 ชิ้น พบว่ารูปแบบเนื้อหาที่มีการสัมภาษณ์แหล่งข่าวหลายแหล่งประกอบการรายงานข่าว ดังตัวอย่างเช่น

ไทยรัฐ 30 มีค. 2537

พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ให้สัมภาษณ์ว่า ในขณะที่พรรคประชาธิปัตย์คงอยู่เฉยๆ เพราะเป็นพรรคเสียงข้างน้อย ต้องให้โอกาสพรรคเสียงข้างมากเป็นผู้จัดตั้งรัฐบาล ซึ่งเขาก็ทาบทามเข้ามาแต่เรายังอยู่เฉยๆ ผู้สื่อข่าวถามความเห็นกรณีที่พรรคความหวังใหม่จะดึงพรรคกิจสังคมมาเข้าร่วมในปีหน้าด้วย พล.ต.สนั่น กล่าวว่า ใครก็แล้วแต่จัดตั้งรัฐบาลขึ้นมาได้เป็นสิ่งที่ดี แต่ต้องทำให้เกิดความมั่นคง คล่องตัวและรวดเร็วด้วย และหาจัดตั้งได้เราก็นัดด้วย ส่วนทางประชาธิปัตย์นั้นต้องมีการพิจารณาอีกหลายขั้นตอน

ผู้สื่อข่าวจากจ.แพร่ รายงานว่า เมื่อค่ำวันเดียวกัน นายจินต์ วิภาตะกัลป์ ผวจ.แพร่ ได้วิเทศน์ไปถึง พ.ต.ท. เกียรติศักดิ์ ฤกษ์ร่าย รองผกก.แพร่ ให้สั่งการไปยังสารวัตรใหญ่ทุกท้องที่ในจ.แพร่ ทำการสกัดกั้นความเคลื่อนไหวของประชาชนกลุ่มหนึ่งที่พากันจัดตั้งมือเบ็ดเดินทางไปยังสถานทูตสหรัฐในกรุงเทพฯ เพื่อชุมนุมประท้วงกรณีที่สหรัฐออกข่าวกล่าวหานายณรงค์ วงศ์วรรณโดยชาวบ้านได้นัดหมายจะชุมนุมประท้วงกันที่บริเวณหน้าสถานทูตในตอนเช้าของวันที่ 30 มีค. ซึ่ง พ.ต.ท. ประธาน จันทร์ศรีวงศ์ สวญ.สภอ.เมืองแพร่ สามารถจับรถบัสที่บรรทุกชาวบ้านสลายตัวกลับไป

จากข้อมูลจะเห็นว่าการเจาะลึกถึงการสกัดกั้นมือเบ็ดจัดตั้งที่จะมีขึ้นจากจ.แพร่ เพื่อมาประท้วงกรณีที่สหรัฐกล่าวหานายณรงค์ การรายงานข่าวจากจ.แพร่ก็ถือได้ว่าไทยรัฐมีการตามประเด็นถึงแหล่งอื่นที่เกี่ยวข้องกับตัวแหล่งข่าวคือ ในสถานที่ที่นายณรงค์อยู่ ซึ่งรูปแบบนี้อาจใช้กับข่าวในพื้นที่ จ.แพร่หรือให้นักข่าวส่วนภูมิภาคขึ้นไปเกาะติดสถานการณ์ข่าวที่เกิดขึ้นถึงที่สถานที่เกิดเหตุ ซึ่งการส่งนักข่าวออกหาข้อมูลหรือไปเกาะติดสถานการณ์หรือจ้างนักข่าวส่วนภูมิภาคเอาไว้ ก็แสดงให้เห็นว่า องค์การไทยรัฐสนับสนุนงบประมาณส่วนหนึ่งเพื่อจ้างบุคคลากรไว้ปฏิบัติงานข่าวหรือสนับสนุนงบประมาณเพื่อให้นักข่าวออกไปทำข่าวนอกสถานที่

กล่าวได้ว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจขององค์กรไทยรัฐสนับสนุนการทำงาน
งานข่าวสืบสวน

ดังนั้นจากการวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ
พบว่าหนังสือพิมพ์ 3 ฉบับได้แก่ ไทยรัฐ มติชน และหลักไท มีปัจจัยทาง
เศรษฐกิจสนับสนุนการทำงานและรายงานข่าวสืบสวนจากข่าวนายณรงค์ วงศ์วรรณ
แต่อีก 1 ฉบับ คือสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปัจจัยทางเศรษฐกิจไม่หนุนการทำงาน
ข่าวสืบสวน

ปริบททางสังคมและวัฒนธรรม

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

จากการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวที่เกิดขึ้นในช่วงเหตุการณ์ข่าว
นายณรงค์ วงศ์วรรณ ผู้วิจัยพบว่า มีข่าวบางชิ้นแสดงให้เห็นว่า ชนชั้นที่มีอำนาจ
ทางการเมืองกับชนชั้นทางการเมืองปกครอง (ข้าราชการระดับสูงในที่นี้หมายถึง
กลุ่มนายทหาร) มีความสัมพันธ์กันในเชิงอุปถัมภ์

ดังเช่น บทความพิเศษเรื่อง "ทหารกับการแทรกแซงทาง
การเมือง" ในสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ปีที่ 38 ฉบับที่ 1 ของ นิโคลล์บอลด์ ที่
สิทธิพันธ์ พุทธิพน นนำมาเรียบเรียง เป็นบทความที่ได้สรุปถึงกลุ่มที่ได้รับประโยชน์
จากการที่ทหารเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับวิถีทางการเมืองและเศรษฐกิจของชาติ ซึ่งพบว่า
ไม่เพียงแต่กลุ่มทหารจะได้รับผลประโยชน์ในกลุ่มที่ตนเองเข้าไปยุ่งเกี่ยวเท่านั้น
ในทางตรงกันข้ามกลุ่มที่ทหารเข้าไปยุ่งก็ได้รับผลประโยชน์เหมือนกันด้วย

ดังนั้นจากเนื้อหาข่าวที่ปรากฏพบว่า กลุ่มนายทหารรสช. เข้าไปพัวพัน
ในพรรคสามัคคีธรรม เพื่อแสวงหาหนทางสู่อำนาจทางการเมืองในตำแหน่ง
นายกรัฐมนตรี ส่วนนักการเมืองในพรรคสามัคคีธรรมก็ได้รับประโยชน์ด้าน
ความมั่นคงทางการเมือง เพราะในช่วงนั้นเป็นยุคของทหาร

ความสัมพันธ์ระหว่างชนชั้นในเชิงอุปถัมภ์มักเกิดขึ้นมากในประเทศโลกที่สาม อ้างอิงได้จากบทความของ นิโคลล์ บอลล์ และจากตัวอย่างของกลุ่มนายทหารรอสซ. กับกลุ่มนักการเมืองในพรรคสามัคคีธรรม ดังนั้นจะเห็นได้ชัดว่าค่านิยมของคนไทยที่ถูกกลุ่มอำนาจทางการเมืองปกครองครอบงำได้เลือนหายไปตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

หลักไท

จากการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวนายณรงค์ที่ลงในหลักไท ผู้วิจัยพบว่าหลักไทลงเนื้อหาเชิงลึกจากสถาบันที่เกี่ยวข้องมากไม่ว่าจะเป็นจากสถาบันตำรวจปราบปรามยาเสพติด แต่หลักไทไม่อ้างชื่อแหล่งข่าวอย่างชัดเจน ซึ่งโดยส่วนมากแล้วจะอ้างใช้วิธีการอ้างแหล่งข่าวดังนี้ "ขุมข่าวจากสถาบันต่างๆ" **เปิดเผยกับหลักไท**

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาจากรูปแบบการเขียนได้ว่า หลักไทได้ข้อมูลข่าวมาจริง แต่เกรงว่าแหล่งข่าวจะได้รับความเดือดร้อนจึงไม่กล้าเปิดเผยตัวตน ความเดือดร้อนนั้นอาจเกิดจากอิทธิพลทางการเมือง ที่ระบบราชการจะต้องพึ่งพิงระบบการเมือง สำหรับการปกครองในประเทศไทย

มติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าว บทความและรายงานพิเศษแล้วพบว่าถ้าเป็นการสัมภาษณ์ความคิดเห็นทั่วไปแต่ถ้าเป็นการเขียนข้อมูลเชิงลึก ผู้เขียนจะปกปิดชื่อแหล่งข่าว เพราะเกรงว่าจะได้รับความเดือดร้อนจากกลุ่มอำนาจทางการเมือง ถ้าเป็นข้อมูลที่มาจากหน่วยงานราชการจะเห็นได้ชัดเจน

ไทยรัฐ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าว บทความและรายงานพิเศษของไทยรัฐแล้วพบเช่นเดียวกับมติชน ถ้าเป็นข้อมูลที่นำมาจากหน่วยงานราชการหรือองค์กรปราบปรามยาเสพติด ก็ไม่เปิดเผยชื่อแหล่งข่าว แต่ถ้าเป็นข้อมูลธรรมดาไม่ลึก

หรือไม่มีผลกระทบมาก ก็จะไม่เปิดเผยชื่อแหล่งข่าว

กล่าวสรุปได้ว่า จากการศึกษาเนื้อหาข่าวนายณรงค์ วงศ์วรรณ จากหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ พบว่าปริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม และระบบอุปถัมภ์ระหว่างระบบงานราชการกับระบบการเมือง เข้ามามาเป็นอุปสรรคต่อการหาข่าวหรือรายงานข่าวสืบสวนจากกรณีข่าวนายณรงค์ วงศ์วรรณ ทำให้ข่าวองค์ประกอบด้านความลึก

3. วิเคราะห์รูปแบบการนำเสนอ โดยจะศึกษาถึงการนำเสนอข่าวสืบสวน การอ้างอิงเอกสาร การสัมภาษณ์ประกอบการรายงาน

รูปแบบการนำเสนอ

หมายถึง ข่าวที่เกิดขึ้นมีการอ้างอิงหลักฐานในการรายงานหรือมีการสัมภาษณ์บุคคลที่ตกเป็นข่าวหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อยืนยันว่า ข้อมูลที่ได้มาเป็นจริงไม่ได้เป็นข่าวโคมลอยหรือสร้างเรื่องขึ้นมาเท่านั้น

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

สำหรับข่าวนายณรงค์ วงศ์วรรณ ที่ตีพิมพ์ลงในสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ เป็นรายงาน 10 ชิ้น บทความ 5 ชิ้น และรายงานพิเศษ 6 ชิ้น ผู้วิจัยพบว่า รูปแบบการนำเสนอข่าว บทความวิเคราะห์ หรือรายงาน ส่วนใหญ่เป็นการเขียนข้อมูลที่เกิดขึ้นในเชิงลึกที่ขาดการอ้างอิงแหล่งข่าวที่มีตัวตน คือเป็นการวิเคราะห์เหตุการณ์จากผู้เขียนเท่านั้น

ซึ่งถ้าจะมองถึงด้านความเป็นจริงของข่าวแล้ว ผู้วิจัยมองว่า ผู้อ่านไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่า ข่าวนั้นมีข้อเท็จจริงแค่ไหน เพราะเนื้อหาที่ปรากฏไม่มีการอ้างอิงแหล่งข่าว ดังนั้นข้อมูลที่ได้มาอาจเป็นข่าวโคมลอย เพราะนอกจากจะไม่มีแหล่งเกิดข้อมูลแล้ว ยังไม่พบเอกสารอ้างอิงหรือหลักฐานประกอบการรายงานอีกด้วย

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ฉบับประจำวันที่ 23-29 มีค. 2535

เรื่อง "เส้นทางสุจินดา 0143 - พรรคทหาร รหัสลับนิ้วมือเดี๋ยว สู้เก้าอ้นายกฯ"

ความเคลื่อนไหวครั้งสำคัญ"พิเศษ"อีกครั้งหนึ่งอันทรงพลังของ ทหารภายใต้ 0143 จะเป็นสัญญาณที่ก่อให้เกิดกระแสความปรับเปลี่ยนอย่างสำคัญ อีกคำรบหนึ่ง ท่ามกลางข่าวว่า"บักสุ"จะ"ลาออก"ก่อนเกษียณใน เดือนกันยาฯ35 (ตามอายุราชการต้องเกษียณในปลายปี 36) เพื่อผันตัวเองไปสู่ถนนการเมือง โดยขึ้นรับตำแหน่ง"นายกรัฐมนตรี"ตามที่มีเสียงเรียกร้องอย่างกว้างขวาง อีกทั้งยังเป็น การเปิดทางให้เพื่อนร่วมรุ่น ได้ขยับขยายเติบโตขึ้นมาเป็นการระบายช่อง อากาศให้กองทัพ ตามประเพณีที่พลเอกชวลิต เคยทำมาก่อนหน้านี้

เหตุผลอันน่าสนใจอีกประการหนึ่งกล่าวคือ กระแสความเคลื่อนไหวใน หมู่ทหาร 0143 และข่าวการเตรียมตัว"ลาออก"ก่อนเกษียณ 1 ปีของพลเอกสุจินดา ดำเนินไปพร้อมกับการเคลื่อนไหวอย่างแจ่มกระจ่างในความพยายามที่จะฟอร์ม พรรคการเมืองใหม่ ซึ่งเป็น "พรรคทหาร"ตามที่กล่าวขานกัน ภายใต้การประสาน งานของกุนซือคนสำคัญนาม น.ต.ฐิติ นาครทรรพนายทหารอากาศนอกราชการผู้มั่งคั่ง และกว้างขวางทั้งในวงการธุรกิจ วงการทางการเมือง การทหาร ซึ่งน.ต.ฐิติ เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับพล.อ.สุจินดา แห่ง จปร. 5 ที่กล่าวกันว่ามีเพื่อน ซึ่งเป็น ผู้ใต้บังคับบัญชาที่ใกล้ชิด"บักสุ"อย่าง พล.ต.เกษม ไกรสรรมเป็นผู้ประสานงาน พรรคทหารร่วมกับน.ต.ฐิติอยู่อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องตลอดเวลา โดยพรรคทหาร ดังกล่าวตามข่าวระบุในเบื้องต้นใช้ชื่อเพื่อการประสานงานกันว่า"พรรคสามัคคีธรรม"

การรวมกลุ่มสามัคคีธรรม และข้อตกลงกับระดับนำของพรรคการเมือง หลายพรรคเพื่อร่วมกันเป็นพันธมิตรในการเลือกตั้ง ก็เพื่อ"สกัด"คู่แข่งที่สำคัญ ซึ่ง กำลังมาแรงอย่าง"พรรคความหวังใหม่"

จากเนื้อหาจะเห็นได้ว่า มีรูปแบบการนำเสนอแบบเล่าเหตุการณ์หรือสรุป เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นการสรุปถึงความเคลื่อนไหวของนายทหารรหัส 0143 เพื่อเตรียมพร้อมที่จะลงสู่สนามการเมือง โดยร่วมมือกับพรรคสามัคคีธรรม เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวของ "บักสุ"ในการเตรียมตัวเล่นการเมือง

จะเห็นว่ารูปแบบการรายงานข่าว ไม่มีการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นบุคคลสำคัญในพรรคสามัคคีธรรม เช่น น.ต. ฐิติ นาครทรรพ แกนนําสำคัญในการจัดตั้งพรรคสามัคคีธรรม เพื่อเป็นการยืนยันข้อมูลที่เขียนเอาไว้ว่าพรรคสามัคคีธรรม จัดตั้งเพื่อรองรับความต้องการของนายทหารในยุคนั้น หรือสัมภาษณ์นายทหารคนสำคัญท่านใดท่านหนึ่งในรุ่น 0143 เพื่อเป็นการยืนยันข้อมูลว่า "บักสู" หันหลังให้กับวงการทหารแล้ว เข้าเล่นการเมือง ตามที่สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ได้เขียนรายงานมา

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การเขียนรายงาน บทความหรือรายงานพิเศษของสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์มีรูปแบบเนื้อหาสรุปเหตุการณ์ แต่ไม่มีเอกสารหรือการสัมภาษณ์บุคคลที่ข่าวเกี่ยวข้องประกอบการรายงาน

หลักไท

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาหลักไทในข่าวนายณรงค์ วงศ์วรรณ จากรายงาน 6 ชิ้น บทความ 5 ชิ้น และรายงานพิเศษ 4 ชิ้น พบว่า การรายงานข่าว หรือการวิเคราะห์ข่าวของหนังสือพิมพ์หลักไทมีเนื้อหาเจาะลึกแต่รูปแบบการนำเสนอขาดเอกสารหรือขาดการสัมภาษณ์บุคคลที่เนื้อหาข่าวกล่าวถึงทำให้ข้อมูลระดับลึกขาดความน่าเชื่อถือระดับหนึ่งหรือทำให้ผู้อ่านเกิดข้อสงสัยว่าข่าวนั้นเป็นจริงหรือไม่ เพราะนอกจากจะไม่มีหลักฐานหรือสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องในข่าวแล้วยังไม่ปรากฏแหล่งที่มาของข่าวอย่างชัดเจน คือไม่ระบุชื่อแหล่งข่าวเป็นเพียงการอ้างอิงแหล่งข่าวจากสถาบัน เช่น "ขุมข่าวจากพรรคสามัคคีธรรมบอกกับ หลักไท ว่า"ตามตัวอย่างข่าวที่ผู้วิจัยได้ยกมาประกอบการวิเคราะห์ดังนี้

หลักไท ฉบับประจำวันที่ 17-21 มีค.2535

"ภายหลังจากการเป็นข่าวฉาวโฉ่ไปแล้วนั้นนายณรงค์ วงศ์วรรณก็ กีบตัว
เงียบ โดยไปอยู่ที่บ้านแห่งหนึ่งบริเวณชานเมือง และมีการปรึกษาหารือกับผู้นำ
ทางการเมืองในซีกของตนอย่างเคร่งเครียด โดยเฉพาะผู้เชี่ยวชาญทางด้าน
ต่างประเทศและด้านกฎหมาย เพื่อจะตอบโต้ข้อกล่าวหาของสหรัฐซึ่งช่วงดังกล่าวมี
แต่โทษของพรรคสามัคคีธรรมคือ นายสุชาติ ตันเจริญเท่านั้นที่ออกมายืนยันถึง
ความบริสุทธิ์ของนายณรงค์ วงศ์วรรณขณะที่แกนนำของพรรคให้สัตยาบันร่วมรัฐบาล
เพราะถือว่าเรื่องนี้ยังไม่มีหลักฐานมาพิสูจน์ นายณรงค์ ยังอยู่ในเงื่อนไทที่จะได้รับ
การสนับสนุนให้เป็นนายกรัฐมนตรีอยู่ตามเดิม

ชุมข่าวซีกพรรคสามัคคีธรรมบอกกับ"หลักไท"ว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับนายณรงค์
นั้น ไม่ได้กระทบกระเทือนต่อตัวของนายณรงค์เท่านั้น แต่กระทบมาถึงพรรค
เพราะฉะนั้น นายณรงค์จะต้องยืนยันความบริสุทธิ์ของตนเองให้เร็วที่สุด"

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า ลักษณะการเขียนมีเนื้อหาอ่อนช้อย
ละเอียดเจาะลึกถึงความเคลื่อนไหวของนายณรงค์ในการต่อต้านข่าวที่เกิดขึ้น ผู้เขียน
ไม่มีหลักฐานหรือสัมภาษณ์ประกอบการรายงานเพื่อพิสูจน์ข้อมูลที่นำมารายงาน ตามที่
เนื้อหากล่าวว่ นายณรงค์ต่อต้านเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ด้วยการช้ปรึกษานักกฎหมาย
เพื่อตอบโต้ข้อกล่าวหาของสหรัฐฯ แต่ใช้รูปแบบการรายงานอ้างอิงแหล่งข้อมูลโดยระบุ
ชื่อสถาบันแต่ไม่ระบุชื่อบุคคล ซึ่งจากข่าวใช้เขียนอ้างว่า"ชุมข่าวซีกพรรคสามัคคีธรรม
บอกกับ"หลักไท"ว่า

ลักษณะการเขียนใช้รูปแบบการอ้างอิงแหล่งข่าวไม่ระบุชื่อบุคคลแต่ระบุ
ชื่อสถาบันจะพบมากที่สุดในการรายงานข่าวนายณรงค์ของหนังสือหลักไท

มติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวนายณรงค์ วงศ์วรรณในมติชนรายวัน จากข่าว 20 ชิ้น บทความ 8 ชิ้น รายงานพิเศษ 9 ชิ้น พบว่า มติชนได้ลงข่าว นายณรงค์ หลากหลายและมีความลึกของข้อมูล ถึงแม้ว่าบางครั้งจะลงข่าวโดยไม่สามารถระบุชื่อแหล่งข่าวได้อย่างชัดเจน แต่ก็มี การตามประเด็นข่าวจากแหล่งข่าว หลายแห่งและนำมาประกอบการรายงานข่าว ทำให้เนื้อหาข่าวหลากหลาย

ส่วนการเขียนบทความหรือรายงานพิเศษ จะไม่ระบุแหล่งข้อมูลชัดเจน ส่วนมากจะเป็นการสรุปเรื่องหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือการคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า

ผู้วิจัยจะได้ยกตัวอย่างข่าวที่ไม่ระบุชื่อแหล่งข่าวชัดเจนแต่มีการนำ ประเด็นจากแหล่งที่เกี่ยวข้องมารายงาน เช่น

มติชน 1 เม.ย. 2535

นักการทูตอีกรายระบุว่า เรื่องจริยธรรมของผู้นำเป็นเรื่องที่สังคม สหรัฐให้ความสำคัญเอามากๆ โดยเฉพาะเมื่อเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด ระหว่างประเทศ เป็นเพราะสังคมสหรัฐกดดันรัฐบาลของตนเองหนักมากในกรณีนี้

"ลองคิดดูถ้าหากประธานาธิบดีสหรัฐจำต้องมาคบค้าสมาคมกับผู้นำ ซึ่งมีมลทินเกี่ยวกับยาเสพติด รัฐบาลสหรัฐจะตกอยู่ในสภาพใด กรณีทำนองเดียวกัน กำลังจะเกิดขึ้นกับประธานาธิบดีจอร์จ บุช ที่อาจจะมีเจ้าหน้าที่ทางการสหรัฐใน ด้านความมั่นคงบางรายมีส่วนพัวพันกับประธานาธิบดีมานูเอล นอร์เอก้าที่ถือว่าเป็น เจ้าพ่อยาเสพติดในอเมริกาใต้" นักการทูตรายนี้ระบุ

แหล่งข่าวระดับสูงในสถานทูตสหรัฐเปิดเผยกรณีที่น่ายสะขาศติ ต้นเจริญ ระบุว่านายณรงค์มีวีซ่าพร้อมที่จะเดินทางไปสหรัฐทุกเมื่อว่า ไม่เป็นความจริงแน่ เป็นไปไม่ได้ที่จะออกวีซ่าให้กับคนที่มีบัญชีดำ จะกระทำเช่นนั้นได้ต้องมีการอนุญาตเป็น ทางการจากรัฐบาลสหรัฐในกรุงวอชิงตัน แหล่งข่าวรายนี้ระบุ

อนึ่งแหล่งข่าวจากกระทรวงการต่างประเทศเปิดเผยถึงเรื่องนี้ว่า จะต้องรอดอยหลักฐานทางสหรัฐเพื่อยืนยันเรื่องนี้ ถึงจะประกาศได้อย่างเป็นทางการ

จากข่าวจะพบว่ามี การสัมภาษณ์แหล่งข่าวจากวงการทูตหลายแหล่ง เพื่อสอบถามข้อมูลหรือยืนยันกรณีข่าวนายณรงค์ หรือคาดเดาเหตุการณ์ว่าอะไรจะเกิดขึ้นถ้า นายณรงค์ได้ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งรูปแบบการรายงานไม่อ้างชื่อแหล่งข่าวอย่างชัดเจน แต่ก็มี การนำประเด็นจากแหล่งที่เกี่ยวข้องกับข่าว จะพบมากจากข่าว นายณรงค์ในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน

ไทยรัฐ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวนายณรงค์ วงศ์วรรณ จากข่าว 22 ขึ้น บทความ 6 ชิ้น รายงานพิเศษ 2 ชิ้น พบว่า การเขียนบทความหรือรายงานพิเศษ จะมีรูปแบบการรายงานชนิดไม่อ้างอิงแหล่งข่าว เป็นการสรุปเหตุการณ์หรือสถานการณ์ หรือคาดการณ์เหตุการณ์ล่วงหน้า

ส่วนการเขียนข่าวจะมีการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับข่าวประกอบการรายงาน หรือสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับข่าว รูปแบบการเขียนข่าวเช่นนี้ทำให้มองเห็นว่าการรายงานข่าวในไทยรัฐมีเนื้อหาหลากหลาย ผู้วิจัยจะได้ยกตัวอย่างข่าวที่มีเนื้อหาหลากหลายดังนี้

ไทยรัฐ 1 เมย. 2535

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา โฆษกพรรคชาติไทยเปิดเผยว่า หากสหรัฐส่งหลักฐานมาเป็นเรื่องของนายณรงค์ที่จะพิจารณาตัวเอง หากมีหลักฐาน แต่พรรคร่วมรัฐบาลมีสัตยาบันร่วมกันแล้ว เรื่องที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องส่วนตัวของนายณรงค์ ขณะเดียวกัน นายบุญชนะ อัดถากร ประธานที่ปรึกษาพรรคฯ ได้ให้สัมภาษณ์ด้วยว่า เรื่องที่เกิดขึ้นกับนายณรงค์ นี้เคยเกิดกับนายเคิร์ก วิลไฮม์ อดีต

เลขาธิการสหประชาชาติ ซึ่งได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีออสเตรเลีย และมี
 ข้อกล่าวหาว่าพัวพันกับพวกนาซี และสหรัฐก็ไม่ให้เดินทางเข้าประเทศ แต่นายเคริกก็
 เป็นประธานาธิบดีได้ เรื่องนี้จึงขึ้นอยู่กับประชาชนว่าจะสนับสนุนนายณรงค์หรือไม่

นายสุชาติ กล่าวว่า ชาวที่รชช. ให้นายณรงค์ ถอนตัวแล้วให้
 พล.อ.อ. สมบุญ ระหงษ์หัวหน้าพรรคชาติไทยเป็นนายกฯแทนนั้นไม่เป็นความจริง
 เพราะผู้ใหญ่ทั้งสองพรรคยืนยันว่าสนับสนุนนายณรงค์เหมือนเดิมเพราะเชื่อความบริสุทธิ์

จากข้อมูลจะพบว่า เนื้อหาข่าวมีการสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากแหล่งอื่น
 เช่นบุคคลในพรรคชาติไทย นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา หรือประธานที่ปรึกษาารชช.
 นายบุญชนะ อัดถากร ถึงความคิดเห็นที่มีต่อข่าวนายณรงค์ เพื่อให้ได้ความเห็น
 หลากหลายจากแหล่งอื่นมารายงานข่าว ซึ่งการรายงานข่าวไทยรัฐกรณีข่าว
 นายณรงค์ จะออกมารูปแบบเช่นนี้เหมือนกันหมด ทำให้เนื้อหาข่าวมีความหลากหลาย
 หรือมีความกว้างของแหล่งข่าว

4. วิเคราะห์ความสำคัญของข่าว

ความสำคัญของข่าวคือ ลักษณะการต่อสู้ของบุคคลที่ตกเป็นข่าว มี
 การต่อสู้กันอย่างต่อเนื่อง และการให้ความสำคัญของข่าวจากการจัดลำดับความสำคัญ
 ของข่าวเมื่อพิจารณาจากจำนวนข่าวทั้งหมด

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

จากการศึกษาเนื้อหาข่าวนายณรงค์ วงศ์วรรณที่ปรากฏใน
 สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์จากรายงานข่าว 10 ชิ้น บทความ 4 ชิ้น รายงานพิเศษ
 6 ชิ้น พบว่าเนื้อหาที่ลงไม่มีข้อมูลการออกมาโต้กระทบข่าวของนายณรงค์ วงศ์วรรณ
 ปรากฏในเนื้อหาข่าว รายงานพิเศษ บทความในสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

ส่วนเรื่องการให้ความสำคัญของช่าวนั้น พบว่าสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ให้ความสำคัญต่อช่าวนายณรงค์ มาก เพราะในจำนวนช่าวทั้งหมด 10 ชื่น ได้ลง เป็นช่าวปกของหนังสือ 8 ชื่น อีก 2 ชื่น เป็นช่าวหน้าใน ส่วนรายงานพิเศษและ บทความจะอยู่ส่วนในของหนังสือ ซึ่งจัดไว้เป็นหน้าเฉพาะของบทความหรือ รายงานพิเศษ

หลักไท

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาหลักไทจากช่าวจำนวน 6 ชื่น บทความ 5 ชื่น และรายงานพิเศษ 4 ชื่น แล้วพบว่า หลักไท ได้ลงเนื้อหาการออกมาโต้ กระทบช่าวของนายณรงค์ 1 ช่าว ในจำนวนช่าวทั้งหมด 6 ชื่น และไม่เป็นการ โต้กระทบอย่างต่อเนื่อง คือไม่มีเนื้อหาของการโต้ช่าวของนายณรงค์ในวันต่อมา หรือวันอื่น มีเพียงวันเดียวเท่านั้น ส่วนบทความและรายงานพิเศษเนื้อหาที่ลงเป็น การสรุปเหตุการณ์เท่านั้น

การให้ความสำคัญของช่าว หลักไทให้ความสำคัญกับช่าวนายณรงค์ คือเลือกลงเป็นช่าวปกจำนวน 4 ชื่น จากช่าว 6 ชื่น ส่วนบทความหรือรายงานพิเศษ ก็เลือกลงตามหน้าที่จัดไว้ให้สำหรับบทความและรายงานพิเศษ

ตัวอย่างช่าวที่ถูกกลงในหน้าแรกและเป็นการช่าวที่ลงเนื้อหาการออกมาโต้กระทบ ช่าวของนายณรงค์ วงศ์วรณ

คำแถลงการณ์ของณรงค์ วงศ์วรณ

"กระผมนายณรงค์ วงศ์วรณ หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรม อันเป็นพรรค การเมืองที่ได้รับการเลือกตั้ง มีที่นั่งมากที่สุดในสภาผู้แทนราษฎร เหตุผลที่กระผม ต้องมานั่งต่อหน้าท่านทั้งหลายในวันนี้ เพราะกระผมเข้าใจถึงความร้ายแรงของ ข้อกล่าวหาที่รัฐบาลสหรัฐอเมริกามีต่อตัวกระผม กระผมเข้าใจถึงความวิตกกังวล

ของประชาชนชาวไทยที่ได้ยื่นข้อกล่าวหาตั้งกล่าวต่อตัวบุคคลที่จะขึ้นมานำพาชาติบ้านเมืองของเรา กระผมขอเรียนชี้แจงต่อประชาชนชาวไทยว่า ข้อกล่าวหาตั้งกล่าวเป็นข้อกล่าวหาที่ปราศจากข้อเท็จจริง และขาดจรรยาบรรณอันประเทศที่เจริญแล้วพึงมี รวมทั้งเป็นเจตนาที่ต้องการจะแทรกแซงทางการเมืองภายในประเทศของเรา หลังจากที่สหรัฐอเมริกาได้มีความพยายามในการแทรกแซงทางเศรษฐกิจด้วยมาตรการต่างๆมาก่อนแล้ว

กระผมนายณรงค์ วงศ์วรรณหัวหน้าพรรคสามัคคีธรรม ขอปฏิเสธโดยสิ้นเชิงว่า กระผมหรือครอบครัวไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหรือรู้เห็นในเรื่องใดเกี่ยวกับกิจการขายยาเสพติดใดๆทั้งสิ้น กระผมขอยืนยันความบริสุทธิ์ของกระผมและครอบครัว

ดังนั้นการแถลงและรายงานของสหรัฐอเมริกาจึงปราศจากความจริงทั้งสิ้น กระผมเสียใจที่สหรัฐอเมริกาที่เคารพในสิทธิของคนอื่น และเคารพในหลักการที่ว่า ตรายใดที่ผู้ถูกกล่าวหายังไม่ได้มีโอกาสพิสูจน์ความจริงก็ยิ่งถือว่าผู้นั้นยังบริสุทธิ์อยู่ ในกรณีของกระผมนี้สหรัฐอเมริกากลับทำในทางตรงข้าม ทั้งๆที่กระผมเองพร้อมอยู่ตลอดเวลาที่จะพิสูจน์ตัวเองและทำความจริงให้ปรากฏไม่ว่าที่ไหนเมื่อไร ต่อใครก็ตาม กระผมพร้อมเสมอ "

ตอนหนึ่งของฉบับประจำวันที่ 22-27 พ.ศ. 2535

จะเห็นได้ว่า เนื้อหาข่าวนายณรงค์ที่ปรากฏในหลักไทเป็นการลงข่าวค่าแถลงการณ์ของนายณรงค์ ต่อเรื่องที่เกิดขึ้นในเชิงโต้ข่าวเป็นเอกสารแถลงการณ์ซึ่งในประกอบการรายงานข่าว

ส่วนการให้ความสำคัญของข่าว หลักไทเลือกลงข่าวนายณรงค์ในช่วงเปิดประเด็นข่าวตอนสหรัฐฯระงับวีซ่าเข้าประเทศเป็นข่าวปกอยู่ประมาณ 3 สัปดาห์ เช่นเดียวกับสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ เป็นรายงานข่าวจำนวน 3 ชิ้น จาก 6 ชิ้น หลังจากมีข่าวแน่ชัดว่าพลเอกสุจินดา ได้เป็นนายกฯ ข่าวกระแสนายณรงค์ก็มีความสำคัญลดลง เป็นข่าวหน้าในประมาณข่าวที่ 3 หรือ 4 ของจำนวนข่าว

ทั้งหมด พอรัฐบาลสุจินดา จัดตั้ง เรียบร้อย ชาวนายณรงค์ก็หมดไปจากกระแส ส่วนบทความและรายงานพิเศษจะเลือกลงในหน้าที่จัดไว้ตามปกติของหนังสือ

มติชนราชวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวนายณรงค์ในมติชน จากข่าวจำนวน 20 ชิ้น บทความ 8 ชิ้น รายงานพิเศษ 9 ชิ้น พบว่ามีข่าวที่ลงเนื้อหา นายณรงค์ ออกมาได้ ข่าวจำนวน 1 ชิ้น จากข่าวทั้งสิ้น 20 ชิ้น เป็นเอกสารประกอบการรายงานข่าว ซึ่งลงเพียงวันเดียว นอกนั้นลงความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับข่าว ซึ่งถือได้ว่า ข่าวนี้ไม่มีการโต้กระทบข่าวอย่างต่อเนื่อง

ส่วนบทความหรือรายงานพิเศษ เนื้อหาเป็นเพียงการสรุปเรื่องราวเท่านั้น ไม่มีประเด็นที่เจาะลึกหรือสืบค้นหาข้อเท็จจริงนอกเหนือไปจากข่าวที่ปรากฏขึ้นในช่วงนั้น

การให้ความสำคัญของข่าว มติชนลงข่าวนายณรงค์ทุกข่าวใน หน้าแรก และจะลงเป็นข่าวพาดหัวในกรณีเปิดประเด็นสหรัฐฯ ดวีซ่า เข้าประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 5 ชิ้น นอกนั้นเป็นข่าวรองลงมา ส่วนรายงานพิเศษหรือบทความลงใน หน้าสองของหนังสือทั้งหมด เพราะเป็นหน้าที่จัดไว้สำหรับการลงรายงานพิเศษ

ส่วนความสำคัญของข่าวที่ทำให้ผู้ตกเป็นข่าวออกมาโต้กระทบ ผู้วิจัยไม่ พบในเนื้อหาข่าวของมติชน

ไทยรัฐ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาจากข่าว 22 ชิ้น บทความ 6 ชิ้น รายงานพิเศษ 2 ชิ้น พบว่า ไทยรัฐเลือกลงข่าวนายณรงค์ไว้หน้าแรกของหนังสือทุกข่าวโดยในช่วง เปิดประเด็นสหรัฐฯ ระบุว่า นายณรงค์ได้ลงเป็นข่าวแรกหรือข่าวพาดหัวของหนังสือ ติดต่อกันเป็นเวลา 5 วัน หลังจากกระแสข่าวแน่ชัดว่า นายณรงค์ จะไม่ได้นั่ง

ตำแหน่งนายกฯ ข้าราชการวงศ์ ก็นัดความสำคัญลงมาเป็นข่าว 3 และข่าวที่ 4 แต่ยังคงอยู่ในหน้าแรกของหนังสือ

ส่วนรายงานพิเศษและบทความทั้งหมด ถูกลงในหน้าสามของหนังสือในช่วงสัปดาห์

นอกจากนี้ไทยรัฐก็ได้ลงข่าวแนวโต้กระทบจากนายณรงค์ เป็นหนังสือแถลงการณ์ตอบโต้การกระทำของสหรัฐฯ เช่นเดียวกับหนังสือเล่มอื่นดังนี้ เป็นการโต้กระทบเพียงข่าวเดียว และไม่ต่อเนื่อง ซึ่งมีเนื้อหาเดียวกับที่ผู้วิจัยได้ลงเป็นตัวอย่างข่าวในสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

5 วิเคราะห์ด้านผลกระทบที่สังเกตได้จากกระแสข่าว

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

ส่งผลกระทบคือ ข่าวที่ปรากฏนั้นส่งผลกระทบต่อบุคคลใด ในที่นี้หมายถึงกระทบแล้วทำให้บุคคลนั้นเปลี่ยนสถานภาพเดิม

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวโดยรวมของนายณรงค์จากสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์แล้วพบว่าบุคคลที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือ นายณรงค์ วงศ์วรรณ ถึงขั้นก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายหลังคือ ทำให้ต้องหลุดจากวงจรทางการเมืองไป และไม่ได้ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตามสิทธิ์ที่ควรได้ เพราะข่าวพัวพันกับการค้ายาเสพติด

หลักไท

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวแล้วพบว่า ในเนื้อหาข่าวที่หลักไทรายงาน มีข้อมูลส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่ากระแสข่าวที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อนายณรงค์ วงศ์วรรณ และพรรคสามัคคีธรรม นอกจากนี้ก็มีเนื้อหาข่าวส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าผลจากข่าว

ที่เกิดขึ้นบีบบังคับให้นายณรงค์ เกิดการเปลี่ยนแปลงสถานภาพหรือกล่าวได้ว่าได้รับผลกระทบต่อเหตุการณ์ข่าวที่เกิดขึ้น คือ ไม่สามารถรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้

ตัวอย่างข่าวที่แสดงให้เห็นผลกระทบต่อผู้ตกเป็นข่าว

"ภายหลังจากการเป็นข่าวฉาวโฉ่ทั่วแล้วนั้น นายณรงค์ วงศ์วรรณก็เก็บตัวเงียบ โดยไปอยู่ที่บ้านแห่งหนึ่งบริเวณชานเมือง และมีการรักษาหรือกับผู้นำทางการเมืองในซีกของตนอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะผู้เชี่ยวชาญทางด้านต่างประเทศและด้านกฎหมาย เพื่อจะตอบโต้ข้อกล่าวหาของสหรัฐฯ ซึ่งช่วงดังกล่าวมีแต่โฆษกของพรรคสามัคคีธรรม คือ นายสุชาติ ตันเจริญเท่านั้นที่ออกมายืนยันถึงความบริสุทธิ์ของนายณรงค์ วงศ์วรรณ ขณะที่แกนนำของพรรคให้สัตยาบันร่วมรัฐบาล เพราะถือว่าเรื่องนี้ยังไม่มีหลักฐานมาพิสูจน์ นายณรงค์ ยังอยู่ในเงื่อนไชที่จะได้รับการสนับสนุนให้เป็นนายกรัฐมนตรีอยู่ตามเดิม

ขุมข่าวซีกพรรคสามัคคีธรรมบอกกับ"หลักไท"ว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับนายณรงค์นั้น ไม่ได้กระทบกระเทือนต่อตัวของนายณรงค์ เท่านั้น แต่กระทบมาถึงพรรค เพราะฉะนั้น นายณรงค์จะต้องยืนยันความบริสุทธิ์ของตนเองให้เร็วที่สุด โดยการออกแถลงการณ์และจดหมายเปิดผนึกถึงทางการสหรัฐไปแล้ว

ขุมข่าวยังบอกว่า เมื่อทุกอย่างดำเนินไปตามกระแสการตอบโต้แล้วนั้น ไม่ว่าจะปฏิกิริยาอะไรและอย่างไร เมื่อไม่มีหลักฐานชี้ชัดว่านายณรงค์ วงศ์วรรณมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด นายณรงค์ วงศ์วรรณก็คงประกาศวางมือทางการเมืองค่อนข้างแน่ ซึ่งหมายถึงการไม่เป็นนายกรัฐมนตรีด้วยซึ่งจะมีผลดีต่อพรรคสามัคคีธรรมในการหาผู้นำคนใหม่ขึ้นมาแทนนายณรงค์ วงศ์วรรณ ซึ่งอาจจะเป็นคนกลางก็เป็นได้
ฉบับประจำวันที่ 17-21 มีค. 2535

จากข้อมูล มีเนื้อส่วนหนึ่งได้ระบุว่า"ขุมข่าวซีกพรรคสามัคคีธรรมบอกกับหลักไทว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับนายณรงค์นั้น ไม่ได้กระทบกระเทือนต่อตัวนายณรงค์ เท่านั้นแต่กระทบมาถึงพรรค(สามัคคีธรรม) ซึ่งข้อมูลจากขุมข่าวที่ให้ไว้กับหลักไทก็พิสูจน์ได้ว่า ข่าวนายณรงค์ที่ปรากฏขึ้นไม่เพียงแต่จะมีผลต่อกระทบต่อนายณรงค์ ข่าวนี้มีผลกระทบต่อบุคคลผู้ตกเป็นข่าวและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

มติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาแล้วพบว่าในช่วงแรกนายณรงค์ ออกมาด้าน
กระแสดำ แต่ภายหลังจากได้รับแรงต้านถึงความเหมาะสมในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
ทำให้นายณรงค์ลดกระแสดำแรงลง และเริ่มเฟดตัวเองออกจากกระแส จากข้อมูล
สรุปได้ว่า การที่สื่อมวลชนได้ลงความคิดเห็นจากบุคคลหลายวงการ เกี่ยวกับความ
เหมาะสมต่อบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จึงส่งผลให้นายณรงค์หันหลัง
ต่อข่าวไม่ออกมาโต้กระแสดำ ซึ่งจะเห็นได้จากในเอกสารข่าวไม่มีข่าวนายณรงค์
ในช่วงหลัง

มติชน 29 มี.ค. 2535

กระทบความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐ

นักวิชาการซึ่งเชี่ยวชาญด้านสหรัฐฯ ให้ความเห็นว่าถ้าข่าวดังกล่าวเป็น
จริงแล่นายณรงค์ได้เป็นนายกรัฐมนตรีจะกระทบความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหรัฐ เป็น
อย่างมาก เพราะสหรัฐถือว่าปัญหาเสพติดเป็นปัญหาใหญ่ เนื่องจากปัญหาเสพติด
ได้ทำลายเยาวชนสหรัฐเป็นจำนวนมาก

นักวิชาการรายเดิมกล่าวว่า สหรัฐอาจตัดความช่วยเหลือโครงการ
หลายโครงการ ทั้งทางด้านเทคนิค วิชาการและการทหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
เรื่องยาเสพติด ซึ่งสหรัฐสนับสนุนการปราบปรามเต็มที่ทั่วประเทศ เช่น รถ
เฮลิคอปเตอร์ เรือเร็วหรือแม้กระทั่งเงิน

ด้านนายอาทิตย์ อุไรรัตน์ รองหัวหน้าพรรคสามัคคีธรรมกล่าวว่า
การออกมาให้ข่าวเรื่องสหรัฐห้ามนักการเมืองไทยเข้าประเทศนั้นไม่มีเหตุผล เพราะ
ตามคำแถลงของสหรัฐระบุว่า ไม่ออกวีซ่าให้นายณรงค์ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2534
ซึ่งล่วงเลยเวลามาแล้ว การหยาบคายประเด็นนี้อีก นับเป็นการจงใจให้เกิดปัญหาขึ้น
ในการจัดตั้งรัฐบาล

จากข้อมูลที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า ไม่เพียงแต่นักการเมืองเท่านั้นที่ออก
มาให้ความเห็นต่อความเหมาะสมของตัวนายณรงค์เท่านั้น นักวิชาการยังออกมาให้

ความเห็นด้วยว่า คนที่จะมาเป็นนายกฯจะต้องเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ กระแสความกดดันที่เกิดขึ้นจากหลายฝ่ายเช่นนี้ อาจเป็นผลให้นายณรงค์เบนหนีจากเก้าอี้นายกฯได้ระดับหนึ่งเพราะทนเสียงเรียกร้องของกระแสชนไม่ได้

ไทยรัฐ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาพบว่า ชาวนายณรงค์ที่ปรากฏในไทยรัฐนั้น เนื้อหาส่วนใหญ่พบว่า มีกระแสการเรียกร้องให้นายณรงค์ พิจารณาความเหมาะสมของตนเอง ในการรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีซึ่งส่วนนี้คาดว่ากระแสที่เกิดขึ้นจะมีผลให้นายณรงค์ ไม่ได้รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีก็เป็นได้โดยเนื้อหาข่าวเหล่านั้นทำให้ผู้ตกเป็นข่าวเกิดการเปลี่ยนแปลง โดยจะยกตัวอย่างข่าวกระแสต่อต้านนายณรงค์ดังนี้

ไทยรัฐ 27 มีค. 2535

สุพัตราได้ทักกระทู้ "ณรงค์"

คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ สส. นครศรีธรรมราชพรรคประชาธิปัตย์กล่าวว่า การที่นายณรงค์ถูกสหรัฐระบุนำออกวิซ่าให้ นั้นจำเป็นที่นายณรงค์จะต้องพิสูจน์ว่าถูกใส่ความหรือไม่ เพราะเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องของนายณรงค์คนเดียว แต่เป็นเรื่องของประเทศชาติ ถ้าถูกใส่ความต้องฟ้องกลับว่าถูกใส่ความทำให้เสียหายต้องแถลงให้ทั่วโลกรับทราบ หรือไม่เช่นนั้นนายณรงค์ก็ต้องทบทวนบทบาทของตัวเอง

ด้านนายสุรินทร์ พิศสุวรรณ สส. นครศรีธรรมราชพรรคประชาธิปัตย์ กล่าวว่า การตั้งรัฐบาลเช่นนี้จะทำให้มีความล่อแหลม ปฏิเสธไม่ได้ว่าประเทศไทยอยู่ในสังคมโลกจำเป็นที่จะต้องมียกเป็นที่ยอมรับของสังคม

จะเห็นได้ว่า กระแสการเรียกร้องให้นายณรงค์ ทบทวนบทบาทของตัวเอง ซึ่งจากข้อมูลข่าวหลายกระแส ส่งผลให้นายณรงค์ต้องปล่อยให้เป็นไปตามกระแสข่าว คือไม่รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี หรือกล่าวได้ว่ากระแสการเรียกร้องผ่านสื่อมวลชนมีผลให้นายณรงค์ หรือผู้ตกเป็นข่าวเกิดการเปลี่ยนแปลง

กล่าวสรุปได้ว่า จากการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวนายณรงค์ วงศ์วรรณของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ พบว่าทั้ง 4 ฉบับให้ความสำคัญต่อข่าวนายณรงค์ ในทำนองเดียวกันเนื้อหาข่าวที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ก็มีความสำคัญทำให้ผู้ตกเป็นข่าวคือ นายณรงค์ เกิดการเปลี่ยนแปลงคือพลาดหวังตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

6. วิธีการรายงานข่าว

6.1 วิธีการอ้างแหล่งข่าว

ผู้วิจัยสังเกตการอ้างถึงแหล่งข่าวของหลักไทได้ว่า การเขียนไม่ระบุว่าแหล่งข่าวที่อ้างเป็นใคร แต่จะกล่าวเป็นภาพรวมของสถาบันหรือใช้คำว่า "ขุมข่าว" นอกเสียจากการเขียนบทสัมภาษณ์พิเศษแหล่งข่าวคนนั้น ก็จะได้ข้อมูลจากแหล่งข่าวที่สามารถระบุชื่อได้

ดังที่ผู้วิจัยจะได้ยกตัวอย่างการกล่าวอ้างแหล่งข่าวไม่มีตัวตน เช่น ข้อความบางส่วนจากบทวิเคราะห์ข่าวเรื่อง "ความเจ็บปวดที่ยากจะบรรยาย นายณรงค์ วงศ์วรรณ นายกรัฐมนตรีข้ามคืน" ฉบับประจำวันที่ 19-23 มีนาคม 2435

"ล่าสุดอีกเช่นกันที่ "หลักไท" ได้รับการยืนยันจากขุมข่าวของเราว่า แนวทางของการจัดสูตร "225" นั้น พรรคชาติไทยและพรรคสามัคคีธรรมไม่ขัดข้องที่จะร่วมกับพรรค ความหวังใหม่ในการจัดตั้งรัฐบาล 3 พรรคใหญ่

แต่ยังมีการปฏิเสธพื้จิวจากพรรคชาติไทยและสามัคคี ธรรม ขุมข่าวของเราบอกว่า เมื่อนายณรงค์ วงศ์วรรณ ซึ่งเป็นหัวหน้าพรรคที่มีเสียงมากที่สุดไม่เป็น นายกรัฐมนตรี ก็จะเป็นของพล.อ.อ. สมบุญ ระหงษ์ หัวหน้าพรรคชาติไทย ไม่ใช่ พล.อ. ชวลิต ยงใจยุทธ หัวหน้าพรรคความหวังใหม่ "

จากเนื้อหาข้างต้นจะพบว่า การอ้างแหล่งข่าวที่ไม่สามารถระบุชื่อในหนังสือหลักไทจะใช้กับข่าวที่คาดเดาสถานการณ์ล่วงหน้าว่าจะเกิดอะไรขึ้นหรือเนื้อหาข่าวกล่าวถึงบุคคลที่สามในแง่ลบ ซึ่งผู้เขียนต้องการปกป้องแหล่งข่าวกรณีบุคคลที่กล่าวถึงฟ้องร้อง โดยหนังสือพิมพ์จะเป็นผู้รับผิดชอบเอง

มติชนรายวัน

วิธีการอ้างแหล่งข่าวของมติชนพบว่า มีทั้งอ้างแหล่งข่าวระบุชื่อและไม่ระบุชื่อ หรือเป็นการเขียนรายงานข่าว เช่น จากข่าวที่ยกมาเป็นตัวอย่าง มีทั้งอ้างแหล่งข่าวไม่ระบุชื่อ คือ "ผู้สื่อข่าวรายงานว่า" และอ้างแหล่งข่าวระบุชื่อ ทั้งนี้วิธีการไม่อ้างแหล่งข่าวชัดเจน เพราะผู้เขียนต้องการปกป้องแหล่งข่าวกรณีที่เกิดการฟ้องร้อง เช่น จากตัวอย่างข่าวดังนี้

มติชน 27 มีค. 2537

ลือแซดณรงค์ป่วยเข้ารับ.

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ในเช้าวันเดียวกันได้เกิดข่าวลือว่า ทางนายณรงค์ วงศ์วรรณเกิดอาการเครียดหนักกับข่าวที่แพร่กระจายไปทั่ว ที่เป็นผลร้ายกับตัวเองจนถึงกับล้มป่วยกระทันหันญาติฯนำส่งรพ. พญาไท แต่อย่างไรก็ตามผู้สื่อข่าวติดต่อสอบถามไป รพ. พญาไททั้ง 2 แห่งซึ่งเป็นของนายอาทิตย์ อุไรรัตน์ ได้รับแจ้งว่าไม่มีผู้ป่วยชื่อนายณรงค์ แต่อย่างใด

อีกกระแสข่าวแจ้งว่า ภายหลังเกิดเรื่องปัญหาฮาเสฟติดเล่นงานนายณรงค์ ได้มีพรรคการเมืองพรรคหนึ่งติดต่อสส. ทุกพรรคเพื่อกว้านซื้อ มีข่าวว่าเสนอกันในราคาคนละ 5 ล้านบาท

จากเนื้อหาที่ปรากฏใช้การอ้างแหล่งข่าวชนิดไม่ระบุชื่อ โดยใช้รูปแบบการรายงานข่าวจากผู้สื่อข่าวคือใช้คำว่า "ผู้สื่อข่าวรายงานว่า..." หรือ "ข่าวอีกกระแสแจ้งว่า..." แทนการระบุชื่อแหล่งข่าวหรือระบุชื่อสถาบัน ซึ่งรูปแบบการรายงานข่าวเช่นนี้พบมากในมติชนจากกรณีข่าวนายณรงค์ วงศ์วรรณ

ไทยรัฐ

วิธีการอ้างแหล่งข่าวของไทยรัฐพบว่าไทยรัฐจะเขียนทั้งสองรูปแบบคือ ทั้งระบุชื่อแหล่งข่าวและไม่ระบุชื่อแหล่งข่าว ซึ่งบางครั้งการรายงานข่าวจะมีลักษณะเล่าเหตุการณ์นั้นโดยไม่มีการระบุแหล่งที่มาของข่าวเลยเช่น

ไทยรัฐ 28 เมษายน 2535

กระแสต่อต้านนรงค์

หลังจากที่ 5 พรรคการเมืองได้เปิดแถลงข่าวอย่างเป็นทางการว่า ได้มอบหมายให้นายนรงค์ วงศ์วรรณหัวหน้าพรรคสามัคคีธรรมขึ้นเป็นนายกฯโดนจะดึงพรรคราษฎรมาร่วมด้วยทำให้มี 195 เสียงไปแล้วนั้นปรากฏว่า ขณะนี้ได้เกิดความสับสนขึ้นกรณีที่นายนรงค์ได้ตกเป็นข่าวตลอดเวลา และกรณีนี้พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ประธานรชช.ก็ได้ชี้ว่า กรณีนี้จะเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้สถานการณ์พลิกเป็นอย่างอื่นได้

ในขณะที่ประเด็นนี้กำลังสับสนอยู่ว่าจริงหรือไม่จริงเพราะทางพลพรรคสามัคคีธรรมก็ได้ออกมาปฏิเสธกันอย่างพร้อมเพรียงกัน ปรากฏว่าทางทำเนียบข่าวได้ออกมายืนยันว่า การไม่ออกข่าวให้นายนรงค์เข้าประเทศเพราะข้อสงสัยพัวพันค้ายาเสพติดเป็นเรื่องจริง โดยนางมากาเร็ด ทัดไวเลอร์ โฆษกหญิงของกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐ ได้แถลงกับผู้สื่อข่าวที่กรุงวอชิงตัน เมื่อเช้ามืดของวันที่ 25 มีค. ทางสหรัฐปฏิเสธว่านายนรงค์ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2534 ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนไม่ระบุชื่อแหล่งข่าวในการเขียนข่าว เป็นการเล่าสถานการณ์เท่านั้น เช่น "หลังจาก 5 พรรคการเมืองได้เปิดแถลงอย่างเป็นทางการว่า" การอ้างแหล่งข่าวนั้นไม่ระบุบุคคลให้ข่าว เป็นการสรุปเรื่องโดยผู้สื่อข่าว

6.2 การคาดเดาเหตุการณ์ การหยิบยกประเด็น

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

การคาดเดาเหตุการณ์ของผู้เขียน คือ ลักษณะการเขียนข่าวหรือบทความ รายงานพิเศษ บทวิเคราะห์ที่ผู้เขียนให้ความเห็นของผู้เขียนในการวิเคราะห์เหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเอง โดยไม่มีการอ้างอิงแหล่งข่าว

จากการศึกษาเนื้อหาข่าวนายณรงค์ ในสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์พบว่ามี การเขียนคาดเดาเหตุการณ์จะอ้างอิงแหล่งข่าวในการวิเคราะห์ข่าวเสมอแต่ส่วนมากจะเป็นแหล่งข่าวที่ไม่สามารถเปิดเผยชื่อได้ได้เกือบทั้งหมด เช่น ตอนหนึ่งในหนังสือฉบับที่ 52 ปีที่ 37

ภาพของนายทหารที่ตั้งขึ้นมาเป็นฐานรองรับและสนับสนุนพลเอกสุจินดา หลังจากออกจากกองทัพมาสู่ถนนการเมืองไทยในอนาคตอันใกล้ ซึ่งเชื่อว่าเงื่อนไซในรัฐธรรมนูญใหม่ จะเป็นประเด็นที่เอื้ออำนวยความชอบธรรมมากขึ้น เริ่มปรากฏชัดเจนมากขึ้น หลังจากทุกคนในพรรคกบดาน ลดบทบาทเงียบไปพรรคหนึ่ง เนื่องจากถูกหน่วยเหนือขอร้องเพราะไม่ต้องการให้เป็นข่าวศึกโครม อันอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ในปีกรสช. แหล่งข่าวกล่าวว่า ดูเหมือนว่าคณะทหารชุดนี้ยึดอำนาจเพื่อจะครองอำนาจเสียเอง จนระดับในกองทัพต้องออกโรงปฏิเสธความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับคณะบุคคลที่ร่วมฟอร์มพลังดังกล่าว

จากเนื้อหาข่าวที่ยกมาเป็นตัวอย่าง มีการคาดเดาเหตุการณ์ว่า เงื่อนไซในรัฐธรรมนูญใหม่จะเอื้ออำนวยต่อนายทหารที่ต้องการเข้ามามีอำนาจทางการเมือง ซึ่งในการคาดเดานั้นใช้ภาพรวมและคำว่า "ซึ่งเชื่อว่า,,,," แทนการอ้างอิงแหล่งข่าว

หลักไท

ลักษณะการเขียนข่าว บทความหรือรายงานพิเศษของหลักไท นั้น จากการศึกษาเนื้อหาข่าวพบว่าผู้เขียนพยายามคาดเดาสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้วิธีโยงใยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ผู้อ่านได้รู้ว่า ใครมีความสัมพันธ์กับใครอย่างไร มีผลต่อเหตุการณ์นั้นหรือไม่ ส่วนข้อมูลในเชิงตัดสินเหตุการณ์นั้น ผู้เขียนจะพยายามหาแหล่งข่าวมาอ้างอิง แต่ก็ก็เป็นเพียงแหล่งข่าวที่ไม่สามารถระบุชื่อเท่านั้น ดังตัวอย่างการโยงใยสถานการณ์เพื่อเป็นการคาดเดาหรือชี้ให้เห็นว่าใครทำอะไรที่ไหนแล้วหวังผลอย่างไร

"ขุมข่าวของเราบอกว่า ในวันที่ 22 มีนาคม วันเลือกตั้ง มีการเสนอชื่อ พล.อ. สุจินดาไปยังที่ประชุม 5 พรรคที่บ้านรับรองกองทัพอากาศ และพล.อ. สุจินดา ได้โทรฯไปบอกที่ประชุมว่า อย่าได้เอาตัวเองเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย

23 มีนาคม ทิศทางการจัดตั้งรัฐบาลให้เป็นของนายณรงค์ วงศ์วรรณ ก็เริ่มต้นตรงเวลานั้นและขยายผลหรือการพัฒนาระบบการฟอร์มรัฐบาล

27 มีนาคม พล.อ. สุจินดา ได้ปฏิเสธการเป็นนายกรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเป็นวันที่ระดับ"บิ๊ก"ผู้หนึ่งในรสช. บอกให้นายณรงค์ เคลียร์ตัวเองเรื่องสหรัฐให้เรียบร้อยและให้เกิดความสะอาดแล้วก็ถอนตัวออกไป ไม่ใช่เคลียร์แล้วเดินหน้าต่อ

3 เมษายน เป็นวันที่มีความแน่ชัดว่า พล.อ. สุจินดา จะเป็นนายกรัฐมนตรีแน่นอน เมื่อวันนั้นมีการพบกับนายณรงค์ ให้ถอนตัวออกอย่างมีเกียรติก่อนที่จะเสียหายมากกว่านี้ แต่ดูเหมือนว่า นายณรงค์ยังเดินหน้าต่อไปเพราะว่ามีแรงหนุนในพรรคสามัคคีธรรมและพันธมิตรบางพรรคค่อนข้างมาก จึงทำให้เกิดการ"ขัดกัน" ระหว่างคนที่อยู่หน้าฉากกับคนที่อยู่หลังฉาก

6 เมษายน มีการเสนอชื่อ เป็นไปตามขั้นตอนของการคัดเลือกตัวนายกฯ ที่พล.อ. สุนทร คงสมพงษ์ทำอยู่ โดยมีพล.อ. เปรม ติณสูลานนท์เป็นผู้ให้คำแนะนำ

ในคืนวันที่ 6 เมษายน ที่บ้านพล.อ. วิโรจน์ แสงสนิท เสนาธิการทหารบก มีการยืนยันว่าพล.อ. สุจินดาได้ตัดสินใจแน่นอนหลังจากได้พูดคุยกับ พล.อ. ชวลิต ยงใจยุทธในตอนกลางวัน และในตอนดึกวันนั้น พล.อ. สุจินดา ก็ยอมรับข้อเสนอของ 5 พรรคการเมือง

ชมข่าวของเราบอกว่า การตัดสินใจของพล.อ.สุจินดา เกิดขึ้นหลังจากที่กองบัญชาการทหารสูงสุดได้จัดงานถวายเพื่อฉลองพระยศของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯสยามมกุฎราชกุมาร

จากเนื้อข่าวที่ยกมาจะพบว่า ลักษณะการโยงโยสสถานการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกับได้ระบุนความเคลื่อนไหวของบุคคลในสถานการณ์ที่กล่าวถึงนั้นไม่มีการนำหลักฐานยืนยันได้ว่า บุคคลเหล่านั้นได้มีการเคลื่อนไหวตามที่หลักไตได้กล่าวถึง เช่นนั้นจริงหรือไม่ เพราะการเคลื่อนไหวต่างๆมีผลต่อสถานการณ์ข่าวอย่างมาก ดังนั้น ลักษณะการเขียนจะพยายามคาดเดาเหตุการณ์เอาเองว่า บุคคลดังกล่าวเคลื่อนไหวเช่นนั้นแล้วมีผลต่อเหตุการณ์อย่างไร เช่นตอนหนึ่งที่กล่าวถึง พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ว่ารายชื่อที่เสนอตัวนายกรัฐมนตรีนั้น มีการปรึกษา พล.อ.เปรมแล้ว ซึ่งไม่มีหลักฐานหรือคำยืนยันว่า เป็นความจริง

มติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาแล้วพบว่า การรายงานข่าวนั้นจะไม่มีลักษณะการคาดเดาเหตุการณ์ เป็นเพียงการรายงานสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเท่านั้น เช่น ส่วนการหยิบประเด็นของเรื่องที่เกี่ยวข้องมารายงานนั้น พบในการรายงานข่าวมาก มักจะนำความคิดเห็นจากบุคคลหลายฝ่ายที่มีต่อข่าวนายณรงค์มา เรียงร้อยให้เนื้อหาหลากหลายมากกว่าการรายงานข่าวจากผู้ตกเป็นข่าวเท่านั้น แต่ทั้งนี้การหยิบยกประเด็นเพื่อมาคาดเดาเหตุการณ์จะพบในบทความและรายงานพิเศษ

มติชน 29 มีค.2535

แกะเปิดพับลิกเฮียริง

เมื่อเวลา 15.00 วันเดียวกันที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 มีการบันทึกรายการ"มองต่างมุม" โดยนายพิชัย รัตตกุลอดีตหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ กล่าวในวงสนทนาว่า รู้สึกเสียใจแทนนายณรงค์ที่ถูกกล่าวหาเพราะการที่

สหรัฐไม่ออกวีซ่าตั้งแต่ปี 2534 น่าจะมีการแจ้งให้รัฐบาลไทยทราบ เนื่องจาก นายณรงค์ เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองใหญ่ แต่กลับมาแจ้งเมื่อมีการเลือกตั้งแล้ว เป็นการเสียมารยาทและแทรกแซงทางการเมือง และกรณีนี้ไม่ได้หมิ่นเฉพาะตัวบุคคลแต่เป็นการหมิ่นประเทศชาติ ไทยเป็นประเทศประชาธิปไตย พรรคการเมืองที่มีเสียงข้างมากควรจะได้จัดตั้งรัฐบาล

จากตัวอย่างผู้เขียนได้หยิบประเด็นที่เกี่ยวข้องมารายงาน แม้ว่าจะแหล่งที่มาจะไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นการเมือง แต่แหล่งข่าวได้กล่าวถึงเรื่องนายณรงค์ ผู้เขียนจึงนำมาลง คือ นำความคิดเห็นจากรายการทางการเมืองเข้ามาประกอบการรายงานข่าว นายณรงค์ เพื่อให้ข้อมูลหลากหลาย

ไทยรัฐ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาแล้วพบว่า การรายงานข่าวนายณรงค์ ของไทยรัฐมีลักษณะเดียวกับมติชน คือ เป็นการรายงานข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเท่านั้น ไม่มีการคาดเดาเหตุการณ์

นอกจากนี้พบว่าไทยรัฐยังได้หยิบยกประเด็นที่เกี่ยวข้องมารายงานในข่าวเดียวกันเพื่อให้เนื้อหาหลากหลาย ส่วนบทความและรายงานพิเศษจะพบว่ามี การหยิบยกประเด็นที่เกี่ยวข้องขึ้นมาประกอบการรายงานข่าวหรือคาดเดาเหตุการณ์

ไทยรัฐ 1 เม.ย. 2535

หลังจากที่นายณรงค์ วงศ์วรรณ หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรม ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสส. ส่วนใหญ่ให้เป็นนายกรัฐมนตรีได้ถูกนางมากา เร็ด ทัดไวเลอร์โฆษกกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐแถลงเรื่องยกเลิกวีซ่าเข้าสหรัฐ เนื่องจากมีข้อมูลเกี่ยวกับนายณรงค์ของหน่วยปราบปรามยาเสพติดของสหรัฐ

ในวันเดียวกันกระแสการสนับสนุนนายณรงค์ ว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จากผู้ที่เคยทำงานด้านยาเสพติดร่วมกับสหรัฐยังยืนยันว่านายณรงค์ไม่ได้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยพล.ต.อ. เกา สารสินรองนายกฯกล่าวว่า เรื่องนายณรงค์นี้บอกไปได้เลยที่ไม่มีประวัติ เช็กแล้วไม่มี

จากเนื้อข่าวมีการนำประเด็นที่ได้สอบถามผู้ที่เคยทำงานปราบปรามยาเสพติดมา ประกอบการรายงานข่าวนายณรงค์ เพื่อให้เนื้อหาข่าวมีความหลากหลายได้ระดับหนึ่ง และเป็นความคิดเห็นที่ต่างจากความคิดเห็นของนักการเมืองที่ถามกันทั่วไป

กล่าวสรุปได้ว่า การเขียนคาดเดาเหตุการณ์ จะพบในหนังสือรายสัปดาห์ ทั้งสองฉบับ ส่วนรายวันทั้ง 2 เป็นการเขียนรายงานข่าวทั่วไป ส่วนบทความ และรายงานพิเศษในหนังสือพิมพ์รายวันจะเหมือนกับรายสัปดาห์ คือมีการคาดเดา เหตุการณ์เหมือนกัน ส่วนเรื่องการหยิบยกประเด็นมา เขียนประกอบเรื่องพบในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ

กรณีศึกษานายทงง ศิริปรีชาพงษ์

1. วิเคราะห์เหตุการณ์ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ภายใต้สถานการณ์อย่างไร

เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องก่อนเกิดเหตุการณ์กรณีศึกษานายทงง ศิริปรีชาพงษ์

จากการศึกษาเนื้อหาข่าวนายทงง ศิริปรีชาพงษ์ในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับพอที่จะสรุปสถานการณ์ทางการเมืองได้ดังนี้

ภายหลังจากรัฐบาลนายชวน หลีกภัยได้บริหารประเทศมาเป็นระยะเวลา 2 ปีเศษ ความไม่มั่นคงทางการเมืองได้เริ่มเกิดขึ้น ประชาชนเริ่มผิดหวังในการทำหน้าที่บริหารประเทศของรัฐบาล ภายหลังจากผ่านเหตุการณ์ "พฤษภาทมิฬ" ไม่ว่าจะเป็นความหวังที่รัฐบาลได้ให้ไว้ในเรื่อง ปัญหาจรรยาบรรณการกระจายรายได้ไปสู่ชนบทหรือแม้กระทั่งความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน

ไม่เพียงแต่ปัญหาการบริหารประเทศเท่านั้น พรรคการเมืองร่วมรัฐบาลยังเกิดความขัดแย้งกันในเรื่องนโยบายการบริหารงาน นายชวนเริ่มมองแนวทางการแก้ปัญหาด้วยการปรับเปลี่ยนพรรคการเมืองร่วมรัฐบาล

พรรคการเมืองที่คาดว่าจะถูกดึงออกคือ พรรคความหวังใหม่ กับพรรคพลังธรรม ส่วนพรรคฝ่ายค้านที่คาดว่าจะถูกดึงเข้าร่วมรัฐบาลคือ พรรคชาติไทย เพราะเป็นพรรคที่มีปัญหาน้อยที่สุด ซึ่งในขณะนั้นพรรคชาติไทยมีการปรับเปลี่ยนหัวหน้าพรรคจาก พล.ต.อ. ประมาณ อติเรกสารมาเป็น นายบรรหาร ศิลปอาชา

ขณะที่สถานการณ์ทางการเมืองอยู่ในยุคเปลี่ยน เหตุการณ์ทางการเมืองที่ไม่คาดฝันก็เกิดขึ้น เมื่อข่าวสหรัฐอเมริกาได้กล่าวหานายทงง ศิริปรีชาพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครพนม พรรคชาติไทย ว่ามีส่วนพัวพันกับการค้ายาเสพติดข้ามชาติ จนถึงขนาดศาลสหรัฐอเมริกาสั่งยึดบ้านและรถยนต์ของนายทงง ที่สหรัฐอเมริกา

ข่าวที่เกิดขึ้นนั้นได้รับการยืนยันจากสำนักข่าวยูซีเอส เป็นการออกแถลงการณ์ยืนยันต่อข้อมกล่าวหาของสหรัฐ รวมทั้งมีการเปิดเผยรายละเอียดการกระทำผิดตามข้อมกล่าวหา

เหตุการณ์นายทง นั้น ได้มีการกล่าวขานกันว่า เรื่องนี้มีประเด็นทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งเป็นการเมืองในประเทศและนอกประเทศ ซึ่งจากข้อมูลที่ปรากฏตามสื่อมวลชนทั่วไปพบว่า

เหตุการณ์ข่าวที่เกิดขึ้นนี้เป็นผลมาจากความต้องการดีส์เครดิทพรรคชาติไทยหรือต้องการกันไม่ให้พรรคชาติไทยได้เข้าร่วมรัฐบาล การกระทำต่อข่าวครั้งนั้นกล่าวกันว่า เกิดจากความร่วมมือระหว่างพรรคการเมืองร่วมรัฐบาลที่คาดว่า จะถูกนายชวนคัดออกกับรัฐบาลสหรัฐอเมริกา

2. พิจารณาจากสถานการณ์ข่าวผู้ค้ายาเสพติดก่อนและหลังเหตุการณ์ข่าวของบุคคล 3 คนเพื่อศึกษาถึงบริบทต่างๆทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรมที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์เชิงข่าวที่กำลังศึกษา

บริบททางการเมือง

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

บริบททางการเมืองสำหรับข่าวที่เกี่ยวข้องกับนายทงศิริปริชาพงษ์หมายถึง กลุ่มอำนาจทางการเมืองที่เกิดในช่วงนายทง และเข้ามามีอิทธิพลต่อการรายงานข่าวหรือการหาข้อมูลในเชิงลึกหรือ เข้ามามีอิทธิพลต่อการนำเสนอ หรือปิดบังข่าวสารไม่ให้รายงานข่าวตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาที่เป็นรายงานข่าว 15 ชิ้น บทความ 5 ชิ้น และรายงานพิเศษ 5 ชิ้น แล้วพบว่า ข่าวนายทงที่ลงในสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ เป็นเพียงการสรุปเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเรื่องที่เขียนขึ้นมานั้นไม่มีการเจาะลึกถึงเบื้องหลังข่าว หรือบางครั้งก็ไม่มีสัมภาษณ์บุคคลหรือหน่วยงานที่ให้ข้อมูลข่าว หรือไม่กล่าวอ้างชื่อบุคคลให้ข่าวเป็นการรายงานข่าวโดยไม่ระบุชื่อแหล่งข่าวในการเขียนข่าว บทความ และรายงานพิเศษ เป็น

เพียงการสรุปเหตุการณ์ข่าวเท่านั้นดังเช่นตัวอย่างข่าวดังนี้ เรื่อง "ปฏิบัติการ
ข้ามชาติ นักการเมืองพั่วพันยาเสฟติด" ตอนหนึ่งดังนี้

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ฉบับประจำวันที่ 14-20 พย. 2537

กรณีเกิดเหตุที่สำนักข่าวสารอเมริกัน (ยูซีเอส) แจกแจงรายละเอียด
เกี่ยวกับทางการสหรัฐฯ ได้ดำเนินการยึดทรัพย์สินของสส. ไทยนายทอง ศิริปรีชาพงษ์
ด้วยพฤติกรรมของการลักลอบค้ายาเสฟติดข้ามประเทศ พร้อมกับชี้พฤติกรรมว่า
เกิดขึ้นเป็นเวลานานเกือบ 17 ปีแล้ว

จากเรื่องราวดังกล่าวพบว่า ขณะนี้พล.ต.อ. ประทิน สันติประภพ อธิบดี
กรมตำรวจได้สั่งการให้พล.ต.ต. วีระ วิสุทฤษฎ์รองผู้บังคับการตำรวจสันติบาล
รักษาการผู้บัญชาการตำรวจสันติบาล เพื่อให้ดำเนินการติดตามความเคลื่อนไหว
ของนายทอง ทั้งนี้เนื่องจากหัวหน้าเกรงว่านายทอง อาจจะเดินทางหนีออก
ไปยังต่างประเทศ ส่วนเรื่องเอกสารในการดำเนินคดีนั้น ทางตำรวจได้
เตรียมพร้อมเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้แล้ว

จากเนื้อหาข่าวนายทองที่ปรากฏในสยามรัฐสรุปได้ว่า
กรณีข่าวนายทอง เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับกลุ่มอำนาจทางการเมือง 2 กลุ่ม
ฝายค้านกับรัฐบาลเพื่อต้องการตีสเคราะห์ทางการเมือง

จากตัวอย่างข่าวที่ยกมาเป็นเพียงการสรุปเหตุการณ์หรือ
รายงานความเคลื่อนไหวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเท่านั้น ซึ่งใช้รูปแบบการนำเสนอ
โดยไม่อ้างอิงแหล่งที่มาของข่าว โดยผู้เขียนได้ข้อมูลมาแต่เกรงว่าแหล่งข่าว
จะได้รับความเดือดร้อนจึงนำมาประมวลเหตุการณ์เสียเอง

ซึ่งผลการศึกษาข่าวนายทองสรุปได้ว่า อิทธิพลทางด้าน
การเมืองมีผลต่อการรายงานข่าวสืบสวนเพราะผู้รายงานไม่สามารถระบุแหล่งที่
มาของข้อมูลได้ชัดเจน ทำให้ข่าวขาดองค์ประกอบข่าวสืบสวน

หลักไท

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวในรูปรายงานจำนวน 12 ชิ้น บทความ 5 ชิ้น และรายงานพิเศษ 3 ชิ้นแล้วพบว่า การรายงานข่าวของหลักไทที่เกี่ยวข้องกับ นายทง จะลงข่าวเจาะลึกทั้งผู้ตกเป็นข่าวและผู้ที่เกี่ยวข้องจากกลุ่มอำนาจทางการเมืองทั้ง 2 ฝ่าย แต่รูปแบบการนำเสนอไม่ระบุชื่อแหล่งข่าวแต่ระบุชื่อสถานที่ที่ได้ข้อมูลมา ซึ่งหลักไทจะใช้รายงานว่า "ขุมข่าวในสายตำรวจเปิดเผยกับหลักไทว่า...ดังตัวอย่างหลักไทฉบับ 15 - 21 พย. 2537

ขุมข่าวในกรมตำรวจได้ยืนยันอีกว่า เวลานี้มีนักการเมืองหรือสส. ที่ยึดอาชีพเสริมด้วยการ"เสี่ยงโชค"ประมาณ 20 กว่าคนทั้งในกทม.และต่างจังหวัด ที่บางวันเข้าบ่อนโน้นออกบ่อนนี้เป็นประจำ

สาเหตุที่ตำรวจไม่สามารถจับตัวได้คาหนังคาเขา เหมือนของนายจองซัย ก็เพราะสาเหตุ 2 ประการด้วยกันคือ

1. ไม่มีอธิบดีกรมตำรวจคนไหน หรือผู้การกองปราบปรามคนไหนที่กล้าจับนักการเมืองเหล่านั้น เนื่องจากกลัวอิทธิพล โดยเฉพาะตำรวจนครบาลหรือท้องที่ไม่ต้องพูดถึง แถมบางคนยังทำตัวเป็นสายให้เจ้าของบ่อนเหล่านั้นเสียด้วย เลยมีการเล่นการพนันกันอย่างสนุกมือ
2. ไม่มีข้อมูลการเข้าออกหรือวันที่นักการเมืองเข้าบ่อนต่างๆในกทม. ที่แน่ชัด กล่าวคือ ตำรวจไม่มีสาย แต่ตำรวจกลับไปเป็นสายให้บ่อนของนักการเมืองแทน

ตามข้อมูลของตำรวจนั้น นักการเมืองหรือสส. ที่ชอบการเสี่ยงโชคด้วยการเล่นการพนันในสภามีอยู่ไม่น้อย ที่แน่ๆคือ 20 กว่าคน

ขณะเดียวกันในช่วงเวลานี้ นักการเมืองดังกล่าว ถึงกับเล่นการพนันกันในสภาด้วยซ้ำก็ยังมี สถานที่คือห้องประชุมกรรมาธิการต่างๆในสภานั้นเอง

จากข้อมูลจะเห็นว่า หลักไทได้ข้อมูลลึกมาจากสายตำรวจ ที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของนักการเมืองที่มีต่อหน่วยงานราชการต่างๆ ซึ่งการลงข้อมูลเหล่านี้วิเคราะห์ได้ว่า หลักไทได้ข้อมูลมาโดยตรงจากแหล่งข่าวแต่ไม่กล้าเปิดเผยแหล่งข่าวชัดเจนเพราะเกรงว่าจะได้รับอิทธิพลจากกลุ่มอำนาจทางการเมืองในช่วงนั้น

การลงข่าวเชิงลึกทั้งที่เกี่ยวข้องกับผู้ตกเป็นข่าวและกลุ่มการเมือง ฝ่ายรัฐและฝ่ายค้านในเชิงลึกเช่นนี้ แต่ขาดการอ้างอิงแหล่งข้อมูลชัดเจน กล่าวได้ว่าผู้เขียนต้องการรักษาแหล่งข่าวไม่ต้องการให้ได้รับความเดือดร้อน จากอิทธิพลทางการเมือง หรือกล่าวได้ว่าปริบททางการเมืองเข้ามามีอิทธิพลต่อการนำเสนอข่าวหรือรายงานข่าวนายทงในแนวสืบสวน

มติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวจำนวน 20 ชิ้น บทความ 6 ชิ้น และ รายงานพิเศษ 4 ชิ้นของมติชนแล้วพบว่ามติชนลงเนื้อหาข่าวนายทง ผู้ตกเป็น ข่าวและผู้ที่เกี่ยวข้องที่เกิดจากกลุ่มอำนาจทางการเมืองทั้ง 2 ฝ่าย แต่ข้อมูลไม่มี การเจาะลึก อาจเป็นเพราะข่าวนายทงในช่วงนั้นเกิดจากการเล่นเกมทางการเมืองจึงมีการปิดกั้นข่าวสาร ข้อมูลระดับลึกจึงหาลำบาก แต่ข้อมูลที่นำ ออกมารายงานเกี่ยวข้องกับกลุ่มบุคคลทั้งสองฝ่าย ดังตัวอย่างข่าวนี้ที่มีการ รายงานข่าวเชิงลึกได้ระดับหนึ่ง

ปปส. มินคตป. เป็ด

เมื่อวันที่ 22 ธค. ที่ทำเนียบรัฐบาล พล.ต.อ. ชวลิต ยอธมณี เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) กล่าวกรณีให้สหรัฐขอให้ไทยส่งตัวนายทง ศิริปรี่ชาพงษ์ อดีตสส. นครพนม พรรคชาติไทยให้ไปสหรัฐดำเนินคดีเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดว่า ขณะนี้เป็นหน้าที่ของอัยการสูงสุดจะพิจารณา ปปส. ไม่มีข้อมูลเพิ่มเติมใดๆอีกแล้ว เพราะว่าเรื่องเกิดขึ้นใน ต่างประเทศ ประเทศที่ขอตัวนายทงไปดำเนินคดีจะส่งข้อมูลให้ สำนักงานอัยการสูงสุดเอง และเป็นดุลยพินิจของสารว่า ควรจะส่ง ตัวหรือไม่

"กฎหมายส่งผู้ร้ายข้ามแดน 2472 ระบุว่า จะไม่มีการส่งตัว คนไทยไปให้ต่างประเทศดำเนินคดี แต่ก็ยังมีสนธิสัญญาและสัญญาอื่นๆ ที่ไม่ได้มีการระบุไว้ กรณีอย่างนี้ไม่เคยเกิดขึ้น จึงยังไม่ทราบว่า จะเป็นอย่างไร" พล.ต.อ. ชวลิตกล่าว

จากข้อมูลจะพบว่า แม้แต่ปปส. ซึ่งทำงานเกี่ยวกับการปราบปรามโดยตรงยังไม่สามารถล้วงข้อมูลจากเรื่องนี้ได้

กล่าวสรุปได้ว่าจากการศึกษาเนื้อหาทั้งหมดจะพบว่าข้อมูลเรื่องนี้ขึ้นอยู่กับผู้มีอำนาจทางการเมืองไม่กี่คน ข้อมูลเชิงลึกจึงไม่สามารถหาได้หรือหาได้แต่ผู้เขียนไม่สามารถอ้างอิงแหล่งที่มาได้ชัดเจน เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีการปล่อยข่าวเพื่อต้องการทำลายชื่อเสียงทางการเมือง หรืออาจกล่าวได้ว่า ข้าราชการทงเกี่ยวข้องกับกลุ่มอำนาจทางการเมืองทำให้ข้อมูลในเชิงลึกที่ต้องการนำมารายงานไม่สมบูรณ์คือมีความลึกแต่ไม่สามารถอ้างอิงหลักฐานหรือระบุแหล่งที่มาของข่าวได้ชัดเจน

สรุปได้ว่า บริบททางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอำนาจทางการเมืองเข้ามามีอิทธิพลต่อการนำเสนอข่าวนายทงของมติชน

ไทยรัฐ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าว 18 ชิ้น บทความ 4 ชิ้น รายงานพิเศษ 5 ชิ้น แล้วพบว่า ไทยรัฐลงเนื้อหาข่าวครบทุกประเด็นที่เกิดขึ้นและลงข่าวทั้ง 2 กลุ่มการเมือง ส่วนเนื้อหาที่ลงไม่เจาะลึกตามแนวทางการทำงานของไทยรัฐ อาจเป็นเพราะข้อมูลข่าวนายทงค่อนข้างหายาก เพราะเป็นข่าวที่มีการตีสเครดิตทางการเมืองซึ่งกันและกัน(ผลสรุปจากเนื้อหาข่าวที่ปรากฏในน.ส.พ. ทั้ง 4 ฉบับ) จึงทำให้มีการปิดกั้นข่าวสารไว้ หรือในกรณีที่ได้ข้อมูลเชิงลึกมา ก็ไม่กล้านำมารายงาน

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าไทยรัฐลงเนื้อหาข่าวกว้างคลุมทุกบุคคลที่เกี่ยวข้องจากกลุ่มอำนาจทางการเมืองทั้ง 2 ฝ่าย แต่ข่าวขาดการอ้างอิงหลักฐานหรืออ้างอิงแหล่งที่มาของข่าว โดยผู้เขียนต้องการจะปกป้องแหล่งข่าวไม่ให้ได้รับความเดือดร้อน ซึ่งแสดงว่ากลุ่มอำนาจทางการเมืองเข้ามามีอิทธิพลต่อการรายงานข่าวนายทงของไทยรัฐ

สรุปได้ว่า จากการวิเคราะห์ข่าวนายทงในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ พบว่าปริบททางการเมืองในเรื่องกลุ่มอำนาจทางการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงนายทง เป็นอุปสรรคต่อการรายงานข่าวสืบสวนกรณีข่าวนายทง ทำให้ข่าวขาดองค์ประกอบด้านความลึก คือไม่สามารถระบุชื่อแหล่งข่าวในการรายงานข่าวได้

ปริบททางเศรษฐกิจ

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

ในการศึกษาเรื่องปริบททางเศรษฐกิจผู้วิจัยหมายถึง การศึกษาเรื่อง การสนับสนุนของนายทงองค์กรหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการทำข่าวนายทง ศิริปรีชาพงษ์ เช่น การสนับสนุนด้านงบประมาณในการทำข่าวเจาะลึก ทั้งทางด้านกำลังคนและ กำลังเงิน

จากการศึกษาเนื้อหาข่าว บทความและรายงานพิเศษทุกชิ้นที่เกี่ยวข้องกับ ข่าวนายทงในสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์แล้วพบว่า ผู้เขียนนำเสนอโดยไม่ได้นำ ข้อมูลจากแหล่งอื่นหรือออกไปสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับข่าวเป็นเพียงการสรุป เรื่องที่เกิดขึ้นเท่านั้น การทำงานเช่นนี้ไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายเท่าใด เพราะจะต้องมีการกระจายกำลังคนออกไปหาข่าวตามสถานที่ต่างๆ ซึ่งการกระจาย กำลังคน ทางองค์กรจะต้องทุ่มงบประมาณระดับหนึ่งเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมา รายงาน คือมีการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องจากแหล่งอื่นมาประกอบการรายงาน

แต่ในทางตรงกันข้ามการเสาะหาข้อมูลจากแหล่งอื่นหรือข้อมูลเชิงลึก กว่าเนื้อหาข่าวที่เกิดขึ้นนั้น จะทำให้ข่าวมีความลึก แต่สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ขาดความลึกของข่าว ซึ่งจากข้อมูลข่าววิเคราะห์ได้ว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจไม่ สนับสนุนการทำงานข่าวสืบสวน เพราะสังเกตได้จากเนื้อหาที่ลงขาดความลึก ประกอบ

กล่าวสรุปว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับรายจ่ายขององค์กรสยามรัฐ สืบต่าห์วิจารณ์มีผลต่อการทำงานข่าวสืบสวน ในขณะที่เดียวกันก็มีผลต่อรายได้ขององค์กรด้วย คือ ถ้าจ่ายเงินในการทำงานน้อย ผู้สื่อข่าวก็ขาดความกระตือรือร้นที่จะหาข้อมูลที่เจาะลึก ทำให้เนื้อหาข่าวที่ออกมาไม่ลึก มีผลทำให้ผู้อ่านไม่นิยม และทำให้ยอดจำหน่ายลดลง

หลักไท

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาพบว่า หลักไทลงข่าวนายทงในเชิงลึก ซึ่งรูปแบบการเขียนนั้น มีการนำข้อมูลจากแหล่งอื่นมาเพิ่มเติม ทำให้เนื้อหาที่มีความลึกมากขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยมองว่า ปัญหาเรื่องรายจ่ายในการทำงานข่าวไม่มีผลต่อการเสาะหาข้อมูลเชิงลึกของหนังสือหลักไท ซึ่งวิธีการได้มานั้นอาจจะมีหลายรูปแบบ เช่น ชื้อมาหรือผู้สื่อข่าวไปทำเอง จะอย่างไรก็ตามก็แสดงว่าหลักไทยอมจ่ายเงินเพื่อให้ได้เนื้อหาข่าวเชิงลึก ดังตัวอย่างข่าวดังนี้

หลักไทฉบับประจำวันที่ 28-2 มิย. 2537

แต่โดยข้อเท็จจริงแล้ว มีโอกาสและความเป็นไปได้สูงมากที่กรณีของนายทง ศิริปรีชาพงษ์ เกี่ยวเนื่องกับการเมืองทั้งในฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านอย่างแยกไม่ออก เนื่องจากมีข้อสังเกตและจังหวะทางการเมืองที่บังเอิญผิดสังเกตหลายประการด้วยกัน

ประการแรก จากการให้สัมภาษณ์ของนายสุรินทร์ พิศสุวรรณ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ จากพรรคประชาธิปัตย์ ต่อกรณีของนายทง สส. นครพนมพรรคชาติไทย ซึ่งสหรัฐกล่าวหาว่าเกิดขึ้นมานานปีกว่าแล้ว เมื่อราวเดือนมค. ปี 2536

ในตอนนั้นสหรัฐได้ส่งหนังสือกล่าวหานายทงว่า พัวพันการค้ายาเสพติดข้ามชาติ มายังกระทรวงการต่างประเทศไทย เมื่อ

กระทรวงการต่างประเทศรับหนังสือดังกล่าวแล้ว ตามขั้นตอนได้ส่งให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณา เพื่อทำหนังสือแจ้งเรื่องไปยังบุคคลที่ถูกสหรัฐอเมริกาหาจำนวน 3 คน ซึ่งในจำนวนนั้นมีนายทง รวมอยู่ด้วย จากนั้นปรากฏว่าทางสำนักงานอัยการสูงสุดได้ทำหนังสือส่งไปยังผู้ถูกกล่าวหาโดยส่งทางไปรษณีย์ 2 คนและมอบให้กับตัวเลขอีก 1 คน ประการที่สอง หลังจากข่าวคราวของนายทง เผยแพร่ออกไปแล้ว ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวาง รัฐบาลได้ออกมาปฏิเสธทันควันว่าไม่ได้มีส่วนในการดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้

จากข้อมูลจะเห็นว่า หลักไต่ถามข้อมูลเชิงลึก ถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดข่าวนายทง ซึ่งจากข้อมูลวิเคราะห์ได้ว่าการเสาะหาข้อมูลเหล่านี้จำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายระดับหนึ่งสำหรับหนังสือพิมพ์ที่มีผู้สื่อข่าวประจำกองบรรณาธิการน้อยอย่างหลักไท ซึ่งอาจจะซื้อข่าวจากผู้สื่อข่าวฉบับอื่นเพื่อให้ได้ข่าวมานำเสนอ

กล่าวได้ว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจสนับสนุนการทำงานข่าวสืบสวนของหลักไท เพราะข้อมูลข่าวนายทงที่นำมาเสนอมีลักษณะข้อมูลในเชิงลึก

มติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาของมติชนในการลงข่าวนายทง ก็พบว่า เนื้อหาข่าวมีความหลากหลาย มีทั้งความกว้างและความลึก คือมีการทำสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับข่าวในการลงข่าวเดียวกัน ซึ่งการทำงานลักษณะนี้จำเป็นต้องใช้นักข่าวหลายคน องค์กรจะต้องมีนักข่าวมากพอจะรองรับแหล่งข่าวจากหลายแห่ง เรื่องนี้องค์กรจะต้องมีพร้อม หรืออาจจะต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายให้กับนักข่าวกรณีที่ต้องเกาะกระแสข่าวหรือตามแหล่งข่าวไปเพื่อให้ได้ข้อมูลมามากเช่นนี้

จากข้อมูลข่าววิเคราะห์ได้ว่า การส่งนักข่าวออกไปตามสถานที่เกิดข่าวหรือให้เงินหนุนนักข่าวในการทำงานมากกว่าได้ว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจมีผลทำให้ข่าวที่ออกมามีองค์ประกอบข่าวสืบสวนมาก ทำให้ข่าวมีความกว้างดังเช่น เช่นข่าวต่อไปนี้

นายจำลอง ครุฑขุนทด รองประธานคณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร เปิดเผยว่า หน้าที่โดยตรงของคณะกรรมการคือการรักษาสถาบันของสภาผู้แทนฯ ให้เป็นที่น่าเชื่อถือของประชาชน หลังจากคณะกรรมการฯ เชิญนายทนง และเจ้าหน้าที่ปปส. มาชี้แจงประกอบการพิจารณาเอกสารที่กระทรวงการต่างประเทศส่งมาให้ข้อเท็จจริงปรากฏทราบโดยทั่วกันแล้วว่า ศาลสหรัฐมีคำสั่งให้รับคำฟ้องของอัยการเพื่อขอยึดทรัพย์สินที่อ้างว่าได้มาจากการกระทำ ความผิดค้ำกัญชาของนายทนงไว้

พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ หัวหน้าพรรคชาติพัฒนา กล่าวว่า ถือเป็นเรื่องส่วนตัวของนายทนง และพรรคชาติไทย อย่างไรก็ตาม เรื่องนี้ขึ้นอยู่กับฝ่ายผู้สั่งข้อของด้วย

นายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เปิดเผยว่ากรณีที่มีการพูดว่า คนสนิทของนายบัญญัติ บรรทัดฐานรองนายกฯ ค้ำกัญชานั้น เรื่องนี้เป็นคนละประเด็นกับที่เกิดกับนายทนง โดยส่วนตัวแล้วคิดว่านายบัญญัติ คงไม่รู้เรื่อง

นายบุญชู ตรีทอง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง เปิดเผยถึงกฎหมายฟอกเงินว่า กฎหมายนี้มีทั้งดีและไม่ดีในทางปฏิบัติ ขณะนี้มีธนาคารชาติและกรมสรรพากรตรวจสอบอยู่แล้ว

จากข้อมูลจะเห็นว่า ในข่าวเดียวกันมีการสัมภาษณ์หรือตามข่าวจากแหล่งข่าวหลายแหล่งข่าว เช่น นายจำลอง ครุฑขุนทด พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ ร.ต.ไพโรจน์ สุวรรณฉวี นายสัมพันธ์ ทองสมัคร นายบุญชู ตรีทอง ซึ่งทำให้ข่าวมีความหลากหลายคือมีความกว้าง

ไทยรัฐ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาของไทยรัฐ ก็พบว่าในข่าวเดียวกันมีเนื้อหาที่หลากหลายหรือได้ความเห็นจากแหล่งข่าวอื่นมาก เช่นเดียวกับมติชนทำให้กล่าวสรุปได้ว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจสนับสนุนการทำงานข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเพราะนอกเหนือจากจะมีความหลากหลายและความลึกแล้ว ข่าวนั้นอาจทำให้องค์กรหนังสือพิมพ์ขายหนังสือได้มาก ทำให้รายได้ขององค์กรเพิ่มขึ้นด้วย

ไทยรัฐ 1 เม.ย. 2537

สำนักข่าวรอยเตอร์รายงานจากกรุงวอชิงตัน เมื่อวันที่ 30 มี.ค. ว่าเจ้าหน้าที่ระดับสูงของสหรัฐเปิดเผยว่า สหรัฐคงจะไม่ส่งหลักฐานใดๆ เกี่ยวกับนายณรงค์มา英才ไทย ตามที่นายณรงค์ได้ยื่นหนังสือถึงประธานาธิบดีจอร์จ บุช และกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐ ให้เปิดเผยหลักฐาน หากนายณรงค์เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดต่อสาธารณชน

นางมากาเร็ต ทิตไวเลอร์โฆษกกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวว่า กระทรวงการต่างประเทศคงจะไม่นำหลักฐานเอกสารใดๆ มาเปิดเผยต่อสาธารณชน เมื่อถูกซักถามนางมากาเร็ต ปฏิเสธที่จะตอบคำถามใดๆ โดยกล่าวสั้นๆว่า ตนเข้าใจว่าขณะนี้ไทยกำลังจัดตั้งรัฐบาลอยู่และยังไม่เรียบร้อย

ทางด้านนายสุชาติ ตันเจริญโฆษกพรรคสามัคคีธรรมเปิดเผยว่า จากข่าวของรอยเตอร์ที่บอกว่าสหรัฐจะไม่ส่งข้อมูลมาเพราะเป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี

สรุปได้ว่าการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวนายทงในหนังสือพิมพ์ 4 ฉบับพบว่าบริบททางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณองค์กรจะช่วยสนับสนุนการทำงานข่าวสืบสวนของหนังสือพิมพ์ 4 ฉบับ

ปริบททางสังคมและวัฒนธรรม

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

ปริบททางสังคมและวัฒนธรรม ในที่นี้หมายถึงค่านิยมทางสังคมในเรื่องระบบงานราชการ เช่น ผู้น้อยต้องเชื่อฟังผู้ใหญ่ ระบบอุปถัมภ์และระบบพึ่งพาระหว่างระบบงานราชการกับระบบการเมือง ซึ่งในที่นี้จะศึกษาว่าปริบทสังคมและวัฒนธรรมดังกล่าวเข้ามาเกี่ยวข้องกับการทำงานข่าวสืบสวนในกรณีศึกษาข่าวนายทง ศิริปรีชาพงษ์หรือไม่อย่างไร โดยใช้เกณฑ์การอ้างแหล่งข่าวในการรายงานข่าว

จากการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวนายทงของสยามรัฐสัปดาห์ พบว่าทั้งเนื้อหาข่าว บทความและรายงานพิเศษที่ผู้เขียนนำมารายงานมีลักษณะการเขียนอ้างแหล่งข่าวไม่ระบุชื่อแต่ระบุสถาบัน หรือใช้รูปแบบการอ้างแหล่งที่มาของข่าวดังนี้ "รายงานข่าวกล่าวว่า "หรือระบุชื่อสถาบันแต่ไม่ระบุชื่อแหล่งข่าว เช่น แหล่งข่าวจากพรรคพลังธรรมเปิดเผยว่า

นอกจากนี้จะพบว่าเนื้อหาข่าวมีลักษณะการเขียนสรุปเนื้อหาในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา ไม่มีการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องในข่าวประกอบการรายงานข่าว

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปผลการวิเคราะห์ได้เช่นเดียวกับการวิเคราะห์ปริบททางสังคมและวัฒนธรรมในกรณีข่าวนายณรงค์ ว่ารูปแบบการอ้างแหล่งข่าวไม่ระบุชื่อเช่นนี้ ซึ่งผู้เขียนต้องได้ข้อมูลมาแต่ไม่กล้าเปิดเผยชื่อแหล่งข่าว เพราะเกรงว่าจะได้รับความเดือดร้อนจากกลุ่มอำนาจทางการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงกรณีศึกษา เพราะข่าวนี้ก็มีลักษณะเช่นเดียวกับข่าวนายณรงค์ ที่มีการตีสัเคราะห์ตีความการเมืองระหว่างกลุ่มอำนาจ 2 กลุ่ม (ผลสรุปจากเนื้อหาข่าวนายทงที่ปรากฏในน.ส.พ. 4 ฉบับ)ทำให้เกิดการปิดกั้นข่าวสารชั้นและเป็นอุปสรรคต่อการหาข้อมูลข่าว

หลักไท

จากการวิเคราะห์เนื้อหาหลักไทในข่าวนายทง พบว่า รูปแบบการรายงานมีวิธีอ้างแหล่งข่าวระบุสถาบันมากกว่าระบุชื่อ เช่น ชุมข่าว จากพรรคสามัคคีธรรม ชุมข่าวจากสายทหาร ชุมข่าวจากสายตำรวจ เปิด เผยกับ"หลักไท"ว่า

การศึกษาครั้งผู้วิจัยใช้หลักการวิเคราะห์แนวเดียวกับสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ หรือสรุปได้ว่าค่านิยมที่เกิดจากระบบอุปถัมภ์ระหว่างระบบราชการกับระบบการเมืองที่แยกกันไม่ออกเช่นนี้มีผลต่อการหาข่าวและรายงานข่าวสืบสวนที่ต้องการข้อมูลจากหน่วยงานราชการและนักการเมือง เช่น กรณีข่าวนายทง มากทำให้ข่าวขาดองค์ประกอบข่าวสืบสวนที่ดี

กล่าวได้ว่า ปริบททางสังคมและวัฒนธรรมเข้ามาเป็นอุปสรรคต่อการรายงานข่าวนายทงของสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ทำให้ข่าวขาดองค์ประกอบข่าวสืบสวนด้านความลึกลับจึงไม่สามารถอ้างชื่อแหล่งข่าวได้

มติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าว บทความและรายงานพิเศษข่าวของนายทง ในมติชนแล้วพบว่า รูปแบบการนำเสนอมีทั้งการอ้างแหล่งข่าวระบุชื่อและไม่ระบุชื่อ ซึ่งผู้วิจัยได้สังเกตว่า ถ้าผู้เขียนจะระบุชื่อแหล่งข่าวจะใช้เฉพาะข่าวที่มีเนื้อหาในเชิงแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ข่าวนายทงเท่านั้น

ส่วนเนื้อหาที่เจาะลึกในข่าว บทความ หรือรายงานพิเศษ ผู้เขียนจะไม่ระบุชื่อแหล่งข่าว หรือใช้รูปแบบการเขียนดังนี้ ผู้สื่อข่าวรายงานว่า...

ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้เกณฑ์การวิเคราะห์เช่นเดียวกับหนังสือรายสัปดาห์ทั้ง 2 เล่ม คือ ปริบททางสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องค่านิยมระบบราชการเข้ามาเป็นอุปสรรคต่อการทำงานหรือการรายงานข่าวนายทงในหนังสือมติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าว บทความและรายงานพิเศษข่าวนายทองจาก ไทยรัฐพบเช่นเดียวกับมติชนรายวัน คือ รูปแบบการนำเสนอข่าวมีทั้งระบุชื่อ แหล่งข่าวและไม่ระบุชื่อแหล่งข่าว กรณีที่ผู้เขียนระบุชื่อแหล่งข่าวจะใช้กับเนื้อหา ที่แหล่งข่าวแสดงความคิดเห็น แต่ถ้าเป็นเนื้อหาเจาะลึกในรายงานหรือบทความก็ จะใช้สรุปเหตุการณ์หรือประมวลเหตุการณ์ โดยไม่อ้างอิงแหล่งข่าวหรือไม่มี การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องในข่าวเพิ่มเติม

สรุปได้จากการวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับพบว่า ปริบททางสังคม และวัฒนธรรมเข้ามาเป็นอุปสรรคต่อการหาข้อมูลหรือรายงานข่าวสืบสวนจาก ข่าวนายทอง

3. วิเคราะห์รูปแบบการนำเสนอ โดยจะศึกษาถึง การนำเสนอข่าวสืบสวน การอ้างอิงเอกสารในการรายงาน ความเกี่ยวข้องกับตัวบุคคล แง่มุมหรือประเด็นข่าวที่เกิดขึ้น

รูปแบบการนำเสนอ

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

การนำเสนอข่าวสืบสวน หมายถึง ข่าวนั้นมีหลักฐานหรือ มีการสัมภาษณ์บุคคลที่ตกเป็นข่าว หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อยืนยันว่า ข้อมูลที่ ข่าวลงนั้นเป็นเรื่องจริงไม่ได้เป็นข่าวโคมลอยหรือสื่อมวลชนสร้างเรื่องขึ้นมา สำหรับเรื่องเกี่ยวกับบทความ รายงานพิเศษ หรือบทวิเคราะห์ข่าว เรื่องนายทอง ศิริปริชาพงษ์ ที่ตีพิมพ์ลงในสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่งานเขียนจะไม่มีสัมภาษณ์บุคคลที่ตกเป็นข่าวหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง กับข่าว การเขียนข้อมูลจะมีลักษณะการเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นมาแล้ว แล้วนำมาสรุปอีกครั้ง ข้อมูลจึงขาดความลึกของข่าว คือเป็นเพียงการเล่าเรื่องที่ไม่ ได้มีการสัมภาษณ์ประกอบการเขียนงานเช่น

ตอนหนึ่งในรายงานพิเศษฉบับที่ 51 ปีที่ 40 ดังนี้

"จากถ้อยแถลงของน.ต.ประสงค์ สุ่นศิริ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศต่อสภาเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2537 เกี่ยวกับกรณีของนายทง ตามข้อมูลที่ได้รับจากสหรัฐนั้น มีรายละเอียดชวนให้ขงนลหลายเรื่อง โดยน.ต.ประสงค์ ระบุว่าธุรกิจค้ากัญชาเริ่มต้นจากที่มีคนอเมริกันเข้ามาติดต่อนายทง เพื่อให้จัดหากัญชาให้ ต่อมาจึงมีการจัดส่งกัญชาโดยใส่ตู้คอนเทนเนอร์ทางเรือสู่สหรัฐหลายหน

เจ้าหน้าที่สหรัฐ สามารถระบุได้แม้กระทั่งว่า มีการลักลอบส่งกัญชาจากประเทศไทยไปจำนวนเท่าใด และนายทงได้รับเงินแต่ละครั้ง 1 ล้านเหรียญสหรัฐบ้าง 7 ล้านเหรียญสหรัฐบ้าง โดยทำเช่นนั้นมาร่วม 10 ปีแล้ว

ในรายงานของสหรัฐระบุว่า นายทงได้พอกเงินผ่านบริษัทต่างๆ ทั้งในฮ่องกงและในประเทศไทยเพื่อปกปิดแหล่งที่มาของรายได้ ทั้งนี้ นายทงยังมีชื่ออื่นๆอีก เช่น มิสเตอร์ดีกแมน มิสเตอร์โทนี่ ซึ่งการที่สาวมาถึงตัวนายทงได้นั้น ทำให้นายทงไม่สามารถที่จะดำรงฐานะในสภาพอันตรงเกียรติได้

ดังนั้นเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2537 ที่ผ่านมานายทงได้ยื่นใบลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคชาติไทย อันทำให้พ้นจากการเป็นสส.ด้วย"

จากเนื้อหาข่าวที่ยกมาจะพบว่า การเขียนเรื่องจะใช้ข้อมูลที่เกิดขึ้นแล้วมาอ้างอิง เช่น ข้อมูลที่ได้จากการแถลงข่าวของ น.ต.ประสงค์ สุ่นศิริ เกี่ยวกับเรื่องที่สหรัฐเผยแพร่รายละเอียดนายทงค้ากัญชานอกจากนี้ยังมีการอ้างอิงข้อมูลจากรายงานของสหรัฐเกี่ยวกับเรื่องการพอกเงินของนายทง

ซึ่งลักษณะการเขียนรายงานข่าวที่เกิดขึ้นจริง การนำข้อมูลเรื่องการพอกเงิน ควรจะมีการสัมภาษณ์สถาบันการเมืองที่เกี่ยวข้องประกอบการเขียนว่าเป็นจริงหรือไม่ หรือการนำข้อมูลค้ากัญชานายทง ควรจะมีการสัมภาษณ์หรือขอความเห็นจากเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดถึงความเป็นไปได้ในการชนกัญชาออกนอกประเทศ ข่าวจึงจะมีองค์ประกอบของ

ความลักตามแนวของการทำข่าวสืบสวน

หนังสือหลักไท

ผู้วิจัยพบว่า เนื้อหาข่าวนายทง ที่พบในหนังสือหลักไท จะเป็นข้อมูลที่ได้มีการกล่าวถึงกันมาแล้ว ผู้เขียนนำมาเรียบเรียงเพื่อรายงานเหตุการณ์อีกครั้ง หรือเขียนในลักษณะการเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเท่านั้น ไม่ได้มีการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ตกเป็นข่าวประกอบการเขียนเรื่อง

ส่วนข้อมูลที่ผู้เขียนนำมาเพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงลึกที่ผู้เขียนได้กล่าวถึงนั้น ไม่ว่าจะได้มาจากการสัมภาษณ์หรือไม่ก็ตาม ผู้เขียนจะไม่ระบุชื่อผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ที่ไปสัมภาษณ์มา หรืออาจกล่าวได้ว่า หลักฐานที่ใช้ในการเขียนส่วนใหญ่จะมีการกล่าวถึงตามสื่อมวลชนแล้ว ซึ่งก็นับได้ว่าเป็นข้อมูลเชิงลึกที่พอจะเชื่อถือได้ระดับหนึ่ง เช่น

หลักไทฉบับที่ 52 ประจำวันที่ 21-27 พค. 2537

ในรายงานของน.ต. ประสงค์ สุ่นศิริ ได้สรุปไว้ว่า สหรัฐกำลังจับตามองคนไทยที่พัวพันการค้ายาเสพติดข้ามชาติถึง 17 คนด้วยกัน

ขุมข่าวระดับสูงในทำเนียบรัฐบาลบอกว่า ตามรายงานต่อคณะรัฐมนตรีที่มีคนไทยถูกจับตามองจากสหรัฐถึง 17 คนนั้นปรากฏว่ามีรายชื่อของนักการเมืองไทยถูกสำนักงานปราบปรามยาเสพติดของสหรัฐหรือดีอี.เอ. ขึ้นบัญชีดำถึง 7 คน

"ผมคงไม่ต้องบอกนะว่าพวกที่ถูกขึ้นบัญชีดำเหล่านี้ สังกัดพรรคการเมือง ชักไหน เอาเป็นว่ารัฐบาลคงต้องเตรียมหาทางหนีทีไล่สำหรับกรณีของคุณทงเอาไว้ก่อนเป็นดีที่สุด ส่วนรายชื่ออื่นๆไม่ใช่เรื่องสำคัญที่จะต้องดำเนินการในตอนนี้"

ขุมข่าวคนเดียวกันกล่าว

อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่า ก่อนหน้านั้น.ต. ประสงค์ สุ่นศิริ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และพล.ต.อ. ประทิน สันติประภพ อธิบดีกรมตำรวจเคยให้ข่าวในทำนองนี้มาแล้วเหมือนกัน เช่นเดียวกับสส.

พรรคประชาธิปัตย์ที่ถึงกับระบุว่า มี สส. ภาคกลาง สังกัดพรรคฝ่ายค้าน พัวพันกับการค้ายาเสพติด จนทำให้ สส. พรรคชาติไทย โดยเฉพาจากภาคกลางออกมาทำทนายให้เปิดเผยรายชื่อออกมาอย่างตรงไปตรงมา

จากข้อมูลดังกล่าววิเคราะห์ได้ว่าผู้เขียนได้หาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อมาสนับสนุนข้อมูลที่มีเกิดขึ้นก่อน คือ ข้อมูลจากสหรัฐที่ น.ต. ประสงค์ นำมาแถลงข่าว ด้วยการสัมภาษณ์แหล่งข่าว เพื่อยืนยันว่ามี สส. 17 คนที่สหรัฐกำลังจับตามองอยู่ แต่ผู้เขียนไม่สามารถระบุชื่อแหล่งข่าวที่ให้ข้อมูลได้ ทำให้เนื้อหาข่าวที่เกิดขึ้นไม่มีความลึก คือ ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นข้อมูลเป็นจริงหรือไม่ทั้งนี้ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เพื่อมาสนับสนุนข้อมูลเดิมนั้น ผู้เขียนอาจนำขึ้นมาเขียนเพื่อให้เนื้อหาข่าวดูหนักแน่นขึ้น

นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้นำข้อมูลเพิ่มเติมที่เคยลงข่าวผ่านสื่อมวลชนแล้วมาเขียน คือ ข้อมูลที่ น.ต. ประสงค์ และ พล.ต.อ. ประทิน เคยให้ข่าวเรื่อง สส. 17 คน พัวพันการค้ายาเสพติด การที่ผู้เขียนหยิบข้อมูลเดิมขึ้นมาเขียนผู้วิจัยมองว่า เพื่อให้เนื้อหาข่าวดูแน่นขึ้น

มติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวนายทงแล้วพบว่า มติชนรายวันได้ลงเนื้อหาข่าวหลากหลาย มีการทำข่าวอย่างเป็นระบบ มีการสัมภาษณ์หรือลงข่าวบุคคลที่เกี่ยวข้องมาก จึงวิเคราะห์ได้ว่า ข่าวที่ออกมามีการเจาะข่าว มีการสอบสวนข่าวอย่างเป็นระบบเพราะได้ภาพความเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องมากหลายประเด็น เช่น

มติชนรายวันฉบับวันที่ 17 พค. 2537

ทูตสหรัฐ

เมื่อวันที่ 23 ธันวาคมที่กระทรวงการต่างประเทศ นายเดวิด แลมเบอร์สัน เอกอัครราชทูตสหรัฐประจำประเทศไทย เดินทางเข้าพบพล.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ โดยใช้เวลา 45 นาที

นายเดวิดให้สัมภาษณ์ว่า พูดถึงความร่วมมือในหลายประเด็น ที่สหรัฐหวังจะได้จากไทย ทั้งนี้ยังรวมถึงเรื่องของนายทง ที่สหรัฐ ยืนยันต้องการให้ส่งตัวนายทง ไปสหรัฐ

พล.ต.ท. ทักษิณกล่าวว่า ในด้านปัญหาค้ากัญชา นายเดวิดได้ สอบถามผลการเยือนกัมพูชาและลาวว่า มีความคืบหน้าอย่างไร นอกจากนั้นทางนายเดวิดได้บอกว่าทางสหรัฐขอให้ส่งตัวนายทงไป สหรัฐเพื่อดำเนินคดี จึงยืนยันว่าทางไทยยินดีให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่

รายงานข่าวจากท่าเนียบรัฐบาลแจ้งว่า วันเดียวกันนี้ เจ้าหน้าที่ ปปส. ได้เข้าพบนายอำนาจ วีระวรรมรองนายกฯ เพื่อหารือเรื่องการ ออกกฎหมายป้องกันกาฟอกเงิน โดยเจ้าหน้าที่ปปส. ได้นำรายละเอียด และหลักการของกฎหมายดังกล่าวไปหารือกันเป็นครั้งแรก ซึ่งนายอำนาจ ก็เห็นด้วยในการหลักการเบื้องต้น

นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ กล่าวถึงกรณีที่มีข่าวว่ากระทรวงการต่างประเทศตัดสินใจส่งตัวนายทง ไปสหรัฐว่า ไม่เป็นจริงไปเอาข่าวมาจากไหน

จากข่าวจะเห็นว่า จากลงความคิดเห็นจากบุคคลหลายด้าน เช่น นายเดวิด แลมเบอร์สัน พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ ทำให้ได้ประเด็นหรือมุมมองเพิ่มเติมจากเนื้อหาข่าวเดิม

ไทยรัฐ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาแล้วพบว่า ไทยรัฐลงข่าวการสัมภาษณ์หรือ สอบถามความเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ไม่มีเอกสารหรือหลักฐานพิสูจน์ ข่าวของนายทอง หรือเอกสารจากสถานทูตสหรัฐหรือ เอกสารอื่นที่แสดงว่า ข่าวนี้มีมูลความจริง

ดังนั้น เนื้อหาข่าวของไทยรัฐที่ได้ลงนั้นมีความลึกลับได้ระดับหนึ่ง เท่านั้น เพราะได้มีการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องแต่ขาดหลักฐานของข่าว เช่น

ไทยรัฐประจำวันที่ 17 พค. 2537

ศาลสหรัฐส่งหมายจับมาแล้ว

รายงานข่าวจากกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า ขณะนี้ กระทรวงการต่างประเทศได้รับหมายจับกุมตัวนายทอง จากศาลสหรัฐ และได้ส่งสำเนาให้กระทรวงมหาดไทย ไปพิจารณาทำให้นายอารีย์ วงศ์อารยะปลัดกระทรวง มหาดไทย ต้องเดินทางเข้าพบนายอำนวยการ วีรธรรม รองนายกฯที่ตึกบัญชาการ ทำเนียบรัฐบาลในเย็นวัน เดียวกัน เพื่อรายงานให้ทราบในฐานะที่นายอำนวยการดูแล ปปส. และให้พิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไร

จากข้อมูลจะเห็นว่า การรายงานข่าวของกระทรวงมหาดไทยนั้น ถ้า ได้ลงว่า เอกสารหรือหมายการจับกุมนายทองในหน้าหนังสือพิมพ์แล้ว อาจทำให้ ข่าวมีความลึกลับมากขึ้นไม่ใช่เพียงการรายงานข่าวเท่านั้น

4. วิเคราะห์ความสำคัญของข่าว คือ ลักษณะการต่อสู้กับบุคคลที่ตก
เป็นข่าว มีการต่อสู้กันอย่างต่อเนื่อง และการให้ความสำคัญของข่าว

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

การศึกษาเรื่องความสำคัญซึ่งเป็นองค์ประกอบของข่าวสืบสวน จากกรณีศึกษาข่าวนายทง ศิริปรีชาพงษ์ เพื่อต้องการค้นหาว่าข่าวนายทง มี องค์ประกอบของข่าวสืบสวนหรือไม่

ผลการศึกษาเนื้อหาข่าวนายทงในสยามรัฐฯพบว่า มีการต่อสู้ของนายทงคือออกมาให้ข่าวต่อสื่อมวลชนน้อยมาก ซึ่งพอจะยก ตัวอย่างได้ดังนี้

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ฉบับที่ 52 ปีที่ 41 ประจำวันที่ 14-20 พค.2537

เมื่อเวลา 11.30 น. ของวันที่ 6 พฤษภาคม นายทง ศิริปรีชาพงษ์ พร้อมกับนายเจริญ คันธวงศ์ ได้ออกมาปรากฏตัวต่อหน้าสื่อมวลชนซึ่งมี รายละเอียดดังนี้

"มีอะไรให้ถามผมได้เลย ผมเป็นคนของสาธารณชน ปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้ตัวผมและสภาเสื่อมเสีย หรือแม้กระทั่งจะสร้างความเสื่อมเสียให้กับพี่น้อง ชาวนครพนม

ผมได้คิดและตระหนักถึงความห่วงใยและความปรารถนาดีของพี่น้อง ชาวนครพนม

ขอกล่าวหาในการด่ากัฏษากว่า 40 ดันคิดว่าหนักหรือไม่

จะกรั้มเด็ชวมันก็หนักหน่วง ไม่ต้องไป 40 ดันหรือก

ผมขอยืนยันว่า ผมถูกกล่าวหาจริงๆตอนนั้นผมก็ได้ตั้งทนายชั้นมาเพื่อไปดู ขอกล่าวหาว่ามีอะไรบ้าง ผมยินดีที่จะรับฟังคำพิจารณาของสาธารณชนและพี่น้อง ชาวนครพนม

จากข้อมูลจะพบว่า การออกมาต่อสู้ของนายทงต่อเหตุการณ์ข่าวที่เกิดขึ้นนี้ ในเชิงปฏิเสธเรื่องที่เกิดจากข่าวทั้งหมด ก็นับได้ว่าข่าวของนายทงมีองค์ประกอบของข่าวสืบสวนด้านความสำคัญ เพราะความสำคัญของข่าวทำให้ผู้ตกเป็นข่าวต้องออกมาโต้กระทบเหตุการณ์ข่าวที่เกิดขึ้น

การให้ความสำคัญของข่าว

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

ผู้วิจัยพบว่า หนังสือสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ให้ความสำคัญข่าวนายทงศิริปรีชาพงษ์จากรายงาน 15 ชิ้น ถูกนำมาเป็นข่าวปก 2 ชิ้น ที่เหลือลงเป็นข่าวหน้าในประมาณข่าวที่ 2-3 ของหน้า ส่วนบทความและรายงานพิเศษถูกจัดไว้ตามหน้าในของหนังสือ

ดังตัวอย่างของรายงานหนังสือฉบับที่ 52 ประจำวันที่ 14-20 พ.ศ. 2537 ที่ถูกลงเรื่องจากปกเป็นเรื่อง "ต่อเวลารัฐบาลทอนเวลาประเทศชาติ" ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความขัดแย้งในพรรคร่วมรัฐบาลกับการอยู่รอดของรัฐบาล นายทงมากกว่าเรื่องเกี่ยวกับนายทงถูกสหรัษฎิตทรัพย์ นอกจากนั้นก็ลงข่าวอื่นเป็นข่าวในประเทศเช่นเดียวกับข่าวนายทง

เช่นเดียวกับฉบับต่อมาคือ ฉบับที่ 53 ก็ลงเรื่องราวเกี่ยวกับรัฐบาลและปัญหาที่เกิดจากความขัดแย้งและการตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นของรัฐว่าจะดึงพรรคใดเข้ามาร่วมรัฐบาลภายหลังจากปรับปรุงคณะรัฐมนตรี ส่วนข่าวนายทงก็ลงเป็นข่าวในประเทศ เป็นเรื่องเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้าพรรคชาติไทยคนใหม่ นายบรรหาร ศิลปอาชาต่อเหตุการณ์ข่าวนายทง

กล่าวสรุปว่า สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ได้ให้ความสำคัญแก่ข่าวนายทงระดับหนึ่งเพราะจากข่าวตัวอย่างที่ยกมาได้ถูกเลือกลงเป็นข่าวปก ส่วนข่าวอื่นของนายทงถูกนำมาลงเป็นข่าวปกเช่นเดียวกัน

หนังสือหลักไท

จากการอ่านข้อมูลเกี่ยวกับนายทงในหนังสือหลักไทผู้วิจัยพบว่า หลักไทไม่ลงข่าวโต้กลับของนายทงหรือสัมภาษณ์นายทงประกอบการรายงานข่าว จึงไม่ปรากฏเนื้อหาข่าวนายทงในหลักไทมีการโต้กระทบของผู้ตกเป็นข่าว ส่วนมากจะรายงานข่าวชนิดสรุปเหตุการณ์หรือเจาะลึกแต่ไม่ระบุชื่อแหล่งข่าว

ส่วนการให้ความสำคัญ หลักไทให้ความสำคัญต่อข่าวนายทงมาก ถูกจัดไว้เป็นข่าวปกทุกข่าว

ผู้วิจัยจะได้ยกตัวอย่างที่ผู้เขียนนำเรื่องที่เกิดมาแล้วมานำเสนอ

หลักไทประจำวันที่ 21-27 พค. 2537 ฉบับที่ 642 ปีที่ 13 คอลัมน์ในประเทศ

"แม้ว่าหลักฐานในเรื่องที่ถูกกล่าวหาเกี่ยวกับการ"ค้ากัญชา" อันมีที่มาจากคำยืนยันของศาลสหรัฐฯ จะมีความชัดเจนยิ่งกว่าชัดเจนอย่างในตอนนั้นก็แล้วตาม แต่"ทง ศิริปรีชาพงษ์" สส. นครพนม พรรคชาติไทย (ตอนนี้อาจกลายเป็นอดีตไปแล้วก็ได้) ก่อนหน้านั้นเพียงไม่กี่วัน ยังพูดอยู่กับใครๆ ว่า เรื่องที่เกิดขึ้นกับตัวเองนั้น เป็นการทาลายทางการเมือง โดยหวังผลให้ผู้ยิ่งใหญ่บางคนไปดำเนินการทางการเมืองในเขตเลือกตั้งของตัวเอง ทำให้คนที่รับฟังคำปฏิเสธของ"เสียเปิด"อดสงสัยไม่ได้ว่า"ผู้ยิ่งใหญ่"คนนั้นใหญ่ขนาดไหนกันหนอ ถึงขนาดให้ประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐฯ มาเป็นเครื่องมือในการทำลายศัตรูทางการเมือง

ข้อมูลที่ยกมาผู้วิจัยพบว่า รูปแบบการเขียนเป็นการเล่าเรื่อง และนำเรื่องที่เกิดขึ้นที่นายทงเคยออกมาให้ข่าวไว้แล้วมาเขียน จะเห็นได้จากประโยคที่ว่า "ก่อนหน้านั้นไม่กี่วันนายทงยังพูดกับใครๆ ว่า"

จากข้อมูลวิเคราะห์ได้ว่า นายทงต้องออกโต้ข่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้ผ่านสื่อมวลชนและหนังสือหลักไทก็หยิบมาเขียนประกอบเรื่อง ซึ่งลักษณะการ

ทำงานของสื่อมวลชนชนิดนี้ เพื่อต้องการให้ข้อมูลแน่นขึ้นโดยไม่ต้องหาข้อมูลหรือสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ดังนั้น ชาวนายทงที่ปรากฏในหนังสือหลักไทจึงไม่มีองค์ประกอบทางด้านความสำคัญ

การให้ความสำคัญของข่าวในหนังสือหลักไท

ผู้วิจัยพบว่าจากรายงาน 12 ชิ้น บทความ 5 ชิ้น รายงานพิเศษ 3 ชิ้น หนังสือหลักไทให้ความสำคัญต่อข่าวนายทง มีการลงในคอลัมน์ รายงานสายตรง ซึ่งเป็นคอลัมน์แรกของหนังสือ และให้ความสำคัญโดยลงเป็นเรื่องแรกหรือเรื่องที่สองของหนังสือ ดังตัวอย่างในหนังสือฉบับที่ 652 ประจำวันที่ 21-27 พค. 2537 ลงข่าวนายทงเรื่อง "เปิดโปง 7 ไร่โหม่งพั้วพันค้ายาเสพติดข้ามชาติ" เป็นข่าวแรกของหนังสือ

นอกจากนั้นก็ลงเรื่องเกี่ยวกับ "ขบวนการค้ายาเสพติดข้ามชาติ" เป็นข่าวต่อซึ่งก็นับได้ว่าเป็นหนังสือที่ให้ความสำคัญข่าวนายทง

ส่วนในหนังสือฉบับที่ 653 ประจำวันที่ 28 -3 มิย. 2537 ได้ลงข่าวนี้เป็นเรื่องที่สองและสาม เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความคืบหน้าของประเด็นข่าวเท่านั้นไม่ได้เป็นการเปิดประเด็นข่าวใหม่เหมือนฉบับ 652 จึงลงเป็นข่าวแรก โดยข่าวแรกของเล่มนี้ ผู้ทำได้เลือกข่าวเกี่ยวกับท่าทีของรัฐบาลต่อสถานการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นว่า จะเลือกพรรคใดเข้าร่วมรัฐบาล นอกจากนั้นก็เลือกลงข่าวนายทงเป็นข่าวที่สองและสาม ในเรื่อง "ค้านนี้ต้องชำระหมัดเด็ดรัฐบาล เขือด ป.เปิดสังเวช" กับเรื่อง "สหรัษฎกวาดขบวนการค้ายาเสพติด ยักษ์ใหญ่เอเชีย" เป็นข่าวรองลงมา

มติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวจำนวน 20 ชิ้น บทความ 8 ชิ้น และรายงานพิเศษ 9 ชิ้น แล้วพบว่ามติชนให้ความสำคัญของข่าวนายทง คือ

มีการลงข่าวต่อเนื่องและเลือกลงในหน้าแรกเป็นข่าวจำนวน 18 ชิ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นข่าวเกี่ยวกับการเมืองและนโยบายหน้าแรกของมติชนต้องเป็นข่าวการเมือง ส่วนบทความหรือรายงานพิเศษถูกจัดไว้ในหน้า 2 ซึ่งเป็นหน้าที่กำหนดไว้ให้อยู่ในส่วนบทความหรือรายงานพิเศษ

ส่วนเรื่องการต่อสู้ของผู้ตกเป็นข่าวคือ นายทงนั้น ผู้วิจัยไม่พบว่า นายทงได้ออกมาให้ข่าวหรือมีข่าวการให้สัมภาษณ์ของนายทง จะมีก็เพียงบุคคลที่เกี่ยวข้องออกมาให้ข่าวหรือมีข่าวลงในหนังสือ เช่นนายบรรหาร ศิลปอาชา บุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องทางการเมืองเช่นนายชวน หลีกภัย นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ และสส. พรรคชาติไทย

ไทยรัฐ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวนายทง จากข่าว 18 ชิ้น บทความ 4 ชิ้น รายงานพิเศษ 5 ชิ้น ไทยรัฐให้ความสำคัญของข่าวนายทงระดับหนึ่ง คือ จำนวนข่าวทั้งหมดถูกลงในหน้าแรกของหนังสือและลงต่อเนื่อง ส่วนบทความและรายงานพิเศษถูกจัดไว้หน้า 3 ตามลักษณะหน้านั้น

ส่วนเรื่องการต่อสู้ของผู้ตกเป็นข่าว ผู้วิจัยไม่พบว่า นายทงให้สัมภาษณ์ในไทยรัฐ มีเพียงคนอื่นที่เกี่ยวข้องเช่น นายบรรหาร ศิลปอาชาหรือสส. อื่นในพรรคชาติไทยหรือสส. ทางฝ่ายรัฐบาล หรือไม่กี่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ แสดงว่าข่าวนี้ไม่มีการต่อสู้ของผู้ตกเป็นข่าว

กล่าวสรุปได้ว่า จากการวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับพบว่า ให้ความสำคัญต่อข่าวนายทง ส่วนด้านการโต้กระทบไม่ปรากฏเนื้อหาข่าวเกี่ยวกับการออกมาโต้กระทบข่าวของนายทงจากหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ

5. วิเคราะห์ด้านส่งผลกระทบต่อสิ่งที่เกิดได้จากกระแสข่าว กระทบถึงใคร องค์กรใดบ้าง

ผู้วิจัยได้ศึกษาจากข้อมูลเรื่องนายทง ศิริปรีชาพงษ์ จากหนังสือหลักไท และสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์แล้วพบว่า เนื้อหาขึ้นเกี่ยวข้องกับบุคคลหรือองค์กรดังนี้

1. นายทง ศิริปรีชาพงษ์ ผู้ตกเป็นข่าว
2. น.ต.ประสงค์ สุ่นศิริ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ในฐานะผู้รับรู้เรื่องราวจากต่างประเทศก่อน
3. สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้ดูแลเรื่องราวเกี่ยวกับผู้ค้ายาเสพติด ซึ่งจะต้องรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้บ้าง
4. สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ผู้ประสานงานกับหน่วยปราบปรามยาเสพติดของสหรัฐ ซึ่งจะต้องรู้เบื้องหลังของขบวนการค้ายาเสพติดในไทย แต่ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักฐานไม่เพียงพอในการจับกุม จึงมีเพียงรายชื่อเท่านั้นและคอยดำเนินการหาหลักฐานต่อไป

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาเนื้อหาของมติชนและไทยรัฐ ปรากฏว่ามีเนื้อหาที่สอดคล้องและมีผลกระทบต่อบุคคลและองค์กรเช่นเดียวกับหนังสือรายสัปดาห์ทั้งสองเล่มที่ได้ศึกษามาแล้ว

6. วิธีการรายงานข่าว

6.1 วิเคราะห์วิธีการอ้างแหล่งข่าว

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

ผู้วิจัยสังเกตวิธีการอ้างแหล่งข่าวของหนังสือสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์พบว่าไม่มีการระบุชื่อแหล่งข่าวที่เขียนถึง นอกจากจะกล่าวเป็นภาพรวมในรูปของสถาบัน หรือประเภทบุคคล หรือไม่ก็เขียนเรื่องขึ้นโดยไม่มีการกล่าวอ้างแหล่งข่าว หรือไม่ก็อ้างคำสัมภาษณ์ของแหล่งข่าวที่เคยให้สัมภาษณ์เรื่องนั้นมาก่อน

ในหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น เช่น

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ฉบับประจำวันที่ 21-27 พค. 2537

จากคำให้สัมภาษณ์ของพล.ต.อ.ชวลิต ยอคมณี เลขาธิการสำนักป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) ที่กล่าวถึงกรณีการดำเนินคดีของสหรัฐอเมริกาที่ ทนง ศิริปรีชาพงษ์ หรือ "ป.เป็ด" สส. นครพนม พรรคชาติไทย พัวพันกับการค้ายาเสพติดที่ว่า "ในขณะนี้เราได้แต่ประสานงานและให้ข้อมูลแก่หน่วยปราบปรามยาเสพติดของสหรัฐฯอยู่ตลอดเวลา แม้สหรัฐฯจะมีหลักฐานเพิ่มเติม ยืนยัน แต่เราจะทำอะไรได้ เพราะเราไม่มีกฎหมายสกัดการ "ฟอกเงิน" ซึ่งจะ ทำให้ทราบถึงบุคคลที่เป็นผู้รับได้

คำให้สัมภาษณ์ดังกล่าวทำให้ทุกคนโดยเฉพาะบุคคลในรัฐบาลหันมาให้ความสนใจในเรื่อง "กฎหมายสกัดการฟอกเงิน" กันมากขึ้นไม่ว่าจะเป็น ชวน หลีกภัย บัญญัติ บรรทัดฐานรองนายกฯและมารุต บุณนาคประธานรัฐสภา เป็นต้น ต่างออกมาขานรับในเรื่องนี้และมอบหมายให้ปปส. เป็นผู้เสนอเรื่องขึ้นมา

จากข่าวดังกล่าว เป็นการรายงานโดยใช้คำสัมภาษณ์ของ พล.ต.อ.ชวลิต ยอคมณี ที่เคยให้สัมภาษณ์เรื่อง การดำเนินคดียาเสพติดของ สหรัฐฯมาแล้ว นำมาเขียนเพื่อให้เนื้อเรื่องดูหนักแน่นขึ้นว่า จากคำพูดของ พล.ต.อ.ชวลิต ทำให้เรื่องกฎหมายการฟอกเงินได้รับการพิจารณาจากรัฐสภา นอกจากการเขียนในลักษณะอ้างอิงข้อมูลที่แหล่งข่าวเคยให้สัมภาษณ์ มาแล้วนั้น ผู้เขียนยังใช้วิธีเขียนโดยไม่กล่าวอ้างอิงแหล่งข่าวตลอดทั้งเรื่อง ที่เขียนอีกด้วย

หลักไต่

จากการศึกษาถึงการกล่าวอ้างแหล่งข่าวในหนังสือหลักไต่ ผู้เขียนได้กล่าวอ้างแหล่งข่าวโดยไม่ระบุชื่อแหล่งข่าว เป็นการกล่าวอ้างแหล่งข่าว ที่มาจากสถาบัน เช่น

หลักไท ฉบับประจำวันที่ 21- 27 พย.2537

ข่าวคราวของขบวนการค้ายาเสพติดที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสหรัฐหรือดีอีเอ แจมาเมื่อไม่นานมานี้ เป็นข่าวฮือฮาไม่น้อยที่คนไทยหลายคนเฝ้าติดตามความเคลื่อนไหว

ทั้งนี้ เพราะรายชื่อของคนไทยที่ถูกสหรัฐกล่าวหาว่า มีนายทงง ศิริปรีชาพงษ์ รวมทั้งผู้หญิงไทยอีกท่านที่มี "นามสกุล" เดียวกับนายทงง

ทงงข่าวจากกรมตำรวจยืนยันว่าขณะนี้ พล.ต.อ. ประทิน สันติประภพ อธิบดีกรมตำรวจกำลังดำเนินการในทางลับดังกล่าวอยู่ว่ามีหลักฐานเพียงพอมากน้อยแค่ไหน เพราะลำพังข่าวปปส. ของกรมตำรวจนั้นคงไม่ได้ข้อมูลมากมายอะไรนัก

จากข้อมูลดังกล่าว เป็นการอ้างแหล่งข่าวจากสถาบันตำรวจในการเขียนเรื่อง เพื่อนำมาทำให้เรื่องน่าเชื่อถือมากขึ้น แต่ไม่มีการระบุชื่อแหล่งข่าว ซึ่งพบมากในการรายงานข่าวนายทงงของหลักไท

มติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการอ้างแหล่งข่าวของมติชนจากข่าวจำนวน 20 ชิ้น บทความ 6 ชิ้น และรายงานพิเศษ 4 ชิ้น พบว่า จำนวนข่าวที่มีการอ้างแหล่งข่าวระบุชื่อ 8 ชิ้น ส่วนบทความและรายงานพิเศษอ้างแหล่งข่าวไม่ระบุชื่อ ส่วนสาเหตุการรายงานข่าวโดยไม่ระบุชื่อแหล่งข่าว โดยผู้เขียนไม่ต้องการเปิดเผยตัวตนแหล่งข่าว เพราะเกรงว่าจะได้รับความเดือดร้อนหรืออภัยหนึ่งหนังสือพิมพ์ ต้องการรับผิดชอบต่อข้อมูลที่นำมารายงานเอง

ไทยรัฐ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวจำนวน 18 ชิ้น บทความ 4 ชิ้น และรายงานพิเศษ 5 ชิ้น พบว่า ข่าวจำนวน 6 ชิ้นที่มีการอ้างแหล่งข่าวระบุชื่อ ส่วนบทความและรายงานพิเศษมีรูปแบบการเขียนโดยไม่ระบุชื่อแหล่งข่าว

ส่วนสาเหตุที่ผู้เขียนไม่สามารถระบุชื่อแหล่งข่าวได้ผู้วิจัยมองว่าคงเป็น เหตุผลเหมือนกันทั่วไปว่าต้องการปกป้องแหล่งข่าว เพราะเกรงว่าจะได้รับ อันตรายจากอิทธิพลทางการเมือง

6.2. การคาดเดาเหตุการณ์ของผู้เขียนและ การหยิบยกประเด็นของผู้เขียน

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

ผู้วิจัยพบว่า ลักษณะการเขียนเพื่อหยิบยกประเด็นเนื้อหาในสยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์ จะเป็นการหยิบยกประเด็นของเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องให้มีความสัมพันธ์กันหรือเชื่อมโยงเรื่องที่เกิดขึ้น เพื่อให้เป็นเหตุเป็นผล หรือทำให้ ผู้อ่านคล้อยคล้อยตามสถานการณ์ของเรื่อง หรือให้ผู้อ่านคาดเดาสถานการณ์จาก เนื้อหาที่น่าเสนอเพราะมีการผูกประเด็นไว้เป็นเรื่องเดียวกัน เช่น

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ฉบับประจำวันที่ 14-20 พค. 2537

กรณีการเกิดเหตุที่สำนักข่าวสารอเมริกา (ยูซีเอส) แจกแจงรายละเอียด เกี่ยวกับทางการสหรัฐได้ดำเนินการยึดทรัพย์สินของ สส. ทนง ศิริปรีชาพงษ์ด้วย พฤติกรรมของการลักลอบค้ายาเสพติดข้ามประเทศ พร้อมกับชี้ว่าพฤติกรรม ดังกล่าวเกิดขึ้นมาเป็นเวลานานเกือบ 7 ปีแล้ว

คำถามเหล่านี้เกิดขึ้นก็คือเจ้าหน้าที่ทางการฝ่ายไทยไม่มีใครรู้ล่วงหน้า หรือดำเนินการอะไรได้ ทั้งที่เรื่องดังกล่าวเกิดขึ้นกับผู้แทนฯไทย ซึ่งทำให้ สภาฯเสียหาย

ที่ผ่านๆมาแม้กระทั่งทุกวันนี้ สิ่งที่มีจะมีการพูดกันมากก็คือ สส. ใช้เงิน ใช้อิทธิพลเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้งเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎร ผู้แทนประชาชน ใน ปัจจุบันจะมีทั้งนักเลงและเจ้าของบ่อน พ่อค้าของเถื่อน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับ ธุรกิจไม่ชอบด้วยกฎหมายทั้งหลาย โอกาสที่จะสกัดกั้นบุคคลเหล่านี้ไม่ให้เข้ามา เป็นผู้แทนราษฎรก็ไม่ใช้ เรื่องง่ายนัก เพราะความสัมพันธ์ระหว่างประชาชน ในพื้นที่กับผู้แทนฯที่พวกเขาเลือกเข้ามา เป็นเรื่องของพระเดชพระคุณที่มีต่อกัน

เป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมแบบไทย

ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเสมอๆที่เรามักได้ยินประจำคือ หน้าห้องรัฐมนตรีคนหนึ่งในอดีตมีส่วนพัวพันกับการค้ากัญชา และปัจจุบันรัฐมนตรีผู้นั้นก็มาดำรงตำแหน่งในระดับนำในรัฐบาลเช่นกัน

พฤติกรรมของสส. ในสภาที่มีการกล่าวถึงเสมอในเรื่องความประพฤติในทางผิดกฎหมาย แต่ก็ไม่มีใครสามารถเล่นงานกันได้ เพราะไม่มีหลักฐานกล่าวอ้าง แต่กรณีนายทงต่างจากกรณีอื่น ตรงที่หลักฐานมันชัดเจน ซึ่งต่างกับพฤติกรรมของสส. คนอื่นมาก

จากข้อมูลผู้เขียนพยายามหยาบๆประเด็นเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมของสส. ที่ผ่านมามี มีการกล่าวหาเกินกว่าสส. หลายท่านใช้อิทธิพลหรือประพัตติพิศ แต่ส่วนใหญ่เรื่องก็จะเงียบไป เพราะไม่มีหลักฐาน

ผู้เขียนได้นำประเด็นนี้มาอิงกับเรื่องของนายทง ว่า บรรดา สส. ในสภาที่ประกอบอาชีพในทางมิชอบยังมีอีกมาก แต่ไม่มีหลักฐานพอที่จะดำเนินคดีได้เหมือนกรณีนายทง

ลักษณะการหยาบๆประเด็นการกระทำผิดของสส. ขึ้นมากล่าวถึงวิเคราะห์ได้ว่าผู้เขียนต้องการให้ข้อมูลแน่นขึ้นว่า สส. ในสภาประกอบอาชีพผิดกฎหมาย เช่นเดียวกับนายทงยังมีอีกมาก

หลักไท

ผู้เขียนใช้วิธีการหยาบๆประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์มาเขียนเช่นเดียวกับสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ และลักษณะการเขียนจะคล้ายกับเรื่องเล่าโดยนำประเด็นอื่นมาเป็นเหตุผลประกอบการเขียน โดยผู้เขียนจะไม่ตัดสินเหตุการณ์จะปล่อยให้อ่านตัดสินเหตุการณ์จากเนื้อหา เช่น

หลักไท ฉบับประจำวันที่ 28-3 มิย. 2537

"เรื่อง แค้นนี้ต้องชำระ หมัดเด็ดรัฐบาล เชือด "ป.เปิด"สังเวช"

แต่โดยข้อเท็จจริงแล้ว มีโอกาสและความเป็นไปได้สูงมากที่กรณีของ นายทง ศิริปรีชาพงษ์เกี่ยวเนื่องกับการเมืองทั้งในฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายค้าน อย่างแยกไม่ออก เนื่องเพราะมีข้อสังเกตและจังหวะทางการเมืองที่บังเอิญ ผิดสังเกตหลายประการด้วยกัน

ประการแรก จากการให้สัมภาษณ์ของนายสุรินทร์ พิศสุวรรณ รมต. ต่างประเทศ ต่อกรณีของนายทง ซึ่งสหรัฐฯกล่าวหาที่นั่นเกิดขึ้นมาหลายปีแล้ว เมื่อราวเดือนมกราคม 2536 ในตอนนั้นสหรัฐฯได้ส่งหนังสือมายังกระทรวง การต่างประเทศ

ตามขั้นตอนได้ส่งหนังสือไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด ให้ดำเนินการ และสำนักงานอัยการสูงสุดได้ทำหนังสือส่งไปให้ผู้ถูกกล่าวหาทั้ง 3 คนโดย 2 คน ส่งทางไปรษณีย์ ส่วนอีก 1 คนส่งให้ถึงตัวเลย

แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าเรื่องผ่านมา 1 ปีแล้วทำไมเพิ่งมาแดง ในช่วงที่ รัฐบาลกำลังชวนเซ และวิกฤติการณ์ของพรรคพลังธรรม

ประการที่สอง ทันทีที่ข่าวนายทงออกมา รัฐบาลได้ออกมาปฏิเสธทันที ว่าไม่มีส่วนรู้เรื่องนี้ แต่ในทางตรงกันข้ามสส. ประชาธิปัตย์ สมคิด นวลเปี่ยม ออกมายืนยันเรื่องนายทง และสส. คนอื่น

ประการที่สาม แม้ว่านายสุรินทร์ จะออกมาเผยถึงขั้นตอนทั้งหมด แต่ก็ ไม่ได้พูดรายละเอียดอะไร แต่น.ต. ประสงค์ แม้ไม่ได้ระบุว่ายังเหลืออีก 2 คน แต่ได้ได้พูดอย่างชัดเจนว่า บุคคลเหล่านั้นล้วนมีนามสกุลเดียวกับนายทงเหมือนกัน

ลักษณะการเขียนเรื่องที่น่าข้อมูลข่าวที่ผ่านมาประกอบการเขียนหรือนำมาวิเคราะห์ที่มาของเรื่อง จะทำให้เรื่องน่าสนใจ เพราะข้อมูลที่นำมา ประกอบเป็นข้อมูลข่าวที่เกิดขึ้นแล้วและนำมาอ้างอิงเหตุการณ์ ก็สร้าง ความน่าเชื่อถือได้ระดับหนึ่ง

จากข้อมูลวิเคราะห์ได้ว่า ผู้เขียนนำข้อมูลที่นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ และน.ต. ประสงค์ สุ่นศิริ ที่เคยให้สัมภาษณ์มาแล้วมาประกอบการวิเคราะห์ที่มาของเรื่องการปล่อยข่าวนายทง เรียกได้ว่าผู้เขียนได้หยิบยกประเด็นมา รายงานเพื่อให้ผู้อ่านได้ตัดสินใจเองว่า ทำไมถึงต้องเกิดข่าวนายทงในช่วงนี้

กล่าวได้ว่าหลักไทม์รูปแบบการเขียนที่หยิบยกประเด็นที่เกี่ยวข้อง
ต้องมาประกอบเช่นเดียวกับสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

มติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวแล้วพบว่า การรายงานข่าวจะนำประเด็นที่เกี่ยวข้องที่นักข่าวได้สัมภาษณ์จากแหล่งข่าวอื่นมาต่อให้เป็นเรื่องเดียวกัน ทำให้เนื้อหาข่าวมีความหลากหลาย แต่จะไม่นำข้อมูลในอดีตที่ผ่านมามารายงานข่าว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้อจำกัดด้านเนื้อที่ของหนังสือพิมพ์รายวัน จึงได้แต่เพียงการรายงานข่าวเท่านั้น เช่น

ทูตสหรัฐ

เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม ที่กระทรวงการต่างประเทศ
นายเดวิด แลมเบอร์สัน เอกอัครราชทูตสหรัฐประจำประเทศไทย
เดินทางเข้าพบพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การต่างประเทศ โดยใช้เวลา 45 นาที

นายเดวิดให้สัมภาษณ์ว่าพูดถึงความร่วมมือในหลายประเด็น
ที่สหรัฐหวังว่าจะได้จากไทย ทั้งนี้ยังรวมถึงเรื่องนายทง

นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
การต่างประเทศกล่าวถึงกรณีที่มีข่าวว่ากระทรวงการต่างประเทศ
ตัดสินใจส่งตัวนายทงไปสหรัฐว่าไม่เป็นจริงไปเอาข่าวมาจากไหน

จากตัวอย่างจะเห็นว่ามติชนรายงานข่าวโดยหยิบยกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแหล่งข่าวหลายแห่งมารายงาน เช่น จากกระทรวงการต่างประเทศ นายเดวิด แลมเบอร์สัน ประเด็นสหรัฐหวังว่าจะได้รับความร่วมมือในการส่งตัวนายทงงไปสหรัฐ และนายสุรินทร์ พิศสุวรรณในประเด็นเดียวกันมาประกอบการรายงาน ทำให้เนื้อหามีความหลากหลายมากขึ้นแต่ไม่มีการคาดเดาเหตุการณ์เพราะเป็นเพียงการรายงานข่าวเท่านั้น ส่วนการคาดเดาเหตุการณ์จะพบในการเขียนบทความหรือรายงานพิเศษ

ไทยรัฐ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาแล้วพบว่า รูปแบบการหยิบประเด็นข่าวมาเขียนจะมีลักษณะเดียวกับมติชน คือไม่นำประเด็นอดีตที่เกี่ยวข้องมาเขียนจะเป็นการนำประเด็นที่เกี่ยวข้องและเกิดขึ้นในวันนั้นมาเขียนเท่านั้น

บ่ายวันเดียวกันพรรคชาติไทยมีการประชุมแกนนำ ประกอบด้วยนายบรรหาร ศิลปอาชา นายเสนาะ เกียนทอง นายบุญเอื้อ ประเสริฐสุวรรณและนายวัฒนา อิศวเหมจนกระทั่งเวลา 17.00 จึงออกจากห้องประชุมด้วยสีหน้าเคร่งเครียด

นายบุรินทร์ หิรัญบุรณะประธานกรรมการการสอบกรณีข่าวนายทงงของพรรคพยายามติดต่อรองปลัดกระทรวงการต่างประเทศเพื่อขอข้อมูลบางอย่าง

นายเสนาะกล่าวว่าเพื่อให้ได้ความกระจ่างชัดว่าเป็นเรื่องกล่าวหา นายทงงเป็นลูกผู้ชายพอถ้ามีอะไรเสียหายหรือไปในทางไม่ดีก็จะพิจารณาตนเอง

จากข้อมูลมีการนำประเด็นความเคลื่อนไหวของสส. พรรคชาติไทยต่อข่าวนายทงงมาประกอบการรายงาน เพื่อให้ผู้อ่านหรือคนที่เกี่ยวข้องรู้ว่า พรรคชาติไทยไม่ได้นั่งนอนใจต่อเรื่องที่เกิดขึ้น

กล่าวได้ว่า ไทยรัฐก็มีการหยิบประเด็นที่เกี่ยวข้องมาให้อ่านพิจารณาเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ข่าวนายทงง

กรณีศึกษานายวัฒนา อัครวิเศษ

1. วิเคราะห์เหตุการณ์ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ภายใต้ สถานการณ์อย่างไร

จากการศึกษาเนื้อหาข่าวนายวัฒนา อัครวิเศษในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ พอที่จะสรุปเหตุการณ์ทางการเมืองในช่วงข่าวนายวัฒนาได้ดังนี้

ภายหลังจากเหตุการณ์ข่าวนายทอง ศิริปรีชาพงษ์ ผ่านไปไม่นาน เหตุการณ์ข่าวนายวัฒนา อัครวิเศษก็เกิดขึ้นในลักษณะที่คล้ายคลึงกับนายทองคือ มีการปล่อยข่าวผ่านสื่อมวลชนว่านายวัฒนา ถูกสหรัฐขึ้นบัญชีดำในข้อหาพัวพันกับการค้ายาเสพติด

สถานการณ์ก่อนเกิดเหตุการณ์ข่าวนายวัฒนานั้น เป็นช่วงที่รัฐบาล นายชวน หลีกภัยตกอยู่ในสภาพความไม่มั่นคงทางการเมือง ดังนี้

1. พรรคการเมืองฝ่ายค้านกำลังเคลื่อนไหวขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ รัฐบาลในช่วงเปิดสมัยประชุมสภาฯ เพื่อพิจารณาพ.ร.บ.งบประมาณ
2. พรรคพลังธรรมซึ่งเป็นพรรคร่วมรัฐบาลเสี่ยงแตกออกเป็น 2 สาย สายวัดต้องการถอนตัวออกจากการร่วมรัฐบาล ส่วนสายรัฐมนตรีไม่ต้องการถอน
3. เรืออากาศตรีฉลาด วรจักร ประท้วงเรียกร้องให้มีการแก้ไข รัฐธรรมนูญ เพื่อให้เกิดความเป็นประชาธิปไตย

ในช่วงสถานการณ์สับสนทางการเมืองเช่นนี้ รัฐบาลนายชวนกำลังเตรียมการแก้สถานการณ์ ด้วยการวางแผนปรับเปลี่ยนพรรคร่วมรัฐบาล โดยมองว่าพรรคร่วมรัฐบาลใดที่จะสร้างปัญหา ก็ควรจะปรับออก และดึงพรรคฝ่ายค้านเข้ามาร่วม

พรรคฝ่ายค้านที่ได้รับทาบทามก็คือ พรรคชาติไทย และมีการติดต่อกันบ้างแล้ว ส่วนพรรคที่คาดว่าจะออกหักคือ ถูกคัดทิ้งมีด้วยกันหลายพรรค พรรคที่มาตั้งหนึ่งคือ พรรคพลังธรรมซึ่งเป็นพรรคที่มีปัญหามากที่สุดในช่วงเวลานั้น

ยุทธการปล่อยข่าวเพื่อทำลายคู่ต่อสู้ก็เริ่มเกิดขึ้น ข่าววัฒนา อัครวิเศษ ถูกสหรัฐขึ้นบัญชีดำห้ามเข้าสหรัฐฯโดยกล่าวหาว่า มีส่วนรู้เห็นกับขบวนการค้า ยาเสพติด ข่าวนี้ถูกส่งผ่านแฟกซ์ไปยังสำนักพิมพ์ต่างๆ

ซึ่งเรื่องนี้ก็มีกระแสเกิดขึ้นตามสื่อมวลชนกล่าวกันว่า เกิดจากฝีมือของ
พรรคร่วมรัฐบาลที่คิดว่าหมดหวังแน่ จึงสร้างกระแสกลั่นแกล้งพรรคชาติไทย
ตั้งหนึ่งในพรรคร่วมรัฐบาลในอนาคต

2. พิจารณาจากสถานการณ์ข่าวผู้ค้ายาเสพติดก่อนและหลังเหตุการณ์
ข่าวของบุคคล 3 คน เพื่อศึกษาถึงบริบทต่างๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ
สังคม การเมืองและวัฒนธรรมที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์
เชิงข่าวที่กำลังศึกษา

บริบททางการเมือง

จากการศึกษาเนื้อหาข่าวนายวัฒนาจากสยามรัฐวิเคราะห์เนื้อหา
ได้ว่ากรณีข่าวนายวัฒนาถือได้ว่าเป็นการปล่อยข่าวเพื่อสร้างเกมการเมือง
ได้ระดับหนึ่ง ซึ่งต้องการให้นายวัฒนาและพรรคพวกต้องเสื่อมเสียเครดิต
ดังนั้นกลุ่มอำนาจทางการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงนั้น แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มการเมือง
คือกลุ่มเสียประโยชน์ (ผู้ถูกปล่อยข่าว) กับกลุ่มที่ได้ประโยชน์ (ผู้ปล่อยข่าว) และใน
การศึกษาครั้งนี้จะได้ศึกษาถึงระบบการเมืองที่เกิดจากกลุ่มอำนาจทางการเมือง
ทั้ง 2 ฝ่าย (บริบททางการเมือง)ว่าจะเข้ามามีอิทธิพลหรือเป็นอุปสรรคต่อ
การนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับหรือไม่

สยามรัฐวิเคราะห์วิจารณ์

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวสยามรัฐวิเคราะห์วิจารณ์ แล้วพบว่า ได้ลง
ประเด็นข่าวนายวัฒนาที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นทั้งหมด แต่ข้อมูลจะเป็นการสรุป
เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเท่านั้นไม่มีการเจาะลึก หรือเจาะลึกแต่ไม่สามารถอ้างอิง
แหล่งข่าวได้ชัดเจน

ตั้งตัวอย่างข่าวที่ผู้วิจัยจะได้ยกมาให้พิจารณาจาก สยามรัฐ
สัปดาห์วิจารณ์ฉบับประจำวันที่ 3-8 ธค. 2537

เรื่อง "เบรก วัฒนา อีศวเหม เบรก ชาตไทยร่วมรัฐบาลเท่านั้นหรือ"

อีกครั้งที่รายชื่อ **Blacklist** ซึ่งมีส่วนพัวพันกับการค้ายาเสพติด
ของสส. โดยเฉพาะอย่างยิ่งสส. ฝ่ายค้าน ถูกนำมาตีแผ่เป็นข่าวเกรียวกราวใน
ครั้งนี้ผู้ตกเป็นเหยื่อทางการเมืองคือวัฒนา อีศวเหมรองหัวหน้าพรรคชาติไทย
แกนนำคนสำคัญทางการเมือง

นักสังเกตการณ์ทางการเมืองมองว่า ทุกครั้งที่สถานะของรัฐบาลอยู่ใน
ภาวะง่อนแง่น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเอกภาพในการร่วมรัฐบาล การเปลี่ยนแปลง
ทางการเมืองที่จะมีขึ้น อาทิพรรคพลังธรรมจะถอนตัวจากการร่วมรัฐบาล และ
พรรคชาติไทยจะถูกดึงเข้ามาร่วมรัฐบาล

พรรคชาติไทยระบุว่า การเปิดโปงนับตั้งแต่กรณีของนายทง ศิริปรีชาพงษ์
จนกระทั่งมาถึงกรณีของนายวัฒนา อีศวเหม นั้นเป็น เกมการเมือง ที่มุ่งหวัง
ทำลายล้างพรรคชาติไทย โดยเฉพาะตัวของนายบรรหาร ศิลปอาชาหัวหน้าพรรค
ซึ่งรับหน้าที่ผู้นำพรรคฝ่ายค้าน เพราะนอกจากนายบรรหารนั้นจะเป็นแคนดิเดต
ในตำแหน่งผู้นำรัฐบาลในอนาคตแล้ว พรรคชาติไทยยังได้ชื่อว่าเป็นพรรคที่มีฐาน
และความพร้อมที่จะได้รับการเลือกตั้งมากที่สุด เพื่อที่จะเป็นแกนนำในการจัดตั้ง
รัฐบาลในวันข้างหน้า

ทุกอย่างดูเหมือนว่า ถูกระบุเป็น "เกมการเมือง" มาโดยตลอดความ
ป็นเกลียวกันระหว่างพรรคประชาธิปัตย์กับพรรคพลังธรรม โดยเฉพาะในเรื่อง
ปฏิบัติการรวมรวม รวมเรียบเรียงและยกร่างรัฐธรรมนูญทำให้
สถานการณ์ทางการเมืองเริ่มสั่นคลอน

ระเบิดเวลาที่ถูกโยนเข้ามาขัดจังหวะ ข่าวคราวที่ถูกปล่อยออกมาเป็น
ระลอกๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรณีของนายวัฒนา จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะมองว่า
นั่นคือ เกมที่มุ่งเพื่อตีกันพรรคการเมืองฝ่ายค้านมิให้มีโอกาสเข้าร่วมกับรัฐบาล
ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตามจากพรรครัฐบาลด้วยตนเอง

จากตัวอย่างที่ยกมาเป็นประเด็นหนึ่งที่ ผู้เขียนต้องการบอกให้ผู้อ่านทราบถึงเบื้องหลังของเหตุการณ์ช่าวนายวัฒนา และสส.ชาติไทยที่โดนสหรัฐ กล่าวหาว่ามีส่วนพัวพันกับการค้ายาเสพติด ว่า เรื่องนี้เป็นเกมทางการเมือง ซึ่งผู้เขียนพยายามใช้วิธีการบอกเล่าด้วยการใช้แหล่งข่าวที่ไม่เปิดเผยชื่อ เช่น "นักสังเกตการณ์ทางการเมืองมองว่า..." และ "พรรคชาติไทยระบุว่า..." ไม่มีการลงชื่อแหล่งที่มาของข่าวแต่อย่างใด โดยผู้เขียนต้องการปกป้องแหล่งข่าว กล่าวว่ามีอิทธิพลทางการเมืองต่อเรื่องที่เกิดขึ้นจะมีผลให้ผู้ให้ข้อมูลได้รับความเดือดร้อน

กล่าวได้ว่ากลุ่มการเมืองทั้ง 2 กลุ่มที่เกิดขึ้นในช่วงช่าว นายวัฒนา เข้ามามีอิทธิพลต่อการรายงานข่าวของสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์เพราะ ถึงแม้ว่าเนื้อหาที่ปรากฏมีประเด็นครบเมื่อศึกษาจากเหตุการณ์ทั้งหมด แต่เนื้อหาขาดความลึกเพราะขาดการอ้างอิงหลักฐานหรือขาดการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับข่าวหรือได้สัมภาษณ์มาแต่ไม่สามารถระบุแหล่งที่มาของข่าวได้ชัดเจน นั่นอาจเป็นเพราะเกิดการปิดกั้นข่าวสารในช่วงนั้น

สรุปได้ว่าปริบททางการเมืองเข้ามาเป็นอุปสรรคต่อการรายงานงานข่าวสืบสวนจากกรณีช่าวนายวัฒนา ทำให้ข่าวขาดองค์ประกอบด้านความลึกของข่าวสืบสวน

หลักไท

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเนื้อหาข่าวเรื่องนายวัฒนาจากหนังสือหลักไท แล้วพบว่า หลักไทลงประเด็นข่าวที่เกิดขึ้นครบทุกประเด็นและครบทุกด้านคือทั้ง กลุ่มผู้เสียหายช่ยกับกลุ่มที่ได้ประโยชน์เมื่อได้ศึกษาจากเหตุการณ์ทั้งหมดและ เนื้อหา มีการเจาะลึก แต่ขาดการอ้างอิงแหล่งข่าวชัดเจน ดังตัวอย่างเช่น

หลักไทฉบับประจำวันที่ 7-13 ต.ค. 2537

ถามว่าทำไมต้องเป็นนายวัฒนา อัครเวม หากประมวลสภาพความเป็นจริงทางการข่าวตลอด 1-2 เดือนที่ผ่านมา ถือได้ว่ากรณีของนายวัฒนา นั้นเป็นการยิงนก 2 ตัวด้วยกระสุนนัดเดียว

ประการที่หนึ่ง นายวัฒนา ถูกรายงานข่าวกรองระบุว่ามีส่วนพัวพันกับ ร.ต.ฉลาด วรจักร แหล่งข่าวบางกระแสถึงกับยืนยันว่า หน่วยข่าวความมั่นคง ดักฟังทางโทรศัพท์มือถือที่ ร.ต.ฉลาด วรจักร ใช้ของลูกสาวที่ติดต่อไปยัง นายวัฒนา

ข่าวเบื้องต้นบอกว่า ร.ต.ฉลาด รับเงินจากนายวัฒนา ไม่ต่ำกว่า 10 ล้านบาทเพื่อมาเคลื่อนไหวในเรื่องนี้

แต่ความเป็นจริงก็คือ นายวัฒนาเป็นคนใจกว้าง ได้รับชื้อกิจการเดินเรือและกิจการเคเบิลทีวีของ ร.ต.ฉลาด ซึ่งกำลังชวนเซ โดยได้ชำระเงินเรียบร้อยแล้ว และได้แต่งตั้ง ร.ต.ฉลาด เป็นที่ปรึกษา

ดังนั้นเรื่องนี้เป็นเรื่องของธุรกิจไม่ใช่ว่าการเมือง

จากตัวอย่างข่าวที่ยกมาผู้เขียนเขียนประเด็นเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ในเชิงธุรกิจหรือที่มาของข่าวนายวัฒนานั้น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องมาถึงการเมืองและการออกมาประท้วงของ ร.ต.ฉลาดด้วย เรื่องนี้ยังเป็นเรื่องส่วนตัวที่ผู้มีอิทธิพลทางการเมืองพยายามโยงเรื่องนี้ให้เกี่ยวกับการเมืองและปล่อยข่าวนายวัฒนาออกมาเพื่อทำลายชื่อเสียง และเพื่อกันไม่ให้มีโอกาสเข้าร่วมรัฐบาล

จากประเด็นที่ยกมาเป็นตัวอย่างทำให้มองเห็นว่า แม้ว่าประเด็นที่เกิดขึ้นจะไปกระทบถึงกลุ่มอำนาจกลุ่มใด หลักไทก็จะลงข่าวนายวัฒนาทุกเนื้อหาที่เกิดขึ้น และมีการเจาะลึกในบางประเด็น แต่ขาดการอ้างอิงแหล่งข่าวที่ชัดเจนซึ่งมองเห็นได้จากตัวอย่างที่ยกมามีการเจาะลึกหรือเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์แต่รูปแบบการเจาะลึกจะขาดการอ้างอิงแหล่งข่าวหรืออ้างอิงชนิดไม่ระบุชื่อแหล่งข่าวนั้นอาจเป็นเพราะผู้เขียนเกรงว่าแหล่งข่าวจะได้รับ

ความเดือดร้อนจากกลุ่มอำนาจทางการเมืองที่เกิดขึ้น

กล่าวได้ว่า บริบททางการเมืองที่เกิดจากกลุ่มอำนาจทางการเมือง 2 กลุ่มที่เกิดขึ้นในช่วงนั้นมีอิทธิพลต่อการทำข่าวหรือรายงานข่าวนายวัฒนาในหนังสือหลักไททำให้ชาวขาดองค์ประกอบความลึกของข่าวสืบสวน

มติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าว บทความและรายงานพิเศษ เรื่องนายวัฒนาในมติชนแล้วพบว่า การรายงานข่าวมีเนื้อหาของเหตุการณ์ข่าวนายวัฒนาครบทุกประเด็น เมื่อได้ศึกษาเนื้อหาทั้งหมด แต่เนื้อหาไม่เจาะลึก เป็นเพียงการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเท่านั้นนั้นอาจเป็นเพราะเกิดการปิดกั้นข้อมูลข่าวสารระหว่างกลุ่มอำนาจทางการเมือง ดังตัวอย่างที่ผู้วิจัยจะได้ยกมาประกอบการวิเคราะห์ให้เห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่เกิดขึ้นในช่วงนั้นถูกปิดกั้น

มติชน ฉบับประจำวันที่ 8 กค. 2537

พล.ต.อ.ชวลิต ยอธมณี เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) กล่าวว่าประเทศไทยไม่มีข้อมูลเรื่องนี้เท่าใดนัก และการมองภาพก็มองคนละมุมกัน สหรัฐมองภาพลักษณะของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่อยู่จะมีความเกี่ยวข้อง แต่ไม่ได้ทำการค้าโดยตรง อาจมีพรรคพวกคนรู้จักซึ่งมีส่วนลักลอบค้า คือเป็นการมองภาพลักษณะของบุคคลมากกว่า

"ผมเคยขอข้อมูลสหรัฐไปแล้ว แต่เขาไม่ให้ ถ้าเขาให้มาก็จะสามารถทำงานร่วมกันได้มากขึ้น เพราะประเทศเขามีการนำเข้าไปมากและจับกุมได้มาก การสอบสวนสืบสวนจึงอาจมีข้อมูลมากกว่าเรา บางกรณีฝ่ายไทยยังไม่มีกฎหมายเหมือนกับต่างประเทศ ฉะนั้นการจะกล่าวหาใครเราต้องมีหลักฐานแน่ชัด ไม่งั้นนั่นจะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเสียหายได้"

จากตัวอย่างได้กล่าวถึงปปส. กับความเห็นเรื่องข้อมูล
 ชาวนายวัฒนาถูกปิดกั้น ไม่สามารถขอเอกสารการกล่าวหาของสหรัฐได้ซึ่ง
 จากข้อมูลที่เกิดขึ้นวิเคราะห์ได้ว่าน่าจะเกิดจากกลุ่มอำนาจทางการเมือง
 ที่คอยปิดบังข่าวสารคือจะปล่อยปล่อยข่าวในส่วนที่ต้องการปล่อยและจะปกปิด
 ในส่วนที่ต้องการปิดเท่านั้น ทำให้เกิดอุปสรรคต่อการหาข่าวแนวเจาะลึก
 เป็นอย่างมาก

กล่าวสรุปได้ว่า ปริบททางการเมืองที่เกิดจากกลุ่มอำนาจทางการเมือง
 ในช่วงชาวนายวัฒนา เข้ามามีอิทธิพลต่อการรายงานข่าวนายวัฒนาของหนังสือ
 มติชนมีผลให้ชาวขาดความลึก

ไทยรัฐ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าว บทความ และรายงานพิเศษใน
 ไทยรัฐแล้วพบว่า ไทยรัฐลงเนื้อหาครบทุกประเด็นของเหตุการณ์ แต่ข้อมูล
 ขาดความลึกคือมีรูปแบบการรายงานข่าวชนิดไม่อ้างอิงแหล่งข่าวที่ชัดเจนหรือให้
 ผู้สื่อข่าวรายงาน เช่น "ผู้สื่อข่าวรายงานว่า..." แต่จะมีเพียงข่าวเดียวเท่านั้น
 จากข่าวทั้งหมดที่เจาะลึกถึงผู้ตกเป็นข่าวคือนายวัฒนา เป็นการสัมภาษณ์นายวัฒนา
 เกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้น ดังที่ผู้วิจัยจะได้ยกตัวอย่างประกอบการวิเคราะห์ดังนี้

ไทยรัฐฉบับประจำวันี่ 7 พค. 2537

ตอนหนึ่งในบทสัมภาษณ์นายวัฒนาหลังจากมีข่าวจากสหรัฐฯ

ผู้สื่อข่าว : ท่านจะทำอะไรหลังจากข่าวแพร่หลายออกไป

วัฒนา : ข่าวที่ปรากฏออกมานั้นที่จริงไม่ได้ระบุว่า เป็นชื่อใคร อย่างไรก็
 ตามผมว่าประเทศไทยมีกฎหมายและรัฐธรรมนูญเป็นของตัวเอง
 นโยบายทางการเมืองของพรรคชาติไทยมีนโยบายทางการเมือง
 ของเราเองหมายความว่า เราเป็นมิตรกับทุกประเทศที่ไม่
 แทรกแซงกิจการภายในของประเทศอื่น
 ส่วนประเด็นเกี่ยวกับข้อกล่าวหาผมนั้น ผมขอปฏิเสธว่าไม่เป็น

เรื่องจริง เรื่องนี้มีการพูดกันหลายครั้งแล้ว เราได้เรียกร้องว่า ถ้ามีเอกสารหลักฐานต่างให้ดำเนินคดีได้เลย ตัวผมเองรู้สึกว่าจะไม่ได้รับความเป็นธรรม ผมมีความตั้งใจดี และได้ทำงานในหน้าที่รัฐมนตรีมาหลายครั้งแล้ว ไม่เคยทำผิดอะไร การที่จะเอาข้อกล่าวหาลอยๆมาทำลายอนาคตทางการเมือง ชื่อเสียงวงศ์ตระกูลเสียหาย ผมต้องปกป้องศักดิ์ศรีของผม

ในส่วนตัวของยืนยันว่า การประพุดิแบบนั้นผมไม่ชอบอยู่แล้ว โดยเฉพาะเรื่องยาเสพติดต่างๆผมพร้อมที่จะชี้แจงอย่างหนักแน่นและพร้อมจะพบกับทางสหรัฐ

จากข้อมูลที่ยกมาแสดงให้เห็นว่า ไทยรัฐเปิดโอกาสให้ผู้ตกเป็นข่าว แสดงความคิดเห็น ก็เป็นการนำเสนอข่าวสองทางทั้งผู้เสียหายประโยชน์และผู้ได้รับประโยชน์จากข่าว ซึ่งจากการศึกษาเนื้อหาทั้งหมดมีเพียงข่าวเดียวเท่านั้นที่พบการเจาะลึกของเนื้อหาข่าวนอกนั้นมีการเจาะลึกแต่ไม่สามารถอ้างอิงแหล่งข่าวได้ชัดเจน ซึ่งก็คงวิเคราะห์เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับว่าผู้เขียนเกรงว่าแหล่งข่าวจะได้รับความเดือดร้อนจากกลุ่มอำนาจทางการเมือง

สรุปได้ว่าบริบททางการเมืองที่เกิดจากกลุ่มอำนาจทางการเมืองเข้ามา มีอิทธิพลต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวหรือมีผลต่อการเจาะลึกข่าวสืบสวนจากข่าวนายวัฒนา ทำให้ข่าวขาดองค์ประกอบด้านความลึกของข่าวสืบสวน

กล่าวสรุปได้ว่า จากการศึกษาเนื้อหาข่าวนายวัฒนาในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับพบว่า บริบททางการเมืองเข้ามา มีอิทธิพลต่อการหาข่าวหรือนำเสนอข่าวแนวสืบสวนจากข่าวนายวัฒนา อัสวเหม

ปริบททางเศรษฐกิจ

ปริบททางเศรษฐกิจ ในที่นี้หมายถึง นโยบายรายจ่ายขององค์กร ในการทำข่าวหรือเจาะข่าว สันนิษฐานหรือลดบทบาทต่อการสืบข่าวมากน้อยแค่ไหน หรือเข้ามาเป็นอุปสรรคต่อการหาข้อมูลเพื่อมารายงานข่าวหรือไม่อย่างไร โดยจะศึกษาจากหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับดังนี้

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวบทความและรายงานพิเศษ ในสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์แล้วพบว่า สยามรัฐลงเนื้อหาข่าวครบทุกประเด็นที่เกี่ยวข้อง แต่ขาดการตามประเด็นข่าวหรือเนื้อหา ที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลที่ตกเป็นข่าว หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับข่าว รูปแบบการนำเสนอเป็นการสรุปสถานการณ์ข่าวในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมาเท่านั้น ซึ่งการตามประเด็นเพิ่มเติมด้วยการสัมภาษณ์ในเชิงลึกเป็นรูปแบบการนำเสนอของหนังสือรายสัปดาห์ แต่สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ไม่มี เช่น

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ฉบับประจำวันที่ 3-8 ธค. 2537

ตอนหนึ่งของเรื่อง "เบรกวัฒนา อีศวเหม เบรกชาติไทยร่วมรัฐบาลเท่านั้นหรือ"

อีกครั้งที่รายชื่อ Blacklist ซึ่งมีส่วนพัวพันกับการค้ายาเสพติดของสส. โดยเฉพาะอย่างยิ่งสส. ฝ่ายค้าน ถูกนำมาตีแผ่เป็นข่าวเกรียวกราวในครั้งนี้นักตกเป็นเหยื่อทางการเมืองคือ วัฒนา อีศวเหม รองหัวหน้าพรรคชาติไทย

นักสังเกตการณ์ทางการเมืองมองว่า ทุกครั้งที่สถานะของรัฐบาลอยู่ในภาวะอ่อนแอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเอกภาพในการร่วมรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่จะเกิดขึ้น อาทิพรรคพลังธรรมจะถอนตัวจากการร่วมรัฐบาลและพรรคชาติไทยจะถูกดึงเข้ามาร่วมรัฐบาล

พรรคชาติไทยระบุว่า การเปิดโปงนับตั้งแต่กรณีนายทอง ศิริปรีชาพงษ์ จนกระทั่งมาถึงกรณีของนายวัฒนา อีศวเหม นั้นเป็นเกมการเมืองที่มุ่งหวังทำลายล้างพรรคชาติไทย โดยเฉพาะตัวของนายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรค ซึ่ง

รับหน้าที่ผู้นำฝ่ายค้าน เพราะนอกจากนายบรรหาร นั้นจะเป็นแคนดิเดตในตำแหน่งผู้นำรัฐบาลในอนาคตแล้ว พรรคชาติไทยยังเป็นพรรคที่ได้ชื่อว่าเป็นพรรคที่ฐานและความพร้อมที่จะได้รับการเลือกตั้งมากที่สุด เพื่อที่จะเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลในวันข้างหน้า

ทุกอย่างดูเหมือนว่า ถูกระบุเป็น "เกมการเมือง" มาโดยตลอดความปั่นป่วนวาระหว่างพรรคประชาธิปัตย์กับพรรคพลังธรรม โดยเฉพาะในเรื่องปฏิบัติการตั้งคณะกรรมการรวบรวมและยกร่างรัฐธรรมนูญทำให้สถานการณ์ทางการเมืองเริ่มสั่นคลอน

ระเบิดเวลาที่ถูกโยนเข้ามาขัดจังหวะ ชาวคราวที่ถูกปล่อยออกมาเป็นระลอกๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรณีของนายวัฒนาจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะมองว่านั่นคือ เกมที่มุ่งเพื่อตีกันนักการเมืองฝ่ายค้านไม่ให้มีโอกาสเข้าร่วมรัฐบาล ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตามจากพรรครัฐบาลด้วยกันเอง

จากข้อมูลที่ยกมาเป็นตัวอย่างจะเห็นว่า ชาวดังกล่าวนั้นเป็นการสรุปเรื่องหรือสถานการณ์ของเรื่องออกมา โดยไม่มีการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องแต่อย่างใด ซึ่งจากตัวอย่าง ควรจะตามประเด็นความคิดเห็นของพรรคชาติไทยที่มีต่อช่าวนายวัฒนาหรือท่าทีของแกนนำพรรคชาติไทยต่อช่าวที่เกิดขึ้น

จากข้อมูลวิเคราะห์ได้ว่า การทำงานช่าวนายวัฒนาของสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ในการหาข้อมูลช่าวเพิ่มเติมมีน้อย ซึ่งการหาข้อมูลหรือสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องมาประกอบการรายงานช่าวจะต้องเสียค่าใช้จ่ายระดับหนึ่ง ตั้งแต่ตามตัวนักการเมืองที่เกี่ยวข้องหรือตามผู้ตกเป็นช่าวหรือผู้อื่นที่เกี่ยวข้องในช่าว

จึงวิเคราะห์ได้ว่า องค์กรอาจไม่หนุนการทำงานช่าวเพื่อติดตามประเด็นอย่างใกล้ชิด ซึ่งการติดตามประเด็นจากแหล่งอื่นต้องใช้นักช่าวจำนวนมากและเสียค่าใช้จ่ายระดับหนึ่ง

ดังนั้น กล่าวสรุปได้ว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจของสยามรัฐสภาที่วิจารณ์
ไม่สนับสนุนการทำงานข่าวสืบสวนจากกรณีข่าวนายวัฒนา

หลักไท

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาแล้วพบว่าข่าวนายวัฒนา จากหนังสือหลักไท
เป็นข่าวที่ทันกระแสและบางครั้งเป็นการคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า เช่น

หลักไทฉบับประจำวันที่ 9-16 ธ.ค. 2537

ถามว่าทำไมต้องเป็นนายวัฒนา อีศวเหม หากประมวลสภาพ
ความเป็นจริงทางการข่าวตลอด 1-2 เดือนที่ผ่านมา ถือได้ว่ากรณี
ของนายวัฒนา นั้นเป็นการยิงนก 2 ตัวด้วยกระสุนนัดเดียว

ประการหนึ่ง นายวัฒนา ถูกรายงานข่าวกรองระบุว่ามีส่วน
พัวพันกับร.ต.ฉลาด วรฉัตร แหล่งข่าวบางกระแสถึงกับยืนยันว่า
หน่วยข่าวด้านความมั่นคงดักฟังทางโทรศัพท์มือถือที่ร.ต.ฉลาด ใช้
ของลูกสาวเพื่อติดต่อไปยังนายวัฒนา อีศวเหม

ข่าวเบื้องต้นบอกว่า ร.ต.ฉลาด รับเงินจากนายวัฒนา
ไม่ต่ำกว่า 10 ล้านบาทเพื่อมาเคลื่อนไหวครั้งนี้

แต่ความเป็นจริงก็คือ ด้วยความเป็นคนใจกว้างของนายวัฒนา
ได้รับซื้อกิจการเดินเรือและเคเบิลทีวีของร.ต.ฉลาด ซึ่งกำลังชวดเซ

จากตัวอย่างจะเห็นว่า หลักไทมีการวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดจากตรวจ
เช็คข่าวหรือข้อมูลที่เกิดขึ้นเพื่อนำมาสนับสนุนเนื้อหา โดยมีวิธีเขียนว่า "แหล่งข่าว
บางกระแสถึงกับยืนยันว่า" การเขียนลักษณะนี้เป็นการเช็คข่าวเพื่อนำมาสนับสนุน
เนื้อหาที่เขียน การทำงานข่าวจะต้องใช้เวลาระดับหนึ่งในการติดตามข่าวจาก
แหล่งต่างๆซึ่งจะต้องใช้ค่าใช้จ่ายในการติดตามข่าวหรือข้อมูลจากหลายแห่ง
ซึ่งเป็นลักษณะเดียวกับที่หลักไทปฏิบัติมา

ดังนั้นจากข้อมูลวิเคราะห์ได้ว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านรายจ่ายขององค์กรหลักไทหนุ่่นการทำงานชาวสืบสวน หรือการหาข่าวในเชิงลึก และไม่เข้ามาเป็นอุปสรรคต่อการหาข่าวหรือรายงานข่าวนายวัฒนา

มติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงเนื้อหาข่าวนายวัฒนาจากหนังสือพิมพ์มติชนรายวันพบว่า เนื้อหาข่าวนายวัฒนาที่ลงในมติชนมีความกว้างมาจากแหล่งข่าวหลายแหล่ง และมีการติดตามประเด็นความคืบหน้าจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง นำมาประกอบการรายงานข่าวในการเขียนข่าวแต่ละชิ้น

ซึ่งลักษณะการรายงานข่าวเช่นนี้จำเป็นที่จะต้องให้ผู้สื่อข่าวหลายคนตามประเด็นที่เกี่ยวข้องจากแหล่งต่างมาประกอบการรายงาน จึงวิเคราะห์ได้ว่านโยบายขององค์กรสนับสนุนการทำงานข่าวได้ระดับหนึ่ง ซึ่งรวมถึงนโยบายด้านรายจ่ายที่ใช้ในการตามประเด็นข่าวจากแหล่งข่าวต่างๆด้วย ดังตัวอย่างข่าวต่อไปนี้

มติชนรายวันฉบับวันที่ 12 พย. 2537

อำนาจ-ทักษิณเดือนเต็มรอบคอบ

พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตรหัวหน้าพรรคพลังธรรมให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม กรณีการแต่งตั้งนายวัฒนา อัครวิกรม รองหัวหน้าพรรคชาติไทย ซึ่งถูกทางการสหรัฐระงับวีซ่าเข้าประเทศโดยกล่าวหาว่าพัวพันกับการค้ายาเสพติดว่า เป็นหน้าที่ของพรรคชาติไทยคงคัดรัฐมนตรีที่เหมาะสมมาเป็น แต่ต้องดูความเหมาะสม

นายอำนาจ วิรวรรมหัวหน้าพรรคชาติไทยกล่าวว่า รัฐบาลต่างประเทศมีสิทธิแสดงความคิดเห็น ขณะนี้แต่ละฝ่ายกำลังพิจารณา ถ้าสหรัฐไม่เสนอเงื่อนไขมาบังคับ ถือว่าเรื่องนี้เกินขอบเขต

พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ หัวหน้าพรรคความหวังใหม่
กล่าวว่าเรื่องของนายวัฒนา ยังไม่มีการพูดคุยกัน ถือเป็น
เรื่องของพรรคชาติไทย

นายมนตรี พงษ์พานิช หัวหน้าพรรคกิจสังคมกล่าวว่า
สหรัฐก้าวเข้าไทยมากเกินไป ต่อไปต้องแก้ไขรัฐธรรมนูญ
ว่า ใครที่ถูกกล่าวหาว่าพัวพันการค้ายาเสพติดไม่ต้องลง
เลือกตั้ง

จากข้อมูลผู้วิจัยเห็นว่า ในข่าวเดียวกันมีการสัมภาษณ์หรือตามข่าว
บุคคลที่เกี่ยวข้องหลายคน ทำให้ข่าวที่เกี่ยวข้องกับบุคคลจำนวนมากเช่น จาก
ข่าวมีการสัมภาษณ์ พล.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายอานวย วีรวรรณ
พล.อ. ชวลิต ยงใจยุทธ และนายมนตรี พงษ์พานิช เกี่ยวกับเรื่องนี้
ซึ่งในการทำงานจำเป็นจะต้องอาศัยนักข่าวหลายสายทำงานจึงจะได้ข้อมูล
จากหลายด้าน

ดังนั้นจากการศึกษาเนื้อหาข่าววิเคราะห์ได้ว่า องค์กรจะ
ต้องใช้งบประมาณในการเสริมกำลังคนเพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวที่ครบถ้วนและ
หลายด้าน นำมาประกอบการรายงานข่าว

จึงสรุปได้ว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านนโยบายรายจ่ายขององค์กร
มติชนสนับสนุนการสืบหาข่าวหรือรายงานข่าวนายวัฒนาได้ระดับหนึ่ง และทำให้ข่าวนาย
วัฒนามีองค์กรประกอบข่าวสืบสวนด้วย

ไทยรัฐ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาแล้วพบว่า ไทยรัฐลงข้อมูลเชิงลึกของข่าวนายวัฒนา
รวมทั้งข้อมูลเชิงกว้างที่เกี่ยวข้องกับบุคคลจำนวนมากและมีเอกสารประกอบการ
รายงานแม้ว่าข้อมูลนั้นจะมาจากต่างประเทศก็ตาม ผู้วิจัยมองว่า การทำงาน
จะต้องใช้นักข่าวหรือแหล่งข่าวจากหลายแหล่งรวมทั้งแหล่งข่าวจากต่างประเทศ

(ในกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสหรัฐ) เพื่อนำมารายงาน ซึ่งทางองค์กรจะต้องสนับสนุนงบประมาณทางด้านกำลังคนหรืองบรายจ่ายในการติดตามข่าวจากหลายแหล่งด้วย เช่น

ไทยรัฐ วันที่ 19 พย. 2537

โฆษกสหรัฐกลับล่าปฏิเสธเผยแพร่ข้อมูล

รายงานข่าวจากกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ระบุว่า นายนิโคลัส เบิร์นส์โฆษกกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐ ได้ออกมาแถลงปฏิเสธรายงานข่าวเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลหลักฐานหรือที่มาของการกล่าวหานักการเมืองไทยเกี่ยวกับคดีค้ายาเสพติด จนเป็นเหตุให้นักการเมืองหรือคนที่มีบทบาทเด่นของสังคมไทยบางคนไม่ได้รับอนุญาตวีซ่าเข้าสหรัฐ จะไม่เปิดเผยถึงการตัดสินใจงดวีซ่าเข้าสหรัฐว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่เจ้าหน้าที่รัฐบาลสหรัฐจะไม่เปิดเผยถึงการงดวีซ่าเข้าสหรัฐสำหรับบุคคลต่างๆต่อสาธารณชนและเป็นเรื่องปกติที่สหรัฐจะไม่บอกแจ้งข้อมูลที่มาของการตัดสินใจระงับวีซ่านี้

จากตัวอย่างที่ผู้วิจัยยกมาบางตอน ไม่เพียงรายงานข่าวจากแหล่งข่าวในประเทศเท่านั้นยังติดตามข้อมูลจากต่างประเทศด้วย

จึงกล่าวได้ว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจในเรื่องนโยบายรายจ่ายในการหาข่าวจากหลายแหล่งของไทยรัฐ สนับสนุนการทำงานข่าวสืบสวนนายวัฒนา และทำให้ข่าวมีองค์ประกอบข่าวสืบสวนอีกด้วย

กล่าวสรุปได้ว่าจากการศึกษาเนื้อหาข่าวนายวัฒนาทั้ง 4 ฉบับพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจขององค์กรทั้ง 4 สนับสนุนการทำงานข่าวสืบสวนจากกรณีข่าวนายวัฒนา

ปริบททางสังคมวัฒนธรรม

ปริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาหมายถึง ค่านิยมทางสังคมเกี่ยวกับระบบศักดินาในสังคมไทย เช่น ผู้น้อยต้องเชื่อฟังผู้ใหญ่ ข้าราชการราชการระดับล่างต้องเชื่อฟังระดับบน หรือค่านิยมที่ยึดถือกันเป็นประเพณี เกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ที่เกิดขึ้นระหว่างระบบราชการกับระบบการเมือง ค่านิยมเหล่านี้เข้ามาเป็นอุปสรรคต่อการทำงานข่าวหรือรายงานข่าวนายวัฒนาในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับหรือไม่

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวนายวัฒนาจากสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์แล้วพบว่า ถ้าเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องหรือต้องค้นหาข้อมูลจากหน่วยงานราชการ เช่น ปปส. หรือหน่วยงานตำรวจปราบปรามยาเสพติด ผู้เขียนจะหลีกเลี่ยงการนำเสนอข่าวโดยระบุชื่อแหล่งข่าว หรือจะเขียนเนื้อหาในเชิงสรุปเหตุการณ์เท่านั้น

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ฉบับประจำวันที่ 15-21 ต.ค. 2537

เรื่อง เปิดกฎหมายดีอีเอ ฟันวัฒนา - เสียเล็ก และ 17 สส.ไทย

หลังจากเดิมที่ปปส. ประสบปัญหาว่า ขบวนการค้ายาเสพติด ส่วนใหญ่กระทำผิดในเขตนอกประเทศจากการติดตามขบวนการนี้อย่างใกล้ชิด มีรายงานว่าปปส. พบเบาะแสสำคัญ โดยพบว่ามียู่ครั้งหนึ่งขบวนการลักลอบขนยาเสพติดผ่านท่าเรือกรุงเทพฯ

จากเบาะแสนี้เองให้ปปส. ชุดค้นเป็นการใหญ่ เพื่อหาพยานหลักฐานต่างๆมัดตัวผู้ที่เกี่ยวข้องให้ได้ หลังจากทีก่อนหน้านี้ถูกสับแหลกจากหลายฝ่ายเนื่องจากไม่สามารถทำอะไรสส. ผู้ทรงเกียรติหลายคนซึ่งมีชื่อพัวพันกับขบวนการค้ายาเสพติด

พร้อมกันนี้ปปส. ได้ประสานกับทางสหรัฐตลอดเวลา เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อหาหนทางการดำเนินการกับขบวนการนี้ให้ได้

จากข้อมูลดังกล่าว วิเคราะห์ได้ว่าการเขียนเรื่องเกี่ยวกับการทำงานด้านการปราบปรามยาเสพติดของปปส. ผู้เขียนน่าจะได้ข้อมูลมาจากปปส. โดยตรง ไม่เช่นนั้นก็ไม่สามารถทราบได้ว่า ปปส. ได้ดำเนินการเรื่องนี้ไปถึงไหนแล้ว แต่ผู้เขียนได้ระบุแหล่งที่มาคือปปส. แต่ไม่ระบุชื่อแหล่งข่าว

ทั้งนี้ผู้เขียนจะต้องมีข้าราชการปปส. ที่เป็นแหล่งข่าวให้ข้อมูลมาแต่ไม่ต้องการเปิดเผยชื่อเพราะกลัวว่าจะได้รับความเดือดร้อนถ้านักการเมืองผู้นั้นรู้ว่าใครจนกว่าจะได้ข้อมูลหลักฐานแน่นพอ ถึงจะเปิดเผยข่าวอย่างเป็นทางการ สาเหตุที่ข้าราชการปปส. ต้องกลัว เพราะนักการเมืองที่ร่วมชบวนการค้ายาเสพติดเหล่านั้นมีอิทธิพลทั้งทางด้านการเมืองและระดับท้องถิ่นมาก ถ้าให้ข่าวไปโดยไม่มีหลักฐานเพียงพอ นักการเมืองผู้นั้นอาจใช้อิทธิพลทางการเมืองกลั่นแกล้งข้าราชการ เพราะระบบงานราชการไทยยังอิงระบบงานทางการเมือง

ดังเช่น สังคมไทยที่ผ่านมา ถ้านักการเมืองขึ้นเป็นใหญ่หรือมีอำนาจทางการเมืองแล้ว เคยมีเรื่องไม่พอใจหรือบาดหมางกับข้าราชการคนใดเมื่อมีอำนาจก็จะใช้อำนาจกลั่นแกล้ง หรือโยกย้ายสับเปลี่ยนตำแหน่งข้าราชการผู้นั้น

ระบบอุปถัมภ์ระหว่างนักการเมืองกับระบบงานราชการเช่นนี้ มีผลให้ข้าราชการที่รู้ข้อมูลไม่กล้าเปิดเผยหรือไม่กล้าเปิดเผยตัวตน เพราะเกรงว่าจะได้รับความเดือดร้อนจากกลุ่มอำนาจทางการเมืองเหล่านั้น สิ่งเหล่านี้เป็นปรีบททางสังคมไทยที่เกิดขึ้นและมีผลต่อการหาข่าวหรือรายงานข่าวสืบสวนอย่างยิ่ง โดยเฉพาะข่าวนายวัฒนาที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอิทธิพลทางการเมือง

กล่าวสรุปว่า ปรีบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมในระบบอุปถัมภ์ เข้ามาเป็นอุปสรรคต่อการรายงานข่าวนายวัฒนาในสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ เพราะทำให้ข่าวขาดองค์ประกอบข่าวสืบสวน

หลักไท

จากการศึกษาเนื้อหาข่าว บทความ รายงานพิเศษ ของนายวัฒนาในหลักไท ผู้วิจัยพบเช่นเดียวกับสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์คือ เมื่อข่าวเข้าไปเกี่ยวข้องกับหน่วยงานราชการ ผู้เขียนไม่สามารถเขียนโดยระบุชื่อแหล่งข่าวได้

ซึ่งอาจกล่าวได้เช่นเดียวกับบทสรุปของสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ คือ ปรိบททางสังคมวัฒนธรรมค่านิยมในระบบราชการและระบบอุปถัมภ์ เข้ามาเป็นอุปสรรคต่อการหาข่าวหรือรายงานข่าวสืบสวนของนายวัฒนาในหลักไท

มติชนรายวัน

จากการศึกษาเนื้อหาข่าว บทความ รายงานพิเศษ นายวัฒนาในมติชนรายวันพบเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์และหลักไท คือ ถ้าเนื้อหาหรือข้อมูลที่ได้มาจากหน่วยงานปราบปรามยาเสพติดในเชิงเจาะลึก ผู้เขียนจะไม่ระบุชื่อแหล่งข่าว ใช้รูปแบบการอ้างอิงแหล่งข่าวจากสถาบันเท่านั้น

ซึ่งกล่าวได้เช่นเดียวกันว่า ปริบททางสังคมวัฒนธรรมในเรื่องระบบอุปถัมภ์ระหว่างระบบราชการกับระบบการเมือง เข้ามามีอิทธิพลต่อการทำงานข่าวสืบสวนของนายวัฒนาในมติชน

ไทยรัฐ

จากการศึกษาเนื้อหาข่าว บทความ และรายงานพิเศษของนายวัฒนาในไทยรัฐ ผู้วิจัยพบเช่นเดียวกันว่า ถ้าเป็นข่าวที่รายงานจากหน่วยงานราชการหรือข้อมูลที่ได้จากหน่วยงานราชการ ผู้เขียนจะไม่ระบุแหล่งที่มาของข่าวอย่างชัดเจนทั้งนี้เกรงว่า ผู้ให้ข่าวจะได้รับความเดือดร้อนจากกลุ่มอำนาจทางการเมือง

นั้นก็แสดงว่า ปริบททางสังคมและวัฒนธรรมเรื่องระบบอุปถัมภ์ระหว่างระบบการเมืองกับระบบราชการ เข้ามามีอิทธิพลต่อการนำเสนอข่าว นายวัฒนาของไทยรัฐด้วยเช่นเดียวกัน

สรุปได้ว่า จากการวิเคราะห์เนื้อหาในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับพบว่า
 ปรัชญาทางสังคมวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมและระบบอุปถัมภ์ระหว่างระบบ
 งานราชการกับระบบการเมืองเข้ามาเป็นอุปสรรคต่อการรายงานข่าวสืบสวน
 กรณีข่าวนายวัฒนา ทำให้ข่าวขาดองค์ประกอบด้านความลึกของข่าวสืบสวน

3 วิเคราะห์รูปแบบการนำเสนอ โดยจะศึกษาถึงลักษณะการรายงาน ข่าวสืบสวน การอ้างอิงแหล่งข่าว เอกสาร แจกมหรือประเด็นที่ เกิดขึ้น ความเกี่ยวข้องของข่าว

รูปแบบการนำเสนอ
 สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาแล้วพบว่า การลงข่าวเกี่ยวกับเรื่องนายวัฒนานั้น
 ผู้เขียนจะสรุปเรื่องหรือเหตุการณ์ให้ผู้อ่าน จะมีบางครั้งที่ได้ข้อมูลเชิงลึกมา
 แต่ที่ผู้เขียนก็ยังใช้การเขียนแบบเล่าเรื่องที่ไม่มีกรอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล เช่น

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ฉบับที่ 18-24 ธค. 2537

เรื่อง "สำรวจ ประเมิน สถานภาพ "วัฒนา" เหยื่อ การเมือง"

จุดแข็งอันกลายเป็นจุดอ่อนของนายวัฒนา อยู่ที่ความเป็นคนใจกว้าง
 เป็นคนใจนักเลง และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเพื่อนพ้องพี่น้องในแวดวงทาง
 การเมือง

การให้ความช่วยเหลือ ร.ต.ฉลาด วรฉัตร ทางธุรกิจคือตัวอย่างหนึ่ง
 เป็นการช่วยโดยไม่รู้ตัว ร.ต.ฉลาด จะไปอดข้าวประท้วง เรื่อง
 การแก้ไขรัฐธรรมนูญ

การเข้าไปซื้อกิจการโรงแรมของนักการเมืองผู้หนึ่งที่ถูกล่ามไหว่าว่ามี
 ส่วนพัวพันกับการค้ายาเสพติด นายทอง ศิริปรีชาพงษ์

ล้วนเป็นการแสดงความมีน้ำใจ โดยมีได้ตระหนักว่าเรื่องเหล่านี้
 จะกลายมาเป็นปัญหา กลายมาเป็นกระหัดรอบคอบถึงขั้นถูกขึ้นบัญชีดำห้ามเข้าสหรัฐ

และสภาพเหล่านี้ก็ถูกปฏิบัติทางการเมืองขยายผลกลายเป็นเกมทางการเมืองที่ลึกลับยากแก่การพิสูจน์

จากข้อมูล ความลึกของข่าวปรากฏลงไปในเรื่องหา คือ ได้ระบุถึงที่มาที่แท้จริงของเหตุการณ์ว่าทำไมวัฒนาถึงถูกสหรัฐขึ้นบัญชีดำ โดยที่ผู้เขียนมิได้อ้างหรือระบุที่มาของแหล่งข่าวหรือข้อมูลอย่างใด เป็นการเล่าเรื่องโดยผู้เขียนนำข้อมูลที่มีหรือค้นคว้าข้อมูลมาเรียบเรียงเพื่อให้เนื้อหามีความลึก ซึ่งเป็นรูปแบบการเขียนงานอย่างหนึ่งของสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

หลักไท

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาแล้วพบว่า การเลือกลงเรื่องของหลักไท จะมีการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยการสัมภาษณ์หรือหาจากแหล่งที่เกี่ยวข้อง แต่จะมีลักษณะการเขียนอ้างแหล่งที่มาจากสถาบันมากกว่าตัวบุคคล ซึ่งทำให้มองว่าความลึกหรือการเจาะข่าวนั้นมีความน่าเชื่อถือน้อยลง เพราะไม่สามารถระบุแหล่งที่มาของข่าวได้ เช่น

หลักไทฉบับประจำวันที่ 15-17 กย. 2537

หลังจาก"สายวัด"ที่มีพลตรีจำลอง ศรีเมืองเป็นหัวหน้าสามารถทำให้พรรคพลังธรรมมีมติสนับสนุนให้มีการเลื่อนพิจารณาญัตติของตั้งคณะกรรมการสามัญรวบรวมเรียบเรียงร่างรัฐธรรมนูญได้จนบรรลุเป้าหมายได้ระดับหนึ่งแล้ว ก็ได้เกิดการเคลื่อนไหวภายในพรรคพลังธรรมเพื่อผลักดันให้พล.ต.จำลอง ศรีเมือง กลับมาเป็นหัวหน้าพรรคของพรรคติดตามมาอีก

ความเคลื่อนไหวดังกล่าวที่เกิดขึ้น หลังจากที่กรรมการบริหารพรรคจำนวน 15 คน เช่นนายมานะ มหาสุวีระชัย นางสุดารัตน์ เกยุราพันธ์ ยื่นใบลาออกจากตำแหน่งต่อนายบุญชู โรจนเสถียร หัวหน้าพรรคเพื่อให้มีการจัดประชุมใหญ่วิสามัญขึ้นเพื่อเลือกหัวหน้าพรรคและคณะกรรมการบริหารพรรคคนใหม่

โดยมีการวางตำแหน่งหัวหน้าพรรคให้กับพล.ต.จำลอง ศรีเมือง
และตำแหน่งรองเลขาธิการพรรคให้กับนายแพทย์กระแส ชนะวงศ์

มติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาแล้วพบว่า การลงข่าวของมติชนเกี่ยวกับเรื่องใด
เรื่องหนึ่งนั้น จะต้องมี การลงการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นด้วยเพื่อ
ให้เนื้อหามีความหลากหลายหรือมีความลึกของข่าว ซึ่งบางครั้งผู้รายงานข่าว
อาจไม่มีโอกาสสัมภาษณ์ผู้ตกเป็นข่าวก็ตามแต่ก็ได้สัมภาษณ์บุคคลที่สนิทหรือพอจะรู้
เรื่องนั้น เช่น

มติชน วันที่ 8 กค. 2537

วุฒิสหรัรัฐยื่นไม่กระทบสัมพันธ์

เข้าวันเดียวกัน นายทอม ฮาร์กินส์วุฒิสมาชิกของ
สหรัฐอเมริกาทรงเดโมแครตและคณะเปิดแถลงข่าวที่โรงแรมรีเจนท์
เรื่องการเดินทางเยือนประเทศเวียดนามและไทย แต่สื่อมวลชน
ให้ความสนใจเรื่องโฆษกกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐออกมา
วิจารณ์การจัดตั้งรัฐบาลไทยว่า อาจมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ไทย
กับสหรัฐ หากมีสส.บางคนพัวพันการค้ายาเสพติดได้รับการแต่งตั้ง
อยู่ในคณะรัฐมนตรีด้วย

เวลาต่อมา นายวรัญชัย โชคชนะแกนนำกลุ่มพิทักษ์ผลประโยชน์
ประชาชนและพวกอีก 3 คนได้เดินทางมารวมตัวกันที่หน้าสถานเอกอัครราชทูต
สหรัฐอเมริกาทรงประจำประเทศไทย มีการเขียนป้ายสดๆร้อนๆให้รัฐบาล
สหรัฐแสดงหลักฐานที่โฆษกกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐยืนยันว่า
มีหลักฐานว่านักการเมืองไทยพัวพันการค้ายาเสพติด

ต่อมา นายวิลลี่ เอ วิลเลอร์ ผู้ช่วยทูตฝ่ายรักษาความมั่นคงของ
สถานทูตเป็นตัวแทนออกมาพบกับนายวรัญชัยและพวก โดยนายวรัญชัย
ได้ยื่นจดหมายถึงนายบิล คลินตัน ให้โฆษกกระทรวงการต่างประเทศ
ส่งหลักฐานมาภายใน 7 วัน

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า ชาวที่เกิเกิดขึ้นมีการสัมภาษณ์หรือนำข้อมูลจากบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลที่สนิทผู้ตกเป็นข่าวหรือนำข้อมูลการแถลงข่าวของบุคคลที่เกี่ยวข้องในข่าวมาลง เพื่อให้ข่าวมีความลึกหรือดูแน่นขึ้น เช่น ในข่าวมีการนำข้อมูลนายทอม ฮาร์กิน วุฒิสมาชิกสหรัฐอเมริกาพรรคเดโมแครตที่ได้เปิดเผยข่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้ นายวิลลี เอ วิลเลอร์ ผู้ช่วยทูตฝ่ายรักษาความมั่นคง นายวรัญชัย โชคชนะ คนสนิท นายวัฒนาประกอบข่าวเพื่อให้ข่าวนายวัฒนามีความลึก

ไทยรัฐ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาแล้วพบว่า การลงข่าวของไทยรัฐมีการลงข่าวทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องในข่าวและบุคคลที่อยู่ฝ่ายตรงข้ามเพื่อให้เนื้อหาแน่นครบถ้วนและมีมุมมองหลายด้านทำให้ข่าวมีความลึกมากขึ้น เช่น

ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 12 ธค. 2537

ยันมีสิทธิพูดถึงกรม.ไทย

เอเอฟพีรายงานว่า นายเบิร์นเพียงแต่กล่าวว่าย่าว่าข่าวสารรายงานที่ปรากฏไม่ตรงกับที่โฆษกกระทรวงการต่างประเทศได้มีการสื่อในที่ประชุมวันนั้น

นายเบิร์นกล่าวอีกว่า รัฐบาลสหรัฐมีสิทธิที่จะพูดถึงการจัดตั้งคณะรัฐมนตรีของต่างประเทศ เมื่อเกี่ยวกับปัญหาเสฟติดที่กำลังแพร่ระบาดมากขึ้นทั่วโลก และส่งผลกระทบต่อคนหนุ่มสาวทั้งของสหรัฐเองและประเทศอื่น

"เรามีพันธะที่ต้องต่อสู้กับปัญหาเสฟติดนี้ และเมื่อเราคิดว่ามีคนบางคนที่ถูกกล่าวหา อาจได้เป็นสมาชิกอาวุโสของรัฐบาลที่เป็นมิตร เราก็คิดว่าเป็นสิ่งที่สมเหตุสมผลที่จะได้ระบุถึงทรศนะของเรา"

รายงานข่าวจากพรรคชาติไทยแจ้งว่า ทันทที่เอกอัครราชทูตสหรัฐทราบการแถลงข่าวของนายเบิร์น ได้รับแจ้งให้นายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทยทราบถึงความไม่พอใจต่อท่าทีของนายเบิร์นว่าเป็นความคิดส่วนตัวและได้แจ้งให้ทราบว่าได้ติดต่อไปยังกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐทันที

นายสมิคร สุนทรเวชหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์กล่าวว่า
แต่ละประเทศมีอิสระมีเสรีภาพกันทั้งนั้น การที่สหรัฐออกมาแถลงกล่าวหา
เช่นนั้นแสดงว่ามีเบื้องหน้าเบื้องหลัง

จากข้อมูลจะพบว่า มีการนำข่าวจากเอเอฟพีมารายงาน หรือนำ
รายงานข่าวจากพรรคชาติไทย ซึ่งเป็นฝ่ายเดียวกับข่าวมาลง รวมทั้งนำจาก
ฝ่ายอื่นที่ไม่ใช่ฝ่ายเดียวกับพรรคชาติไทย คือนายสมิคร สุนทรเวชมาเลือกลงด้วย
แสดงให้เห็นว่าไทยรัฐมีรูปแบบการรายงานข่าวนายวัฒนาที่หลากหลาย

4. วิเคราะห์ความสำคัญของข่าว

ความสำคัญ ในความหมายแรกหมายถึง เนื้อหาข่าวที่เกิดขึ้นก่อให้เกิด
ผู้ตกเป็นข่าว เปลี่ยนแปลงสถานภาพหรือออกมาโต้ข่าวทางสื่อมวลชน

ส่วนความหมายที่สองหมายถึง ผู้รายงานข่าวให้ความสำคัญต่อข่าว
อย่างไร เช่น เลือกลงเป็นข่าวปกหรือข่าวแรกของในหน้าหนึ่ง

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวของนายวัฒนาจากสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์
จากรายงาน 12 ชิ้น บทความ 6 ชิ้น และรายงานพิเศษ 7 ชิ้น พบว่า
รายงานพิเศษถูกจัดไว้เป็นข่าวปกจำนวน 5 ชิ้น รายงานข่าว 8 ชิ้น นอกนั้นถูกจัด
ไว้ตามหน้าเฉพาะของงานแต่ละชิ้น ดังตัวอย่างที่สยามรัฐฯ ได้ยกมาเป็นรายงาน
หน้าปกของหนังสือ

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ฉบับประจำวันที่ 15-22 กค. 2537

ปัญหาข้อเท็จจริงระหว่างนายวัฒนา กับหน่วยปราบปรามยาเสพติด
ของสหรัฐ เป็นเรื่องที่ต้องรอกการพิสูจน์

ไม่ว่าจะด้วยการฟ้องร้องหรือการแถลงแจกแจงจากสหรัฐตามคำขอ
ของกระทรวงการต่างประเทศ

แต่ปมสำคัญที่ทำให้เรื่องนายวัฒนามีสีสันเป็นเรื่องของเกมการเมือง
ชั้นมาก เนื่องจากจังหวะเวลาในการปล่อยข่าวนี้

ทำให้ผลสะท้อนไม่เพียงตกอยู่กับนายวัฒนา ในฐานะผู้ถูกกล่าวหา
ในข้อหาร้ายแรงที่สุดในข้อหาหนึ่งสำหรับประชาคมโลกยุคนี้เท่านั้น

แถลงการณ์ของนายวัฒนาเมื่อวันที่ 5 กค. ตั้งข้อสังเกตต่อเงื่อนไข
ทางการเมืองที่แฝงอยู่ในเรื่องดังนี้

1. นับตั้งแต่พรรคชาติไทยมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งผู้นำของพรรค
ได้มีการพยายามระบุข้อมูลเพื่อหาจุดเกี่ยวพันระหว่างสส.ไทย โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งที่สังกัดพรรคฝ่ายค้านกับการมีส่วนค้ายาเสพติด

2. แทบทุกครั้งที่มิแหล่งข่าวจากภายนอกเปิดเผยถึงเรื่องดังกล่าว
ก็จะมีการแถลงข้อมูลสนับสนุนจากสำนักข่าวอเมริกันและบุคคลที่ไม่ยอม
เปิดเผยตัวจากสถานทูตสหรัฐหรือสำนักข่าวสารออเมริกัน โดยแสดง
รายละเอียดอย่างฉับพลันก่อให้เกิดแง่คิดว่ามีส่วนเกี่ยวพันระหว่าง
แหล่งข่าวภายนอกกับแหล่งข่าวภายใน

สรุปได้ว่าสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ได้ให้ความสำคัญต่อข่าวนายวัฒนา
ระดับหนึ่ง

หลักไท

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวนายวัฒนา จากหนังสือหลักไทจากรายงาน
12 ชั้นบทความ 5 ชั้นและรายงานพิเศษ 3 ชั้น พบว่าเนื้อหารายงานข่าว
จำนวน 10 ชั้น รายงานพิเศษ 3 ชั้น ถูกจัดไว้เป็นข่าวปก ส่วนชั้นอื่นถูกจัดไว้

ตามหน้าเฉพาะของงานนั้น ดังตัวอย่างที่หลักไทนนำมาเขียนเป็นรายงานหน้าปกของหนังสือ

หลักไทนฉบับประจำวันที่ 21-27 กย. 2537

ชุมข่าวจากพรรคชาติไทยรายงานมาว่า นายวัฒนา ได้ยื่นฟ้องสำนักข่าวรอยเตอร์ เป็นจำเลยที่ 1 ผู้อำนวยการสำนักข่าวรอยเตอร์เป็นจำเลยที่ 2 ฐานละเมิด เพราะได้ลงข่าวว่านายวัฒนาค้ายาเสพติด ในช่วงนั้นระบุว่า ได้รับการเปิดเผยจากน.ต. ประสงค์ สุ่นศิริรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ว่านายวัฒนาพัวพันกับการค้ายาเสพติดมานานกว่า 20 ปี ซึ่งทำให้เกิดความเสียหาย พร้อมกันนั้นยังได้เรียกค่าเสียหายประมาณ 500 ล้านบาท

ทั้งนี้ชุมข่าวยังบอกต่อว่า นายวัฒนาได้ดำเนินการฟ้องร้องทุกคนที่ให้ข่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้ไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงระดับไหนก็ตาม

กล่าวสรุปว่าผู้สื่อข่าวหลักไทนให้ความสำคัญต่อข่าวนายวัฒนา
ระดับหนึ่ง

มติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวนายวัฒนาจากข่าวจำนวน 20 ชิ้นบทความ 4 ชิ้นรายงานพิเศษ 6 ชิ้น พบว่า ผู้รายงานได้จัดข่าวทั้งหมดไว้หน้าแรก ส่วนข่าวหนึ่งของหน้าแรกมี 13 ชิ้น นอกนั้นเป็นข่าวที่สองและสาม ส่วนบทความและรายงานพิเศษถูกจัดไว้หน้าที่สองซึ่งเป็นหน้าที่จัดไว้เฉพาะ ดังเช่นข่าวที่ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างว่ามติชนจัดไว้เป็นข่าวต่อหน้าหนึ่ง

มติชน ประจำวันที่ 15 กย. 2537

ฟ้องรอยเตอร์เรียกพันล.

เมื่อวันที่ 14 กันยายนที่ศาลแพ่ง นายวัฒนา อิศวเหม หัวหน้าพรรคชาติไทยเป็นโจทก์ยื่นฟ้องสำนักข่าวรอยเตอร์เป็นจำเลยที่ 1 และผู้อำนวยการสำนักข่าวรอยเตอร์เป็นจำเลยที่ 2 ฐานละเมิดเนื่องจากแถลงข่าวว่านายวัฒนาค้ายาเสพติด

คำฟ้องระบุว่า เมื่อเดือนกรกฎาคม จำเลยลงข่าวมีใจความกล่าวหาว่าโจทก์มีส่วนพัวพันกับการค้ายาเสพติดมา 20 ปี ซึ่งไม่เป็นความจริงแต่อย่างใด ทำให้โจทก์เสื่อมเสีย ธุรกิจน้ำมัน บริษัทรถยนต์และอื่นๆอีกมาก ได้รับความเสียหายไม่มีใครมาค้าขาย ต้องเรียกค่าเสียหาย 500 ล้านบาท

ไทยรัฐ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวนายวัฒนาจากข่าว 20 ชิ้น บทความ 3 ชิ้น และรายงาน 2 ชิ้นพบว่า ไทยรัฐให้ข่าวทั้งหมดลงในหน้าแรก ซึ่งเป็นข่าวหนึ่งจำนวน 13 ชิ้น นอกนั้นเป็นข่าวที่สองและสาม ส่วนบทความและรายงานพิเศษ ถูกจัดไว้ในหน้าที่สาม ดังเช่นข่าวที่ยกตัวอย่างนี้ ไทยรัฐจัดไว้เป็นข่าวต่อหน้าหนึ่ง

ไทยรัฐฉบับวันที่ 17 ตค. 2537

นัดชี้ชะตา"วัฒนา"ฟ้อง"ประสงค์"30 กย.

เมื่อวันที่ 30 กันยายนที่ศาลอาญาได้พิจารณาไต่สวนมูลฟ้องในคดีนายวัฒนา อิศวเหม รองหัวหน้าพรรคชาติไทยเป็นโจทก์ยื่นฟ้อง น.ต.ประสงค์ สุ่นศิริ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นจำเลยในข้อหาหมิ่นประมาท กรณีที่ น.ต.ประสงค์ มีข้อมูลจากสหรัฐว่านายวัฒนามีส่วนพัวพันการค้ายาเสพติดแล้วนำมาเปิดเผยในที่ประชุมลับในสภาฯ

ผู้สื่อข่าวได้รายงานว่่า หลังจากนั้นศาลได้นัดฟังคำสั่งว่่า
จะมีมูลรับฟ้องไว้พิจารณาหรือไม่ในวันที่ 30 กย.นี้ ถ้าหากคดีมีมูล
น.ต.ประสงค์ ก็จะถูกเป็นจำเลย

5. ผลกระทบของเนื้อหาข่าว

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

จากการศึกษาเนื้อหาข่าวนายวัฒนา ในสยามรัฐผู้วิจัยพบ
พบว่า มีเนื้อหาที่ผู้ตกเป็นข่าวออกมาโต้กระทบข่าวที่เกิดขึ้นในหนังสือ ดังนี้

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ฉบับประจำวันที่ 15-22 กค.2537

ปัญหาข้อเท็จจริงระหว่างนายวัฒนา กับหน่วยปราบปรามยาเสพติด
ของสหรัฐ เป็นเรื่องที่ต้องรอการพิสูจน์

ไม่ว่าจะด้วยการฟ้องร้องหรือการแถลงแจจแจงจากสหรัฐตามคำขอ
ของกระทรวงการต่างประเทศ

แต่ปมสำคัญที่ทำให้เรื่องนายวัฒนามีสี่สิ้นเป็นเรื่องของเกมการเมือง
ขึ้นมาก เนื่องจากจังหวะเวลาในการปล่อยข่าวนี้

ทำให้ผลสะท้อนไม่เพียงตกอยู่กับนายวัฒนา ในฐานะผู้ถูกกล่าวหา
ในข้อหาร้ายแรงที่สุดในข้อหาหนึ่งสำหรับประชาคมโลกยุคนี้เท่านั้น

แถลงการณ์ของนายวัฒนาเมื่อวันที่ 5 กค.ตั้งข้อสังเกตต่อเงื่อนไข
ทางการเมืองที่แฝงอยู่ในเรื่องดังนี้

1. นับตั้งแต่พรรคชาติไทยมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งผู้นำของพรรค
ได้มีการพยายามระบุข้อมูลเพื่อหาจุดเกี่ยวพันระหว่างสส.ไทย โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งที่สังกัดพรรคฝ่ายค้านกับการมีส่วนค้ายาเสพติด

2. แทบทุกครั้งที่มิแหล่งข่าวจากภายนอกเปิดเผยถึงเรื่องดังกล่าว
ก็จะมีการแถลงข้อมูลสนับสนุนจากสำนักข่าวอเมริกันและบุคคลที่ไม่ยอม
เปิดเผยตัวจากสถานทูตสหรัฐหรือสำนักข่าวสารออเมริกัน โดยแสดง

รายละเอียดอย่างฉับพลันก่อให้เกิดแง่คิดว่ามีส่วนเกี่ยวพันระหว่าง
แหล่งข่าวภายนอกกับแหล่งข่าวภายใน

จากข้อมูลมีการระบุว่าผู้ตกเป็นข่าวคือนายวัฒนาได้ออกมาโต้กระทบบข่าว
เมื่อวันที่ 5 กค. ที่ผ่านมา การออกมาโต้กระทบบข่าวที่เกิดขึ้นต่อท่าทีของข่าวและ
ช่วงระยะเวลาที่เกิดเหตุการณ์ข่าว

สรุปได้ว่าสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ได้ให้ความสำคัญต่อข่าวนายวัฒนา
ระดับหนึ่ง ส่วนเนื้อหาพบการโต้กระทบบในสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

หลักไท

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวนายวัฒนา จากหนังสือหลักไทแล้วพบว่า
หลักไทลงเนื้อหาข่าวในเชิงโต้กระทบบของผู้ตกเป็นข่าว ดังตัวอย่างที่ผู้วิจัย
ได้ยกมาประกอบ

หลักไทฉบับประจำวันที่ 21-27 กย. 2537

ขุมข่าวจากพรรคชาติไทยรายงานมาว่า นายวัฒนา ได้ยื่นฟ้องสำนัก
ข่าวรอยเตอร์ เป็นจำเลยที่ 1 ผู้อำนวยการสำนักข่าวรอยเตอร์เป็นจำเลยที่ 2
ฐานละเมิด เพราะได้ลงข่าวว่านายวัฒนาค้ายาเสพติด ในข่าวนั้นระบุว่า ได้รับความ
เปิดเผยจากน.ต. ประสงค์ สุ่นศิริรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
ว่านายวัฒนาพัวพันกับการค้ายาเสพติดมานานกว่า 20 ปี ซึ่งทำให้เกิด
ความเสียหาย พร้อมกันนั้นยังได้เรียกค่าเสียหายประมาณ 500 ล้านบาท

ทั้งนี้ขุมข่าวยังบอกต่อว่า นายวัฒนาได้ดำเนินการฟ้องร้องทุกคนที่ให้
ข่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้ไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงระดับไหนก็ตาม

จากข้อมูลแม้ว่าจะไม่เป็นการโต้กระทบบของผู้ตกเป็นข่าวโดยตรงแต่เป็น
การรายงานข่าวโดยไม่ระบุชื่อแหล่งข่าวมีเนื้อหาว่า ผู้ตกเป็นข่าวได้ออกมา
เคลื่อนไหวต่อข่าวที่เกิดขึ้นด้วยการยื่นฟ้องบุคคลที่กล่าวหาเพื่อแสดงความบริสุทธิ์
ของตนเอง

กล่าวสรุปว่า ผู้สื่อข่าวให้ความสำคัญต่อข่าวนายวัฒนา ส่วนเนื้อหาหลักไท
ได้ลงเนื้อหาข่าวการโต้กระทบของแหล่งข่าวแสดงให้เห็นว่าข่าวนี้มีผลกระทบต่อ
ผู้ตกเป็นข่าว

มติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวนายวัฒนาพบว่า มีเนื้อหาการโต้
กระทบของผู้ตกเป็นข่าว มติชนได้ลงเนื้อหาโต้กระทบต่อข่าวที่เกิดขึ้นผ่าน
สื่อมวลชนทั้งในรูปการให้สัมภาษณ์หรือในรูปการออกมาปฏิเสธข่าวและการออกมา
ให้ข่าวว่า ได้ยื่นดำเนินการฟ้องร้องผู้ที่กล่าวหา เช่น

มติชน ประจำวันที่ 15 กย. 2537

ฟ้องรอยเตอร์เรียกพินล.

เมื่อวันที่ 14 กันยายนที่ศาลแพ่ง นายวัฒนา อัครเวม
หัวหน้าพรรคชาติไทยเป็นโจทก์ยื่นฟ้องสำนักข่าวรอยเตอร์เป็นจำเลยที่ 1
และผู้อำนวยการสำนักข่าวรอยเตอร์เป็นจำเลยที่ 2 ฐานละเมิดเนื่องจาก
แถลงข่าวว่านายวัฒนาค้ายาเสพติด

คำฟ้องระบุว่า เมื่อเดือนกรกฎาคม จำเลยลงข่าวมีใจความกล่าวหา
ว่าโจทก์มีส่วนพัวพันกับการค้ายาเสพติดมา 20 ปี ซึ่งไม่เป็นความจริงแต่
อย่างไรก็ตาม ทำให้โจทก์เสื่อมเสีย ธุรกิจน้ำมัน บริษัทรถยนต์และอื่นๆอีกมาก
ได้รับความเสียหายไม่มีใครมาค้าขาย ต้องเรียกค่าเสียหาย 500 ล้านบาท

จากข้อมูลจะพบว่า นายวัฒนาผู้ตกเป็นข่าวได้ดำเนินการ
ฟ้องร้องสำนักข่าวรอยเตอร์และผู้อำนวยการในฐานะที่ลงข่าวว่าตนค้ายาเสพติด
ข้อมูลนี้ถือว่าผู้ตกเป็นข่าวโต้กระทบข่าวผ่านสื่อมวลชนได้ระดับหนึ่ง

สรุปได้ว่า มติชนให้ความสำคัญต่อข่าวนายวัฒนา และเนื้อหาข่าว
มีการโต้กระทบจากผู้ตกเป็นข่าวแสดงว่าเนื้อหาข่าวมีผลกระทบ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวนายวัฒนาพบว่าไทยรัฐได้ลงข่าว นายวัฒนาได้ออกมาตอบโต้ข่าวที่เกิดขึ้นเป็นการฟ้องร้องต่อบุคคลหรือองค์กร ที่กล่าวหาว่าตนเองค้ายาเสพติดเช่นข่าวนายวัฒนาฟ้อง น.ต. ประสงค์ สุ่นศิริ และผู้อำนวยการสำนักข่าวสารออเมริกัน และเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ไทยรัฐฉบับวันที่ 17 ต.ค. 2537

นัดชี้ชะตา "วัฒนา" ฟ้อง "ประสงค์" 30 กย.

เมื่อวันที่ 30 กันยายนที่ศาลอาญาได้พิจารณาไต่สวนมูลฟ้อง ในคดีนายวัฒนา อัครวิทย์ รองหัวหน้าพรรคชาติไทยเป็นโจทก์ยื่นฟ้อง น.ต. ประสงค์ สุ่นศิริ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นจำเลย ในข้อหาหมิ่นประมาท กรณีที่ น.ต. ประสงค์ มีข้อมูลจากสหรัฐว่านายวัฒนา มีส่วนพัวพันการค้ายาเสพติดแล้วนำมาเปิดเผยในที่ประชุมลับในสภาฯ

ผู้สื่อข่าวได้รายงานว่า หลังจากนั้นศาลได้นัดฟังคำสั่งว่าจะมีมูลรับฟ้องไว้พิจารณาหรือไม่ในวันที่ 30 กย. นี้ ถ้าหากคดีมีมูล น.ต. ประสงค์ ก็จะต้องเป็นจำเลย

สรุปได้ว่า เนื้อหาข่าวนายวัฒนาในไทยรัฐมีการโต้กระทบของผู้ตกเป็นข่าว และไทยรัฐได้ให้ความสำคัญต่อข่าวนายวัฒนามาก

กล่าวสรุปได้ว่า จากการวิเคราะห์เนื้อหาทั้ง 4 ฉบับ ได้ให้ความสำคัญต่อข่าวนายวัฒนาและเนื้อหาข่าวมีข้อมูลการโต้กระทบของผู้ตกเป็นข่าวแสดงให้เห็นว่าข่าวนายวัฒนามีองค์ประกอบข่าวสืบสวน

6. วิเคราะห์วิธีรายงานข่าว

6.1 วิธีการอ้างแหล่งข่าว

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการอ้างแหล่งข่าวพบว่า สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ จะใช้การอ้างแหล่งข่าวไม่ระบุชื่อ หรืออาจกล่าวเป็นภาพรวมทางการเมือง เช่น นักสังเกตการณ์ทางการเมืองมองว่า... หรือไม่ก็อ้างแหล่งข่าวจากสถาบัน เช่น แหล่งข่าวจากวงการทหารแจ้งว่า... ซึ่งวิธีการอ้างแหล่งข่าวชนิดนี้ผู้วิจัย มองว่า ผู้เขียนต้องการรักษาแหล่งข่าวไว้ไม่ให้ได้รับความเดือดร้อนหลังจากให้ ข้อมูลแล้ว

หลักไท

ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการอ้างแหล่งข่าวของหลักไทพบว่าวิธีการอ้าง แหล่งข่าวชนิดไม่ระบุชื่อ เช่น ใช้คำว่า "ชมข่าว" จากสถาบันใดสถาบันหนึ่งที่เกี่ยว ข้องกับเนื้อหาข่าว แทนการระบุชื่อแหล่งข่าว เช่น ชมข่าวจากพรรคชาติไทย เปิดเผยว่า ชมข่าวจากสายทหารเปิดเผยว่าเป็นต้น

มติชนรายวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการอ้างแหล่งข่าวจากข่าวนายวัฒนาพบว่า มติชนมีวิธีการอ้างแหล่งข่าวชนิดระบุชื่อและไม่ระบุชื่อ ส่วนเนื้อหาที่ผู้รายงาน สามารถระบุชื่อได้จะเกี่ยวข้องกับความคิดเห็น แต่ถ้าเป็นข้อมูลเชิงลึกก็จะอ้าง แหล่งข่าวไม่ระบุชื่อ หรือรายงานข่าวจากแหล่งข่าวที่เป็นสำนักข่าวต่างประเทศ ทั้งนี้ผู้วิจัยมองว่า การอ้างอิงข้อมูลที่มาจากสำนักข่าวต่างประเทศจะทำให้ ข้อมูลน่าเชื่อถือมากขึ้น เช่น

มติชนฉบับวันที่ 17 กค. 2537

สำนักงานเอเอฟพีและรอยเตอร์รายงานจากกรุงวอชิงตัน เมืองหลวงของสหรัฐ เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคมนี้ ตามเวลาที่ท้องถิ่นหรือประมาณ เข้าตรูตามเวลาไทย ว่ากระทรวงการต่างประเทศสหรัฐ โดยนายนิโคลัส เบิร์นส์ โฆษกประจำกระทรวงแถลงยืนยันซ้ำอีกครั้ง เกี่ยวกับที่มาของการตัดสินใจปฏิเสธวีซ่าเข้าสหรัฐแก่บุคคลต่างๆ เพราะทางการมีหลักฐานมากพอที่จะ เชื่อถือได้

สำนักข่าวเอเอฟพีรายงานด้วยว่า นายเบิร์นส์ ยังยืนยันว่าได้ตอบ คำถามผู้สื่อข่าวในที่ประชุมแถลงข่าวเมื่อวานนี้ไปแล้วว่าการแต่งตั้งบุคคลที่ ต้องสงสัยพัวพันการค้ายาเสพติด เข้าร่วมคณะรัฐบาลชุดใหม่ของไทยจะทำให้ กระเทือนต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหรัฐ

จากข่าวจะเห็นว่า ไทยรัฐอ้างอิงข้อมูลจากสำนักงานรอย เตอร์และเอเอฟพีเกี่ยวกับความคืบหน้าประเด็นนายวัฒนาค้ายาเสพติด ซึ่งข้อมูล ที่รายงานมาจากสำนักข่าวต่างประเทศจะมีความน่าเชื่อถือระดับหนึ่ง

ไทยรัฐ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาข่าวนายวัฒนาจากไทยรัฐพบว่ามีวิธีการอ้าง แหล่งข่าวชนิดระบุชื่อและไม่ระบุชื่อ หรือการรายงานข่าวข่าวจากสถาบันที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น หรือใช้รูปแบบให้ผู้สื่อข่าวรายงานสถานการณ์ เช่น ผู้สื่อข่าว รายงานว่า...

กล่าวสรุปได้ว่าการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวนายวัฒนาในเรื่องรูปแบบ การอ้างแหล่งข่าวพบว่า ทั้ง 4 ฉบับมีทั้งการอ้างแหล่งข่าวระบุชื่อและไม่ระบุชื่อ กรณีที่ไม่ระบุชื่อจะเป็นการอ้างแหล่งข่าวจากสถาบันที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา

6.2 การคาดเดาเหตุการณ์และการหยิบยกประเด็น

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

ผู้วิจัยพบว่า ผู้เขียนจะนำประเด็นที่เกี่ยวข้องมาเขียนให้เป็นเหตุและผล หรือพยายามเชื่อมโยงความสัมพันธ์เพื่อให้ผู้อ่านมองเห็นความสัมพันธ์ของเหตุการณ์หรือมองเห็นภาพการเคลื่อนไหวของผู้ที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ยังพบว่า แนวการเขียนเพื่อคาดเดาเหตุการณ์ผู้เขียนจะไม่พยายามเจาะจงบุคคลถ้าไม่มีหลักฐานอ้างอิงคือ จะให้ผู้อ่านได้วิเคราะห์เหตุการณ์เองหลังจากได้ชี้ประเด็นในการเขียนไปแล้วดังตัวอย่างต่อไปนี้

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ฉบับประจำวันที่ 13-19 มิ.ย. 2537

พรรคชาติไทยระบุว่า การเปิดโปงนับตั้งแต่ กรณีของนายทงจนกระทั่งมาถึงกรณีนายวัฒนา นั้นเป็น "เกมการเมือง" ที่มุ่งหวังทำลายล้างพรรคชาติไทย โดยเฉพาะตัวของนายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคซึ่งรับหน้าที่เป็นผู้นำพรรคฝ่ายค้านร่วม เพราะนอกจากนายบรรหาร จะเป็นแคนดิเดตในตำแหน่งรัฐบาลในอนาคตแล้ว พรรคชาติไทยยังได้ชื่อว่าเป็นพรรคที่มีฐานความพร้อมที่จะได้รับเลือกตั้งมากที่สุด เพื่อที่จะได้เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลในวันข้างหน้า

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนพยายามจะบอกให้ผู้อ่านทราบว่า จากข่าวที่กล่าวว่่านักการเมืองสังกัดพรรคชาติไทยค้ายาเสพติดนั้นเป็นเรื่องของเกมการเมือง แต่ไม่ได้ระบุว่าใครเป็นผู้เล่นเกมเพื่อทำลายชื่อเสียงพรรคชาติไทยโดยตรง เพียงบอกถึงเหตุผลของการเปิดเกมครั้งนี้

ผู้วิจัยมองว่า รูปแบบการเขียนที่ไม่เจาะจงหรือระบุความผิดกรณีไม่มีหลักฐานอ้างอิงประกอบการเขียน ผู้เขียนจะนิยมให้เหตุผลแก่ผู้อ่านได้วิเคราะห์สถานการณ์เอง จัดได้ว่าเป็นรูปแบบการเขียนในเชิงคาดเดาเหตุการณ์แต่ให้ผู้อ่านเป็นผู้คาดเดาเหตุการณ์จากเนื้อหา

หลักไต่

รูปแบบการเขียนของหลักไต่จะนิยมใช้การคาดเดาสถานการณ์ว่าเหตุการณ์เหล่านั้นเกิดขึ้นได้เพราะเหตุใด โดยจะสรุปเรื่องที่เกิดขึ้นแล้วหยิบยกประเด็นข่าวที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงเนื้อหา

หลักไต่

หลังจาก "สายวัด" สามารถทำให้พรรคพลังธรรมมีมติสนับสนุนให้มีการเลื่อนพิจารณาตัดสิทธิของตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญรวบรวมเรียบเรียงร่างรัฐธรรมนูญได้จนบรรลุเป้าหมายในระดับหนึ่งแล้ว ก็ได้มีการเคลื่อนไหวในพรรคพลังธรรมให้พลตรี จำลอง กลับมาเป็นหัวหน้าพรรคอีก

พร้อมกันนั้นก็ได้มีการจัดการบริหารพรรคขึ้นในเวลาออกต่อ นายบุญชู หัวหน้าพรรค และในการประชุมครั้งนี้ได้มีการวางตัวหัวหน้าพรรคคนใหม่แล้ว

จากข้อมูลจะเห็นว่า ผู้เขียนพยายามจะชี้ให้เห็นถึงความเคลื่อนไหวของพรรคพลังธรรมต่อสถานการณ์ทางการเมือง ที่มีข่าวว่าจะดึงพลังธรรมออกแล้วนำพรรคชาติไทยมาร่วม พลังธรรมก็เคลื่อนไหวพร้อมกับเกิดการสั่นคลอนภายในพรรคเอง ผู้เขียนพยายามจะชี้ให้เห็นว่า สถานการณ์ทางการเมืองที่ตกอยู่ในสภาพแย่งชิงอำนาจทำให้เกิดเหตุการณ์ข่าวนายวัฒนาขึ้นเพื่อดีสเครดิตทางการเมือง โดยการหยิบประเด็นพลังธรรมเข้ามาเชื่อมโยงเหตุการณ์ให้ผู้อ่านได้ตัดสินใจถึงที่มาของเหตุการณ์ข่าวนายวัฒนา

มติชนรายวัน

รูปแบบการเขียนของมติชนซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์รายวันนั้น จะไม่เขียนข่าวในเชิงคาดเดาเหตุการณ์เป็นเพียงการรายงานข่าวที่เกิดขึ้นเท่านั้น ซึ่งถ้าจะมีการเขียนเชิงคาดเดาเหตุการณ์ ผู้เขียนก็นำมาเขียนลงเป็นบทความหรือรายงานแทน

ส่วนการหยิบยกประเด็น มติชนจะนำประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาข่าวมาประกอบหรือต่อข่าวนั้นเสมอ

มติชนฉบับวันที่ 7 กค. 2537

สำนักงานเอเอฟพีและรอยเตอร์รายงานจากกรุงวอชิงตัน เมืองหลวงของสหรัฐ เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคมนี้ ตามเวลาที่ท้องถิ่นหรือประมาณเช้าตรู่ตามเวลาไทย ว่ากระทรวงการต่างประเทศสหรัฐ โดยนายนิโคลัส เบิร์นส์ โฆษกประจำกระทรวงแถลงยืนยันซ้ำอีกครั้ง เกี่ยวกับที่มาของการตัดสินใจปฏิเสธวีซ่าเข้าสหรัฐแก่บุคคลต่างๆ เพราะทางการมีหลักฐานมากพอที่จะเชื่อถือได้

สำนักข่าวเอเอฟพีรายงานด้วยว่า นายเบิร์นส์ ยังยืนยันว่าได้ตอบคำถามผู้สื่อข่าวในที่ประชุมแถลงข่าวเมื่อวานนี้ไปแล้วที่ว่า การแต่งตั้งบุคคลที่ต้องสงสัยพัวพันการค้ายาเสพติด เข้าร่วมคณะรัฐบาลชุดใหม่ของไทยจะทำให้กระเทือนต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหรัฐ

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนพยายามรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นความเคลื่อนไหวของสหรัฐต่อข่าวนายวัฒนาซึ่งเป็นการนำประเด็นที่ได้มาจากสำนักข่าวต่างประเทศมาประกอบการรายงานข่าวนายวัฒนา

ไทยรัฐ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาแล้วพบว่า ลักษณะการเขียนในเชิงคาดเดาเหตุการณ์ของไทยรัฐนั้นจะออกมาในรูปของบทความและรายงานพิเศษเท่านั้น และมีการหยิบยกประเด็นที่เกี่ยวข้องมาประกอบการรายงาน ส่วนข่าวก็จะเป็นเพียงการนำเสนอและมีการนำประเด็นที่เกี่ยวข้องมาประกอบการรายงานด้วย

ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 8 พย. 2537

นายสุวิทย์ สิมะกุล อธิบดีกรมสารนิเทศกระทรวงการต่างประเทศกล่าวว่า หากสหรัฐมีหลักฐานอย่างแท้จริงก็ให้ส่งมา รัฐบาลไทยจะดำเนินการอย่างแน่นอน ใครก็ตามที่กระทำผิดจะต้องถูกดำเนินการ ไทยมีกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทั้งนี้โฆษกกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐมีสิทธิพูดได้ เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาทั่วโลกแต่ไทยก็มีสิทธิพูดเช่นกัน เมื่อเป็นเรื่องที่เข้ามายุ่งเกี่ยวกับกิจการภายในประเทศ

แหล่งข่าวจากกระทรวงการต่างประเทศเปิดเผยถึงการขอข้อมูลจากฝ่ายสหรัฐว่า คงเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้คือปปส. โดยจะขอไปยังสำนักงานปราบปรามยาเสพติดของสหรัฐ เพื่อนำหลักฐานดังกล่าวมาดำเนินการกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

นายวัฒนา อัครเวม รองหัวหน้าพรรคชาติไทย สส. จ. สมุทรปราการ กล่าวว่า เวลานี้ นายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีได้ตั้งคณะ

นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศกล่าวว่า ยังไม่เห็นข้อมูลที่ออกมา อย่างไรก็ตาม ใครที่เข้ามาเป็นรัฐบาลจะต้องฟังความเห็นจากต่างประเทศ เพราะว่าถ้ามีอะไรกระทบถึงความสัมพันธ์จะได้ทราบ ถ้ายืนยันจะตั้งรัฐบาลก็ได้

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้เขียนได้นำข้อมูลที่ผู้สื่อข่าวได้ไปสัมภาษณ์จากแหล่งข่าวอื่นมาประกอบข่าวนายวัฒนา ทำให้การนำประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องมา

เขียนลง ดูข่าวแน่นขึ้น เช่น นำความเห็นของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
การต่างประเทศ หรือนำความเห็นของอธิบดีกรมสารนิเทศ

กล่าวโดยสรุปว่า จากการวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ
พบว่า การนำเสนอข่าว บทความหรือรายงานพิเศษจะมีการนำประเด็นที่เกี่ยวข้อง
ต้องมาประกอบการรายงาน ส่วนการคาดเดาเหตุการณ์นั้น หนังสือรายสัปดาห์
จะมีการคาดเดาเหตุการณ์แต่หนังสือรายวันมีการคาดเดาเฉพาะบทความ และ
รายงานพิเศษเท่านั้น ส่วนข่าวเป็นเพียงการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ในการศึกษาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และวิเคราะห์เนื้อหาทั้งหมด
ผู้วิจัยได้นำมาสร้างตารางสรุปผลการศึกษาออกมาดังนี้

ตารางเปรียบเทียบข้อมูลจากการสัมภาษณ์กับการวิเคราะห์เนื้อหา

ลักษณะการ วิเคราะห์	การสัมภาษณ์		การวิเคราะห์เนื้อหา	
	รายสัปดาห์	รายวัน	รายสัปดาห์	รายวัน
เปรียบเทียบ การเมือง	<p>กลุ่มอำนาจทางการเมืองมีอิทธิพลในด้าน</p> <p>1. การหาข้อมูลทำได้ยากเพราะมีการปกปิดข่าวสารทำให้ข่าวขาดความลึก</p> <p>2. การนำเสนอข่าวเพราะอ้างชื่อแหล่งข่าวไม่ได้มีผลให้ข่าวขาดความลึก</p>	<p>เหมือนกับรายสัปดาห์คือเสนอความลึกไม่ได้</p> <p>ได้แต่เสนอในลักษณะการสัมภาษณ์แหล่งข่าวที่แสดงความคิดเห็นทั่วไปไม่เจาะลึกมากนัก</p>	<p>เป็นเนื้อหาที่ไม่ระบุแหล่งข่าวสอดคล้องกับข้อมูลเชิงสัมภาษณ์เนื้อหาขาดความลึก</p>	<p>เหมือนกับรายสัปดาห์และสอดคล้องกับข้อมูลสัมภาษณ์</p>

ในการศึกษาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และวิเคราะห์เนื้อหาทั้งหมด
ผู้วิจัยได้นำมาสร้างตารางสรุปผลการศึกษาออกมาดังนี้

ตารางเปรียบเทียบข้อมูลจากการสัมภาษณ์กับการวิเคราะห์เนื้อหา

ลักษณะการ วิเคราะห์	การสัมภาษณ์		การวิเคราะห์เนื้อหา	
	รายสัปดาห์	รายวัน	รายสัปดาห์	รายวัน
เปรียบเทียบ สังคมและ วัฒนธรรม	ค่านิยมที่เกิด จากระบบ อุปถัมภ์ ระหว่าง ระบบราชการ กับระบบการ เมืองและภายใน ระบบ	เหมือนกับราย สัปดาห์คือเสนอ ความลึกไม่ได้ ได้แต่เสนอใน ลักษณะการ สัมภาษณ์แหล่ง ข่าวที่แสดง ความคิดเห็น	เป็นเนื้อหาที่ไม่ ระบุแหล่งข่าว สอดคล้องกับ ข้อมูลเชิง สัมภาษณ์เนื้อหา ขาดความลึก	เหมือนกับราย สัปดาห์และสอดคล้อง กับข้อมูล สัมภาษณ์

ลักษณะการวิเคราะห์	การสัมภาษณ์		การวิเคราะห์เนื้อหา	
	รายสัปดาห์	รายวัน	รายสัปดาห์	รายวัน
วิธีการนำเสนอ	ขาดการระบุชื่อแหล่งข่าวในการรายงาน ไม่เจาะลึกเพียง	ไม่ระบุชื่อแหล่งข่าวแต่ระบุชื่อสถาบัน	ไม่อ้างแหล่งข่าวไม่มีเอกสารไม่มีการสัมภาษณ์เพียง	สอดคล้องกับข้อมูลสัมภาษณ์
การคาดเดาเหตุการณ์และการหยิบยกประเด็น	สรุปเหตุการณ์ไม่มีเอกสารสัมภาษณ์ ประกอบการรายงานข่าว มีการหยิบประเด็นที่เกี่ยวข้องมารายงาน เพื่อคาดเดาเหตุการณ์	มีเอกสารบ้าง มีสัมภาษณ์บ้าง ประกอบการรายงานข่าว สอดคล้องกับรายสัปดาห์	สรุปรายงานสัมภาษณ์เพียงที่ผ่านมา สอดคล้องกับข้อมูลสัมภาษณ์	สอดคล้องกับข้อมูลสัมภาษณ์
ความสำคัญ	1. มีความสำคัญ ทำให้ผู้ตกเป็นข่าวเปลี่ยนและออกมาโต้ข่าว 2. ผู้รายงานให้ความสำคัญมาก	สอดคล้องกับรายสัปดาห์	1. ไม่พบเนื้อหาผู้ตกเป็นข่าวออกมาโต้ข่าว 2. ผู้รายงานให้ความสำคัญ	สอดคล้องกับข้อมูลสัมภาษณ์

ลักษณะการวิเคราะห์	การสัมภาษณ์		การวิเคราะห์เนื้อหา	
	รายสัปดาห์	รายวัน	รายสัปดาห์	รายวัน
เปรียบเทียบสังคมและวัฒนธรรม	ราชการเอง มีอิทธิพลในด้าน 1. การหาข้อมูล ทำได้ยากเพราะ มีการปกปิดข่าว สารทำให้ข่าว ขาดความลึก 2. การนำเสนอ ข่าวเพราะอ้าง ชื่อแหล่งข่าวไม่ ได้มีผลให้ข่าว ขาดความลึก	ทั่วไปไม่เจาะ ลึกมากนัก		
เปรียบเทียบเศรษฐกิจองค์กรหนังสือพิมพ์ตัวนักหนังสือพิมพ์	นโยบายการ ทำข่าวและ งบประมาณ ในการหาข่าว ในสยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์ ไม่สนับสนุน การหาข่าว ทำให้ข่าวขาด ความลึก หลักไทสนับสนุนข่าวมี ความลึกแต่	สนับสนุนการ หาข่าวทั้ง 2 ฉบับทำให้ข่าว มีองค์ประกอบ ข่าวสืบสวน	สยามรัฐขาด ความลึกสอด คล้องกับข้อมูล สัมภาษณ์	ทั้ง 2 ฉบับมี องค์ประกอบ ข่าวสืบสวน แต่ขาดการ อ้างอิงแหล่ง ข่าวที่ระบุชื่อ สอดคล้องกับ มูลสัมภาษณ์